Regd. No. H 18

ఎడిషన్ 0-30 పై.

31-1-69 శుక్రవారం

సేల్స్‌గర్ల్ కావలెను

ఇంటర్‌వ్యూ : 9-2-69

నెల్లూరు సుబేదారుపేట చెందురాయుడు బిల్డింగ్సులో "సుడ్‌విల్ అండ్ కంపెనీ" స్టాబవ్యందు పనిచేయుటకు ఒక యువతి (సేల్స్‌గర్ల్) కావలెను - వివరములకు:-

కవిరాజ్ మెడికల్ ఏజన్సీస్

ట్రంకురోడ్డు —నెల్లూరు

జనాభిప్రాయ

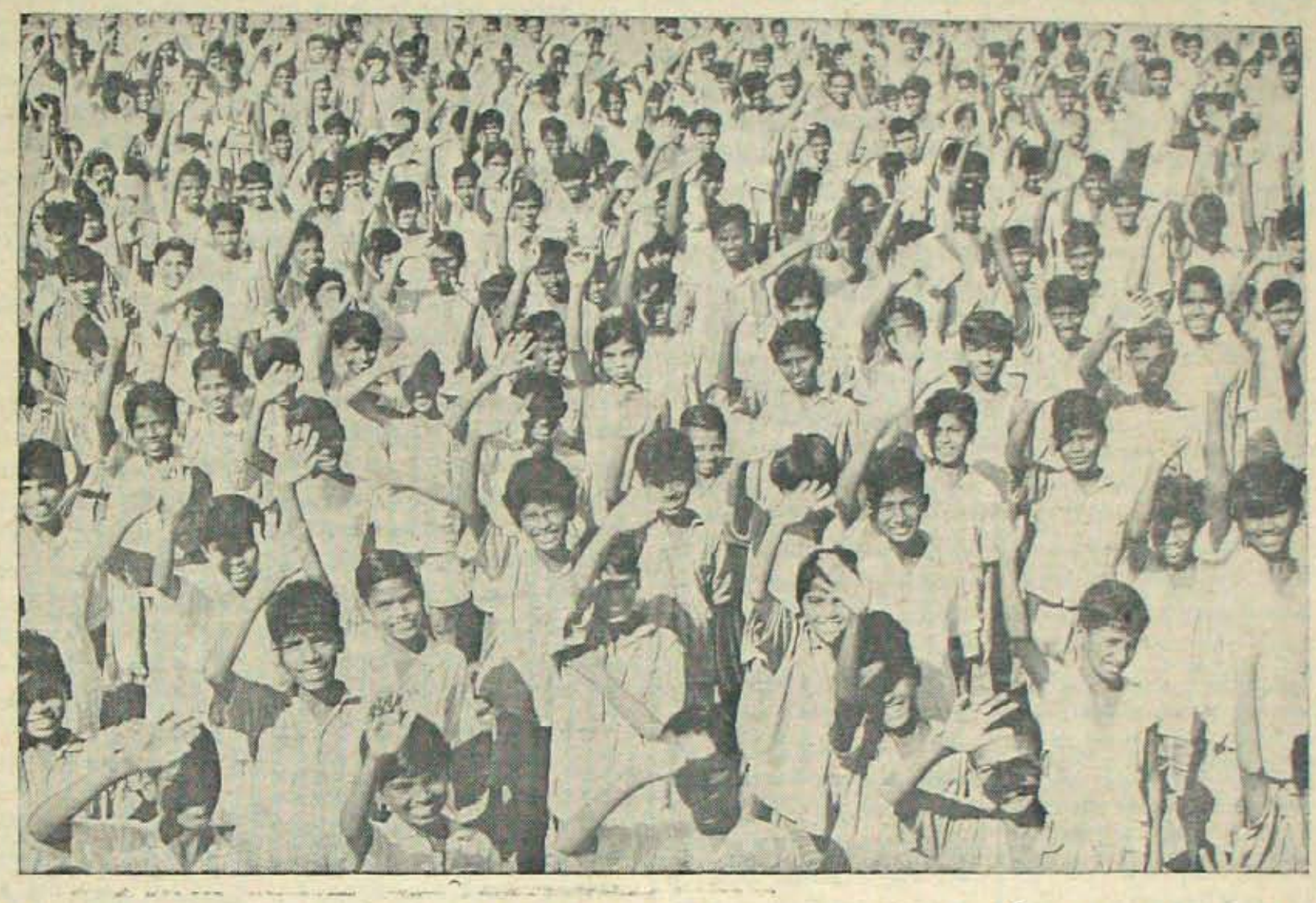
స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 5

31-1-69 శుక్రవారంనుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్‌లో

THE GREAT
TRAIN ROBBERY
ప్రచండ రైలుదోపిడి

1964 సంవత్సరంలో లండన్‌లో యదార్థంగా జరిగినకథ.

నెల్లూరుకు ప్రథమ గౌరవం

శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి 'పద్మశ్రీ'

దీన అనాథజన సార్థక సేవాపరాయణతకు సముచిత గుర్తింపు

శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారిని 'పద్మశ్రీ'తో సత్కరించింది భారత ప్రభుత్వం. ఒకవ్యక్తి ముప్పైపెండ్ల దీన అనాథజన సార్థక సేవాపరాయణతను గుర్తించింది, మెచ్చింది, ప్రోత్సహించింది. అంధ్రదేశంలో ఈ గౌరవాన్ని పొందిన తొలి నంఘసేవకుడు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి. అంతేకాదు; ఈ నంవత్సరం ఈనాట్కా రాష్ట్రపొందిన ఏకైక అంధ్రుడు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి అంతేకాదు; నెల్లూరు మండలంలో తొలి 'పద్మశ్రీ'కూడా శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారే. దీనజనసేవలో శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి, దీన అనాథ అశ్రయాలుగా ఆయననంస్థలకు వున్నఅదిక్యతే, ఈ నత్కారంలోకూడా లభించింది. ఒక సామాన్యుడు, ఒక మారుమూల పల్లెటూరి వాసి, ఒక అజ్ఞాతసేవాజీవి ఈ అపూర్వ గౌరవానికి పాత్రుడుకావడం అభినందించదగిన విషయం. నత్కారాన్నిపొందిన శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిని, నత్కరించిన భారతప్రభుత్వాన్ని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము.

'పద్మశ్రీ' అనేది బిరుదుకాదు; అదొక విశేషమైన గుర్తింపు. ఈగుర్తింపు ఇంతవరకు గ్రామీణస్థాయికి రాలేదు; మండలస్థాయికికూడా రాలేదు; ఏ విద్యాధికులో, ఏ కళాకారులో, ఏ సాహిత్యవేత్తలో, ఏ నంఘ నంస్కర్తలో, ఏ రాజకీయ ప్రభా సేవానిరతులో దీనికి పాత్రులవుతుండినారు. ఇవ్వాడు ఒక సామాన్యుని అసామాన్య దీనజన సేవానిరతికి ఈగుర్తింపు లభించింది. ఎన్నోనంవత్సరాలక్రితం శ్రీ వెలవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు ఒకమాట న్నారు- భారతదేశ నంఘసేవాపటంలో వాకాడు వ్యముఖంగా గుర్తింపబడునట్లు చేశారు అని శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారిగూర్చి అన్నారు. నంఘసేవా పటంలోనేకాదు, అన్నివిధాలుగా వాకాడును దేశీయస్థాయిలో కీర్తిప్రదంచేశారు.

వాకాడు శరణాలయాలలో వీధ-అనాథులనంఖ్య ఈనాడు మూడువేలుకావచ్చు; తిండి, వనతులకు ఈనాడు కొరత లేకపోవచ్చు; కాము అనాథలంకామనే ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ఆ మూడువేల మందిలో శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి ఈనాడు కల్గించివుండవచ్చు; హరిజనులకు అశ్రయము, చదువు నంధ్యలు కల్గించడం ఈనాడు అనివార్యం కాకపోవచ్చు; బాలకృష్ణారెడ్డిగారు నేడు నుఖంగా కనపడవచ్చు- కాని, ముప్పైసిళ్ళ వెనుకకు పోయిచూస్తే, బాలకృష్ణారెడ్డిగారి పాపాసాగి, అశ్రుధ్వాసాగి, వ్రణనంకల్పాగి, నుధృఢమైన సేవాదీక్షకు, కష్టనహిష్ణుతకు అచ్చెరువొందక తప్పదు. కాము ప్రాథమిక పాఠశాల చదువుకుంటి పైకి పోలేకపోయాడు; ఆ దైన్యస్థితి అందరికీ వుండకూడదనే భావం అతని హృదయంలో వేసింది. హరిజనులు స్కూల్లోకూడా అంటరానివారుగా, వెలిగా చూడబడడం తన మననుకు గుచ్చుకుంది; వారికీ నంఘంలో నమాన ప్రతిపత్తి వుండడం న్యాయమనే విశ్వానం ఏర్పడింది. స్కూలుకువమ్మా, వస్తులతో శోషలోయిన హరిజనబాలని దారిద్ర్యం అతని హృదయాన్ని ఆర్ద్రంచేసింది. దిక్కు లేక, ఆరోగ్యంలేక ఒంటరిగా అడుక్కుతినే ఒక బుడతడి బాధామయ జీవితం అతనిహృదయాన్ని కరిగించింది. ఇవన్నీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారి హృదయంలో, మెదడులో ఒక విప్లవాన్ని రేపాయి. ఆ ఆత్మ నంఘర్షణ నత్ఫలితాలే నేడు నర్వోదయ మొదలు కాశీవరకు, అనాథ శరణాలయంమొదలు అడపిల్లల హాస్టలువరకు దిగొచ్చింది, వున్నాయి, దిగొస్తోంది, ప్రేమ్ పాకుతున్న అనంతాగ్రామీణ విద్యా, సేవానంస్థలు. ముప్పైపిళ్ళ

—కాగవ 7 వ పేజీలో

దయచేసి రాండి

'ద్వారక'

మఫత్‌లాల్ గ్రూప్‌మిల్స్

DEALERS IN QUALITY FABRICS.

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

⊕

మేనేజింగు పార్టనరు:

రాయవరపు శంకరయ్య

GOODS WILL BE SOLD AT SHOW ROOM PRICES.

మిల్లువారు నిర్ణయించిన ధరలకే విక్రయించబడును.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ కీలక మాఘ శుద్ధ త్రయోదశి శుక్రవారం 31-1-1969

మన ధర్మం

రాష్ట్రంలో పరిస్థితి హృదయ విదారకంగా పరిణమించింది. కొన్ని ప్రాంతాలలో నిత్యజీవితమే స్తంభించిపోయింది. కొన్ని చోట్ల తెలుగు నేలమీద తెలుగువారి బ్రతుకే ప్రమాదభరితమైపోయింది. ఇది తెలుగుదేశమేనా, ఆత్మహత్యా సదృశంగా ప్రవర్తిస్తున్న ఈ ప్రజలు తెలుగువారేనా అనే సందేహం కలుగుతున్నది. తెలుగుదేశం భవిష్యత్తేమిటి, తెలుగువారి భవిష్యత్తేమిటి అని భయవిహ్వలులం కావలసి వస్తున్నది; అంధకారంలో తడుముకులాడవలసి వస్తున్నది; ఆవేదనతో, ఆందోళనతో, అవమానంతో కుమిలిపోవలసివస్తున్నది.

పద్నాలుగేళ్ళ తర్వాత రక్షణలకంటూ ఒక ఒక ఉద్యమం, ప్రారంభం కావడమే అసాధారణమైనవిషయం. అడిగిన రక్షణలకు అంగీకరించి, వాటి అమలుకు చిత్తశుద్ధితో చర్యలకుపక్రమించిన తర్వాత కూడా ఆ ఉద్యమం ఆగిపోవడానికి బదులు, అరాజకంగా, హింసాత్మకంగా ప్రజ్వరిల్లడమనేది మరీ అసాధారణం. అందువల్లే ఆ ఉద్యమం వెనుక దుష్ట శక్తులు, వ్యూహాలు వున్నాయా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. తెలంగాణాలో ఆంధ్రప్రాంతానికి చెందినవారి ప్రాణాలకు, ఆస్తులకు భద్రతేలేకుండా పోయింది. ముఖ్యంగా ఆంధ్ర ఉద్యోగులకు రక్షణే లేకుండాపోయింది. నిరపరాధులైన ఆంధ్ర అధికారులు, వారి కుటుంబాలు నబీపదహానాలకు, నిలువు దోపిడీలకు గురిచేయబడుతున్న భయంకర వాతావరణం తాండవిస్తున్నది. వందలాది ఆంధ్రకుటుంబాలు ప్రాణాలు దక్కితే చాలునని కట్టుగుడ్డలతో కాందిశీకులుగా కదలివస్తున్న దృశ్యాలు సాక్షాత్కరిస్తున్నాయి. ఆంధ్రుడికి ఆంధ్ర రాజధానే అందుబాటు కాకుండాపోయింది. ఇది ఒకవైపు దృశ్యం.

మరోవైపు ఆంధ్రదేశంలో ప్రతీకారోద్యమం విజృంభిస్తున్నది. సమ్మెలు హర్తాళ్, ఊరేగింపులు, రైళ్ళ అటకాయింపులు బస్సుల నిరోధాలు; ఒక్కచేమిటి అన్నివిధాలుగా అవాంఛనీయమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ముఖ్యంగా సర్కారు జిల్లాలలో ఉద్రిక్త వాతావరణం అలముకొనివున్నది. అది చిన్నగా యితరచోట్లకు కూడా వ్యాపిస్తున్నది. నేడో రేపో ఆంధ్రప్రదేశ్ యావత్తూ ఒక అగ్నివర్షతమైపోయినా ఆశ్చర్యంలేదు. తెలంగాణావారి వైఖరి అద్భుతదారుణ సంఘటనలు అవేకాన్ని, ఉద్రేకాన్ని కల్గించడం సహజమేకాని; ఆ ఉద్రేకంలో వివేకాన్ని కోల్పోవడంమాత్రం ఉచితంకాదు. ఆంధ్రలో సమ్మెలు చేసినందువల్ల, విధ్వంసక కృత్యాలకు పూనుకున్నందువల్ల మన ఆస్తిపాస్తులు నష్టంకావడం, మన పిల్లల చదువు సంధ్యలు పాడుకావడం, మన ప్రజలకు శాంతిభద్రతలు నశించడం, ఆంధ్రులు వివేకహీనులని, సంకుచిత మానసులనే నిందకు గురికావడంతప్ప; తెలంగాణా వారికికలిగే నష్టంలేదు, తెలంగాణాలోని ఆంధ్రులకు కలిగే లాభమూలేదు. పరస్పరం ఉత్పన్నమైన అపోహలు, అవిశ్వాసాలను తొలగించుకొని, తప్పులు సరిదిద్దుకొని, అందరం తెలుగువారమనుకొని, ఐక్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ అభ్యున్నతికి పాటుబడదామనుకునే వాతావరణం, పరిస్థితులు కల్పించుటకు దోహదం చేయడమే నేడు తెలుగువారైన ప్రతిఒక్కరి కర్తవ్యం. ఆంధ్రప్రభుత్వంలో వుండేవరాయివారేమికాదు; ముఖ్యమంత్రి ఆంధ్రప్రాంతీయుడు; ఆంధ్రులను నష్టపరచడం, తెలంగాణా వారి కోసంగా ఆంధ్రప్రాంతీయుల శ్రేయస్సును బలిపెట్టడం ముఖ్యమంత్రి అభిమతమనుకోడం పొరపాటని మా అభిప్రాయం. ఆంధ్రప్రాంతీయులకు అసంతృప్తికలిగే చర్యలకు ఆయన పూనుకొనివుంటే, రాష్ట్ర శాంతిసమైక్యతల కోసంగానే వుంటుందికాని, ఇంకోరకంగా వుండదు. అందువల్ల ఎవరికీ అన్యాయం జరగకుండా, ఎవరి చెదరిపులకూ లోనుకాకుండా, అందరికీ సంతృప్తిని కల్గించే పరిష్కారమార్గాన్ని ఆలోచించుటకు ముఖ్యమంత్రికి, ప్రభుత్వానికి వ్యవధినివ్వడం, తగిన ప్రశాంత వాతావరణాన్ని కల్గించడం అవసరం. ఆందోళనపు ఉద్యమాలకుదిగిన ఆంధ్రప్రాంత సోదరులు ప్రశాంత చిత్తంతో, బాధ్యతాయుతంగా ఆలోచించడం ఈ సమయంలో ధర్మమని, అవసరమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. ఆందోళన విరమించి గంభీరతను చాటవలసిందిగా మరీమరీ కోరుతున్నాము.

తెలంగాణా రక్షణలవుద్యమం ఈ దౌర్జన్య రూపం పొందుటకు తెలంగాణా నాయకులు బాధ్యులని ఆరోపించముకాని; ఈ పరిణామాన్ని వూహించలేకపోవడం మాత్రం క్షంతవ్యంకాదని చెప్పకుండా వుండలేము. కాంగ్రెస్ నాయకులు, కాంగ్రెస్ మంత్రులు సైతం రక్షణల వుద్యమాన్ని బహిరంగంగా సమర్థించడం జరిగిందంటే, వారు ఎంత అనాలోచితంగా వ్యవహరించారో బోధపడుతుంది. ఎంత సదుద్దేశ్యంతో, ఎంత ప్రశాంతంగా ప్రారంభమయ్యే ఆందోళనకాని, వుద్యమంకాని ఎంత అరాజక రూపాన్ని పొందుతున్నదో ఇటీవల అసంఖ్యాకమైన సంఘటనలు రుజువుచేశాయి. నాయకులకు ఆందోళన ప్రారంభంవరకే శక్తి వుంటున్నదికాని, తర్వాత అది వారి చేయిదాటి పోతున్నది. ముందు వుత్సాహాన్ని చూపి, తర్వాత నిస్సహాయతను ప్రదర్శించినందువల్లలాభంలేదు. చేతులు కాలినతర్వాత ఆకులు పట్టుకొని ప్రయోజనం లేదు. ఏ ఆందోళనలోకాని, ఏ వుద్యమంలోకాని సంఘ వ్యతిరేకశక్తులు, అరాజకశక్తులు చోటుచేసుకుంటాయనేది అనుభవైకవశ్యం. ప్రభుత్వాన్ని, ప్రభుత్వ పార్టీని అపఖ్యాతిపాల్జేయుటకు, దేశం అరాజకంలోవున్నదని బయట ప్రపంచానికి చాటుటకు అవకాశంకోసం కాచుకొంచే శక్తులుండదంటూడా మనకు తెలియనిదికాదు. ఇప్పటి తెలంగాణా వుద్యమంలో బాధ్యతాయుతులైనవారు-విద్యార్థి నాయకులతో సహా- ఎన్ని ప్రకటనలు చేసినా, విజ్ఞప్తులు చేసినా చెవిటిముందు శంఖునాదంగా వున్నదంటే, ఆవుద్యమం ప్రారంభించినవారి చేయిదాటి పోయిందన్నమాట. నేటి ఈ క్లిష్టపరిస్థితికి- తెలంగాణా రక్షణల వుద్యమానికి ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగాప్రోత్సహించిన తెలంగాణా నాయకులు, కాంగ్రెస్ మంత్రులు, ముఖ్యులతోసహా- బాధ్యత వహించక తప్పదు. ఇప్పటి దౌర్జన్యకృత్యాలలో ఏఏ దుష్టశక్తుల పాత్ర, ప్రమేయం వున్నదో ఎవరికితెలుసు? పరిస్థితి విషమించిన ఈ సమయంలోనైనా తెలంగాణా మంత్రులు, శాసన సభ్యులు తమ శక్తిని, పలుకుబడిని ధారబోసైనా, తెలంగాణాలో సాగుతున్న అకృత్యాలు అదుపులో పెట్టుటకు ప్రయత్నించడం అవసరం. ఆ ప్రయత్నం ఆంధ్ర ప్రాంతం వారిలోని కోపోద్రేకతలను కొంతవరకు ఉపశమింపచేయగలదేమోనని అభిప్రాయ పడుతున్నాము.

తెలంగాణా రక్షణలు, ఆంధ్ర రక్షణలు కాదు ఇప్పుడు ముఖ్యం. తెలుగుదేశపు ఏకత్వం సుస్థిరమైతే, ఆంధ్రదేశ సమగ్రత సుదృఢమైతే, తెలుగువారందరూ ఒకటేననే అభిప్రాయం హృదయాలలో పాతుకుంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అన్ని ప్రాంతాల అభ్యున్నతి ఏనాటికైనా జరిగితీరుతుంది. అందువల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐక్యత ముఖ్యం; తెలుగువారి ఏకత్వం ముఖ్యం. సమగ్రాంధ్ర రాష్ట్రంకోసం పూర్వం కన్నకలలు, సాగించిన వుద్యమాలు, చేసిన త్యాగాలకన్నా; సిద్ధించిన సమగ్రాంధ్రరాష్ట్రం విచ్ఛిన్నమైపోకుండా ఏకమైన తెలుగువారు చిన్నాభిన్నమైపోకుండా కాపాడుకోవలసిన నేటి చేయవలసినకృషి, త్యాగాలు ఎక్కువని అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఈ కర్తవ్య నిర్వహణకు, ఈ చారిత్రక ధర్మ నిర్వ

మహాత్మా!

మా సుఖ శాంతులకోసం మీ ఆత్మార్పణ మా కండ్లు తెరిపించనేలేదు. మాస్వార్థాలు, మా సంకుచితత్వాలు, మా మతకులమూర్ఖాలు, మా భాషా ప్రాంత మౌఢ్యాలు మామూలుగానే వున్నాయి. వీటికి నిష్కృతి అనేది వున్నదా మహాత్మా? చెప్పు!

మేము మీకు చేయగలిగిందల్లా ఒక్కటే: మీ జయంతులు, వర్ధంతులునాడు మిమ్ము వాచా తల్చుకోవడం మాత్రమే! మీ ఆత్మార్పణ జరిగిన ఈ 21 వర్ధంతి (30 తేది) సందర్భంగా అదే విధంగా ప్రణతులిడుతున్నాము. క్షమించు!

ఈ వారం విశేషాలు

● పాపం, మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి అన్నాదురైగారు ఆరోగ్యం 'డేంజర్ జోన్'లో ప్రవేశించింది. ఆయన మృత్యువు వాడిలో వున్నాడా అన్నట్టున్నది. హేమాహేమీ డాక్టర్లంతా క్షణక్షణమూ పోరాడుతున్నారు.

● కామరాజ్‌నాడారుగారు కేంద్ర మంత్రివర్గంలో చేరనున్నారా? ఆయన్ను కేంద్రమంత్రిగా తీసుకునేందుకు ప్రధాని అంగీకరించిందనీ, మంత్రిమండలిలో ప్రధాని మొరార్జీ తర్వాతవుండే 'ర్యాంక్'ను యిచ్చేందుకు సుముఖతను వెల్లడిస్తూ అ. భా. కాం. అధ్యక్షులు నిజలింగప్పగారి ద్వారా కబురుపెట్టిందనీ రాజకీయ జ్ఞులు చెప్తున్నారు. రేపు ఫిబ్రవరి 3 తేదిన ప్రధాని కామరాజ్ ముఖాముఖి సంభాషణ వున్నట్లున్నది.

● గాంధీ శత జయంత్యుత్సవాల సందర్భంగా బ్రిటన్‌కూడా గాంధీ తపాలా బిళ్లను విడుదల చేస్తుందట. మహానుభావుల స్మృత్యర్థంగా యింతవరకూ షేక్స్‌పియర్, రాబర్టుబర్న్స్, చర్చిల్ స్టాంపులను మాత్రమే బ్రిటన్ విడుదల చేసింది, ఇప్పుడు ఈ గాంధీస్టాంపు నాలుగోది. అహా! చారిత్రక పరిణామం! ఆయన్ను జైల్లో పెట్టిన బ్రిటనే యిప్పుడీ రూపంగా నివాళులర్పిస్తున్నది, అంజలి ఘటిస్తున్నది.

మన పోస్టల్‌శాఖవారు కూడా పోక గాంధీ తపాలాబిళ్లను విడుదల చేయాలనుకుని బద్ధగింపులు ... గాంధీ చిత్రాన్ని ముద్రించేందుకు అన్నీ సిద్ధంకూడా చేసుకోగా ప్రపంచదేశాల్లోని కొందరు బౌద్ధమత నాయకులు అక్షేపణలు తెల్పినందువల్ల అది విరమించుకుని, మరేవో నాలుగురకాల గాంధీ బొమ్మల్ని ముద్రించే ఆలోచనలో వున్నారట.

● ఈ సంవత్సరం నెహ్రూ అవార్డును అమెరికా గాంధీ స్వర్గీయ మార్టిన్ లూథర్‌కింగ్ స్మృత్యర్థంగా వారి పత్ని మిసెస్ కొరెట్టాకింగ్ స్వీకరించారు. లక్ష రూపాయల బహుమానమిది. ఇందులో సగం- ఇండియాలోనే పోక పారిజన విద్యార్థి వున్నత విద్యకు స్కాలర్‌షిప్పు యిచ్చేటా యివ్వడానికి పోక ట్రస్టు యేర్పరచేందుకు; మిగతాది అమెరికాలో కింగ్ కేంద్రానికి ఖర్చుచేసేందుకు నిర్ణయించుకున్నదట.

● గోవా విముక్తోద్యమంలో పోర్చుగీసు వారితో వీరోచితంగా పోరాడి 'నాగర్‌హవేలి'ని 1954 ఆగస్టు 8 తేదిన వశపర్చుకున్న బృందంలో ప్రధానుడుగా చరిత్ర ప్రసిద్ధుడైన 'మోహన్ రానడే' పోర్చుగీసువారి చేతుల్లోచిక్కి 14 ఏళ్ల పోర్చుగల్‌లో కఠిన కారాగార అనుభవిం

— తరువాయి 7 వ పేజీలో

జనవాణి

సాహిత్య అకాడమి సన్మానాలు

జనవరి 17 తేది 'జమీన్‌రైతు'లో యీ సంవత్సరం సాహిత్య అకాడమి వారిచే సన్మానింపబడిన వారిలో "ఇద్దరు నెల్లూరు వారున్నారు" అని ప్రకటింపబడింది. సన్మానితుల్లోనే మరింకొకరు- బి. సుందరరెడ్డిగారు- నెల్లూరువారే కదా.

— మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, సికింద్రాబాదు.

(ఆచార్య మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారన్నట్లు ఆ మూడోవారుకూడా నెల్లూరు వారే. వెంకటరంగయ్యగారు ఇంత వయస్సులో కూడా 'జమీన్‌రైతు' వంటి వారపత్రికనుకూడా ఇంత జాగ్రత్తగా చదువుతున్నారంటే ఆశ్చర్యం కల్గుతుంది. మా పాఠకకుటుంబంలో ఆచార్య వెంకటరంగయ్య వంటి జ్ఞానవృద్ధులు చేరివున్నారంటే- ప్రతి పత్రికా రచనను మరింత బాధ్యతాయుతంగా నెరవవల్సి వుంటుందనే విషయాన్ని మాకు గుర్తుకు తెచ్చే అంశంగా భావిస్తున్నాము.

ఇంతకూ అసలు విషయానికొస్తాము. పైన పేర్కొన్నవార్త 'జానిరాగాలు' శీర్షిక క్రింద వచ్చింది. బి. సుందరరెడ్డిగారు అచ్చంగా నెల్లూరువారు. పూర్తి పేరు గుండ్రా సుందరరెడ్డి. బీరాల అల్లుడై, అలాకాదు హిందీ పట్టభద్రుడై, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో హిందీ ప్రధానాధ్యాపకులుగా బహుకాలంనుండీ వుంటున్నారు. ఈ వార్తాసందర్భంలో మరచిపోయినందుకు 'లోకరిస్టు' తన క్షమాపణలు తెల్పుకుంటున్నాడు. —సం. జ. రై.)

సుబ్రహ్మణ్యభారతి చంద్రిక కథ: —ఒక అభినందన

తమిళమహాకవి సుబ్రహ్మణ్యభారతి గారు మన వీరేశలింగంగారిపై తమిళంలో వ్రాసిన అసంపూర్ణనవల 'చంద్రికకథ'ను జమీన్‌రైతులో ధారావాహికగా ప్రచురిస్తున్నందుకు అభినందిస్తున్నాను. గతవారం జమీన్‌రైతు లోలోకలిస్టునా 'సుబ్రహ్మణ్య భారతి' వ్యాససంపుటాన్ని ప్రస్తావించినందుకు కృతజ్ఞుడను. ఆ పుస్తకానికి ఈ సదుమనే మద్రాసు (తమిళనాడు) ప్రభుత్వంవారు బహుమతికూడా ఇచ్చారు.

నెల్లూరీయులైన శ్రీ కొమాండూరు పార్థసారథి అయ్యంగార్‌గారు ఇరవైఏళ్ల క్రిందటే భారతిగారి పాటలను అనువదించినసంగతి యింతవరకూ నా యెరుకలోకిరాలేదు. దయచేసి వారి 'కాంగ్రెస్ ప్రబోధపాటల' పుస్తకం ప్రతినొకదాన్ని నాకు పంపే ఏర్పాటుచేయండి.

మద్రాసు, —డా. చల్లారాధాకృష్ణశర్మ.

(చల్లా రాధాకృష్ణశర్మగారు తెలియజేసింది ఆనందదాయకమైన విషయమే. శ్రీ శర్మగారు 1946-47 మధ్యలో నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజిలో ఇంటర్మీడియేట్ చదివారు. ఆ రోజుల్లో

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

హణకు ప్రతి తెలుగువాడు పూనుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. భాషారాష్ట్రవాంఛకు మూలపురుషులైన ఆంధ్రులు దానివిఫలతకు కారకులనే చెడ్డపేరు తెచ్చుకో కూడదని కోరుతున్నాము. ఆంధ్రప్రాంతంలోని విద్యార్థులు, ప్రజలు విశాలహృదయులు, అదర్శప్రాయులనే అభినందనలకు పాత్రులుకావాలని అభిలషిస్తున్నాము.

నిక్సన్ కపటులుకులు ఒక పాల కుని నుడువులుకావు; ఒక ధర్మమూర్తి ప్రవచనాలు!

లోకవృత్తం
లోక సంచారి

- చైనా, పాకిస్తాన్ కొత్తపాలకవర్గాలు భారత్‌తో సమాధానానికివస్తాయా?
- జెక్ యువకుల ఆత్మాహుతి జెక్ ప్రజల వేదనకు నిదర్శనం
- నిక్సన్ చిత్తశుద్ధితో తన సందేశాన్ని అమలు జరిపితే....

ఈ లోకంలో మన మిస్సాడెక్క డున్నాం? ఎక్కడుండవలెనో అక్క డున్నాం. చేసుకున్నవారికి చేసుకున్నంత మహాదేవ! కాదా? ఒక వ్యక్తి మన వ్యక్తిత్వం రష్యాపైన మక్కువహానినది. అది నవ్యమా, అపనవ్యమా అనే వర్గ లోకి వ్యాప్తుతం మేము పోదలచుకోలేదు. ఆ మక్కువతో మన వ్యక్తిత్వం అంతర్జాతీ యంగా అమెరికాను దిక్కరిస్తూ పోయింది- అమెరికా సాయం పొందుతూ నే- సాయం కోసం చేతులుజాపి, వద్దింది ఒడిలో వేసుకుంటూనే! కొన్నాళ్ళకు అమెరికా తనసాయం మాన్సించకుండా కొన్ని నంకట నమయాలలో మనలను తిప్పలు పెడుతూ తన మనోభావాన్ని మనకు వ్యక్తంచేసింది. ఆ బాధపడుతూనే రష్యాపై ప్రేమ తగ్గకుండా చూచుకుంటూ మన వ్యక్తిత్వం వ్యవహరించింది. దివరకు రష్యాకూ మనపైన కోపంవచ్చేరోజు రానే వచ్చింది. అనాటి మనరూపాయ విలువ తగ్గింపు, నిన్నటి జెక్ దిందం ఆ కోపా నికి ముఖ్య కారణాలు. ఇనవ్యటికి మనం మనస్నేహాన్ని మానకుండా, రష్యా ఇచ్చే సాయం పొందుతూ, దానికి మనస్నేహం రాకూడదనే విధంగా మనవ్యక్తిత్వం ప్రవ

ఈలోకంలో మనమిప్పు డెక్కడున్నాం?

ర్తిస్తూవచ్చింది. అందుకనే కాబోలు జెక్ సీమను ఆక్రమించిన వార్సాపాక్టు రాష్ట్రా లలో ఒకప్రైన ఎల్జీరియా ముఖ్యుడు మన రాజధానికి వచ్చినవుడు, జెక్ గొడవంతా మరచి, మనవ్యక్తిత్వం మనమైన స్వాగతం పీర్చాటుచేసింది. అంతకుముందే పాక్ సీమకు రష్యా ఆయుధాలు వంపితే ఈ ప్రాంతాన ఘర్షణ పెరుగుతుందని మన వ్యధాని ఎంతో వినయపూర్వకంగా వల్కింది. వర్యవసానం రష్యా ఆయుధాల ప్రథమ రవాణా జరగనే జరిగిందని విని కిడి. అతిరహస్యంగా అది జరిగిందట. ఈ వైపున, ఆ వైపునా దాలా కొద్దిమంది అపినర్లు మాత్రమే ఆ రవాణా వనిని గోప్యంగా నెరవేర్చుకువ్నారు.

అందులో పిమున్నవి? 130 M. M. ఫిరంగులు, (ఆంగ్లంలో వీటిని Guns అంటారు), 7-55 రకం టాంకులు, వాటి వరికరాలు. పాకిస్తాన్ అడిగినవి దాలా వున్నవి. ఈ నవ్వయి హడావిడిగా జరిగిం దట. చైనా – పాక్ నంప్రదింపులిటీవల కొన్నిజరిగినవి; సెం-ఎన్-లాయ్ పాకిస్తాన్ రావడానికి ఒప్పందం జరిగింది; అందు వలన, మిగిలినవి నవ్వయి అవకాశం చైనాకు దక్కకుండా చేయవలెనని వుద్దేశ్యంతో రష్యా త్వరపడిందంటారు.

చైనా వైపుకు తిరిగిన పాక్ సీమను అమెరికా-రష్యాలు ఈ విధంగా ఆదరిస్తూ పోవడం ఎన్నాళ్ళకు అంతమవుతుంది? ఇటీవల మన వ్యధాని చైనాతో నమాధాన నిమై చేసిన విజ్ఞప్తి, పాకిస్తాన్‌తో మైత్రిమై చేసిన విజ్ఞప్తి ఇందుకేమైనా కటిసివస్తవా? మనకూ పాకిస్తాన్కూగల విరోధంవలన చైనా-పాక్ మైత్రి వచ్చింది. అందువలన అమెరికా- రష్యాలు పాక్‌సీమను దువ్వు తున్నవి. మనకూ చైనాకూగల విరోధం వలన అమెరికా-రష్యాలకు మనం లొంగి వుండవలసిన అవనరం కలిగింది.

అందువలన పాకిస్తాన్‌తో, చైనా తో మనకు పెద్దపేచీ లేకుండాచేసుకుంటే, మనకు పక్కలో బల్లెం- నరిహద్దునపోరు తప్పిపోతవనే అంచనా నరియైనదికాదా? అని విజ్ఞులు కొందరంటున్నారు. అట్టి భావమే మన వ్యధానికి కలిగివుంటుంది. అంతేగాక, ఈనాడు అనవనరంగా బహి రంగం చేయరాని అంతరాలవైనా ఆ దీర్ఘ దర్శి మనసులో వున్నవేమో తెలియదు.

కాని, పాకిస్తాన్‌లో వ్యక్తుతం జరిగే ఆందోళన ఫలితంగా, చైనాలో సాంస్కృ తిక విప్లవంద్వారా కలిగిన విక్షత వరిణా మంతో బినుగువుట్టిన ఫలితంగా వచ్చే 'కొత్త' పాలకవర్గాలు భారతదేశంతో నమాధానానికి రావలెననే వ్యవస్థితిని వ్యదర్శిస్తవా?

• • •

మనకేకాదు చెక్కులకూ రష్యా-అమెరికాల వైఖరి విపరీతంగా వున్నది. వ్యగర్యాలు వల్కవలసిందేగాని, రష్యా తూర్పుయూరప్ సీమను దేనినైనా మింగ బోతే, అమెరికా తక్షణం చర్య తీసుకుం టుందా అనే నంశయం కలిగింది. ఇక రష్యా కొత్తనూత్రాన్నే వివరీకరించిందిః 'తన సోషలిస్ట్ కామన్వెల్త్‌లో కానీదేశాన్ని ఎలా వరిగణించినా, దానితో ప్రవంచ నకి నిమిత్తం వుండరాదు.' ఈవరిస్థితులలో 'దాసోహం' అనకుండా, ఆత్మాభిమానాన్ని నిల్పుకుని, ఆక్రమించిన సేనను వెంటనే వుంచి, వరిపాలన తాతియ్యైనదే నంపూ ర్ణంగా అనే భావాన్ని వ్యాలలో కలిగిం చడం చెక్కులకు ఎంత కష్టనమో యోచించండి.

దుబ్‌సెక్ బృందం ఈ అసిద్ధాం తాన్ని కొనసాగిస్తూవున్నా, తృప్తికర ఆభిమానవంతులైన జెక్ యువజనమంత్రి ఆత్మార్పణద్వారా జెక్‌వ్యాల ఆవేదనను లోకానికి వెల్లడిచేయదలచినారు. ఇవ్వటికి ఎనిమిదవ యువకుడు వారి బల్వినాడు. ఇందులో నమయానికి కనిపెట్టబడినవారి ప్రాణాలు దక్కినవి. కొందరు యువకుల ప్రాణాలు దక్కడం కష్టమని ఈ పంక్తులు వ్యాసేనమయానికి వచ్చింది వృత్తాంతం.

అంతరిక్షంలో అద్భుతాలను సాధించిన మొన్నటి యాత్రికులను నన్మానించడానికి జరిగిన నందర్భంలో ఎవరో కొందరు ఆ వూరేగింపుపై కాల్పడం వరకూ వరిస్థితి వచ్చింది. కమ్మేపీ రష్యా అమెరికాను మించిపోతున్నదా? అమెనెలలు నమానంజేస్తే వారు వీరవుతారు, వీరు వారవుతారన్నట్లు న్నదా?

జెక్ నమ్యన్య అనేది అనలు ఎక్కటి వచ్చిందానికి ఒక మేల్కొల్పుగా వచ్చింది. అనేక దేశాలలోని కమ్యూనిస్టుపార్టీలు ఈ నంగతి గ్రహించినవి. ఇందులో చరిపాలించే పార్టీలు రెండున్నవి. మిగిలిన చరిపాలించే పార్టీలు రష్యా నాయకులతో చేతులుకలిపి సాధించేశాన్నే ఆక్రమించినవి!

దీని భావమేమి? కమ్యూనిస్టుపార్టీ పాలనకూ ప్రజాస్వామ్యానికి పొత్తు కుదుర

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఆంధ్ర ప్రజలకు మాయనిమచ్చ- చేతులారా తమ చరిత్రను తామే చెరిపివేసుకుంటున్నారు!

మనరివర్తిక్ నిర్మాణమైనపిదవ గడ చిన వదునెనిమిది నంవత్సరాలలో అవ్వ కష్టాలువడ్డాం. అన్నిటినిదాటుకుని బయట వడ్డాం. ఇంకా సాధించవలసిన వ్యగతి ఎంతోవుంది. ఈ నమయంలో అందరం కలిసివుండి చేయవలసిన వనులెన్నో వున్నవి.

దేశానికి నాయకులనబడేవారు లేకపో లేదుగాని ప్రజలాదరించి, అభిమానించే నాయకత్వంలేదు. రాజకీయాలు పాడు పాడుఅని భావించి, మేధావులు- గుణ వంతులు దానికి దూరంగావున్నారు. వ్యక్తి లకు వ్యక్తాస్వామిక నంస్థలలో విశ్వానం నడలింది. ఈ లోపాలన్నిటిని తొలగించు టకు దేశరక్షణను పదిలంగా చేయవలెను. దా రిద్ర్య నిర్మూలనకై పాటుపడవలెను. నిరుద్యోగం నిర్మూలం కావలెను.

కాని మనకెదురయ్యే దృశ్యాలెట్టివి?

• • •

అక్షరపంక్తిలో ప్రథములమైన మన తోనే ఆరంభించాం. ముక్కోటి ఆంధులం విశంగావాలని మిన్నూమన్నూ విశంచేసి, ఒక అమరజీవిని అర్పించి, అతర్వాత ఒక పెద్ద ఆందోళనద్వారా సాధించుకున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ నేడేమవుతున్నది? వ్యశ్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రం, వ్యశ్యేక తెలంగాణారాష్ట్రం కావలెనని కేకలు వింటున్నాం.

ఈ వరిస్థితి ఎందువల్ల వచ్చింది? సామాన్యప్రజలు, విద్యాధికులు, ఉద్యో గులు, విద్యార్థులు ఆదరించే నాయకులు ప్రకాశం రాష్ట్రంలో, నుర్వరం ప్రకాపుని గడ్డలో కన్పించరు. అందువలన ఎవరిదారి వారిది! తెలంగాణా రక్షణలనే కారణం మాత్రమే గడవిడకు మూలమైవుంటే, ఆ రక్షణల నమన్యకు అందరూకలిసి తేల్చిన వరిష్కారంతో ఆగడవిడ అంతం గావల నిందేగదా? అవిధంగా జరగలేదుగనక,

వారం వారం
మరిన్ని వివరాలకు

కలిసికృషిచేసే ప్రవృత్తికంటే దీనిపోయే వ్యవృత్తి అధికమైనదని మనం అభిప్రాయ పడవలసి వస్తున్నది.

ఇది దేశానికి మందిది కాదనుకోండి; ఆంధ్రప్రజకు మాత్రం మాయని మచ్చవు తుంది; చేతులారా తమ చరిత్రను తామే చెరిపివేసుకుంటున్నారు.

• • •

మన పొరుగున వున్నవారి పైత్యం తమ్మువా? అక్కడి జనాన్ని శ్రీ... అన కూడదు, తిరు... అనవలెను. మానవుడి భగవంతునికి మధ్యగల నంబంధాన్ని ఆ ప్రాంతంలో చిత్రించిన చర్యలన్నీ తిరు అనేపేరుతో వ్యనిద్ధమైనవి. ఉదా:- తిరు చూర్ణం. వవిత్రమని వరిగణించబడే చర్యలో వాడే వస్తువులుగూడా తిరు అవు తుంది. గోవురం రాష్ట్రప్రభుత్వ చిహ్నంగా చేసుకున్నవారు తిరు మంత్రోపానకులు గావడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. వాడు కాంగ్రెస్ వారు, వీరు డి. యం. కె. వారు.

తమిళనాడు అనే పేరును రాజకీ, కామరాజ్‌గారలు ఎన్నడో అలో చించి పెట్టినారట. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని వేరొకరోట వీర్పడగానే, మద్రాసును తమిళనాడుగా మార్చదలచినారట. డి. యం. కె. చాయాంలో అవని జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటిగా వున్నా, రెండైనా, ఏ రాజధాని చెన్నపట్నానికి రాదుగనక భయంలేదు.

తిరు తమిళనాడులో అకాశవాణిలేదు, పణోరీ వున్నది. ఎన్. సి. సి. కమాండ్స్ హిందీలో వర్ధన్నారు. ఇండిపెండెంట్ తమిళనాడు అనేశబ్దంకూడావినవస్తున్నది. హిందీకి విరుద్ధంగా విద్యార్థులలో ఒకశాఖ తీవ్రంగా ఉద్యమిస్తున్నది. ఆదోరణి కూడ దని వేరొకశాఖ అంటున్నది.

• • •

తిరు తమిళనాడి పొరుగున వున్న కేరళలో మలప్పురం, వైనాడ్ జిల్లాలను కొత్తగానిర్మించి పెద్ద ఆందోళనను వ్యతు త్వం కొనితెచ్చుకున్నది. అంగాదివురం

—కొరవ 8 వ పేజీలో

రెండవకారుకు
అవసరమైన
ప్యారీకంపెనీవారి సూపర్ ఫాస్ఫేటు
కోరమండల్‌వారి యూరియా
అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు 28:28
మా ఎముకలపిండి – ఎముకలజవ
ఎండ్రిన్–ముదతపిండి
అన్ని వున్నవి.
ఆంధ్ర బోరమిల్ ఫర్టిలైజర్ కంపెనీ
నెల్లూరు-2.
ఫోన్ : 67.

కాలగర్భంలో కలిసిపోయిన చారిత్రకాంశం

నూరేళ్లక్రితమే నెల్లూరులో మెడికల్ స్కూలు వర్ధిల్లింది!

ఇటీవల నెల్లూరు క్రొత్త ఆసుపత్రి భవన ప్రవేశం సందర్భంలో 'జమీన్ రైతు'లో ప్రచురించబడిన కొన్ని వ్యాసములు అభినందించదగినవున్నవి. సంపాదకీయ వ్యాసములోని హెచ్చరికలు, శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి సూచనలు, డాక్టరు సావిత్రిగారి అభిలాషలూ, నెల్లూరుమండల వాసులు- అధికారులు- ప్రజాప్రతినిధులు- శ్రద్ధతో గమనించి సాధించవల్సినవని చెప్పవచ్చును.

అందలి ఒక వ్యాసంలో పేర్కొనబడి నట్లు క్రొత్తగా నిర్మించబడిన సౌధములో వుండబోవు ఆస్పత్రి స్వర్గతుల్యమని భావించినను, కొంత అభిప్రాయ భేదములుండును. ఆసుపత్రి అంటే సౌధముకాదు; హోటలుకాదు. రోగులు పొందు చికిత్స మాత్రమేకాక, వారియెడ చూపబడుదయ- ఆదరము- వారిని తిరిగి ఆరోగ్యవంతుల చేయు కార్యకలాపములు- వారి దగ్గరి బంధువులై వారి మీద ఆధారపడివుండు వారికి కలిగించు తృప్తి - మొదలైనవన్నీ చక్కగా వుంటేనే ఆసుపత్రి మంచిదని పించుకొనును. అంతవరకు క్రొత్త ఆసుపత్రి భవనముచూచి, ఆంధ్రదేశములో ఎక్కడలేనట్టి ఆసుపత్రి, వైద్యసౌకర్యములు వచ్చినవని చెప్పుకొనడం కొంత పొరపాటే అవుతుంది.

ఇక పాత ఆసుపత్రి కట్టడములు పాతబడి రోగులు కిక్కిరిసి, కంపౌండు అసహ్యముగా, దుర్గంధములతో, చూడరాని దృశ్యములతో నిండివున్నదనియూ, నరక తుల్యమనియు వ్రాసిన విమర్శ 1968 లో, లేదా కొంతవరకు ఒక దశాబ్దముగా నిజముకావచ్చునేమో!

రమారమి ఒక వంద సంవత్సరములుగా నెల్లూరు పురమునకు మాత్రమే గాక, నెల్లూరు మండలమునకంతా ఎంతో వుపయోగకరముగా వుండి, ఆంధ్ర జిల్లాలు అన్నిటికీ కావలసిన వైద్యులను, డ్రెస్సర్లను తయారుచేసిన యీ ఆసుపత్రి - గతశతాబ్దములోను, యీ శతాబ్దపు మొదటిపాదంలోను; దాని భవనములకేగాక విశాల ఆవరణమునకు, అందులోని పార్కులు, అలంకారములు మొదలైన రమ్యదృశ్యములకు, పరిశుద్ధమైనగాలి, శుచి- శుభ్రతలకు, అక్కడికివచ్చు రోగులయెడ చూపబడు శ్రద్ధ దయాదాక్షిణ్యములకు, అక్కడ వైద్యవృత్తిని నిర్వహించు డాక్టర్ల సాధుత్వము, మానవతకు ప్రఖ్యాతి పొంది వుండెను.

డాక్టరు
డి. వి. సుబ్బారెడ్డి
(ఎం. బి., బి. ఎస్., ఎం. ఎస్‌సి.,
ఎఫ్ ఎ. ఎం. ఎస్.)

డాక్టరు నారాయణస్వామినాయుడు, మేజర్ గణపతిరాయ్, డాక్టరు శేషాద్రిరెడ్డి, డా. హార్లీ, డా. ఎస్. కె. పిళ్ళె, డా. కృష్ణస్వామి- మొదలైనవారు అప్పటిఅతిసమర్థులు, అనుభవశాలురుఅయిన ఆదర్శ వైద్యులు. అయితే అప్పుడు ఈ ఆసుపత్రి నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ క్రింద వుండినందున డాక్టర్లు పౌరుల మెప్పును, లేదా బ్రిటిష్‌దొరల అభిమానమును పొంద వలసిన అవసరముండెను. ఆ కాలమున ఆదర్శప్రాయులగు వైద్యులతో కొందరు రోగులకు భూలోకస్వర్గముగనె తోచిన దేమో! ఈ తరమువారికి అవ్వతాతలవలె, దాని వార్ధక్యములో అనాథయై పిటిబడ్డున కుళ్లి ఆసుపత్రి రోతపట్టించుట వింత కాదు. దానిని ఆ స్థితిలోకి తెచ్చిన కారణములు, ప్రత్యేకిస్తే, కంకాళములు బయటికివచ్చి ఉపన్యాసములు ఇచ్చునేమో!

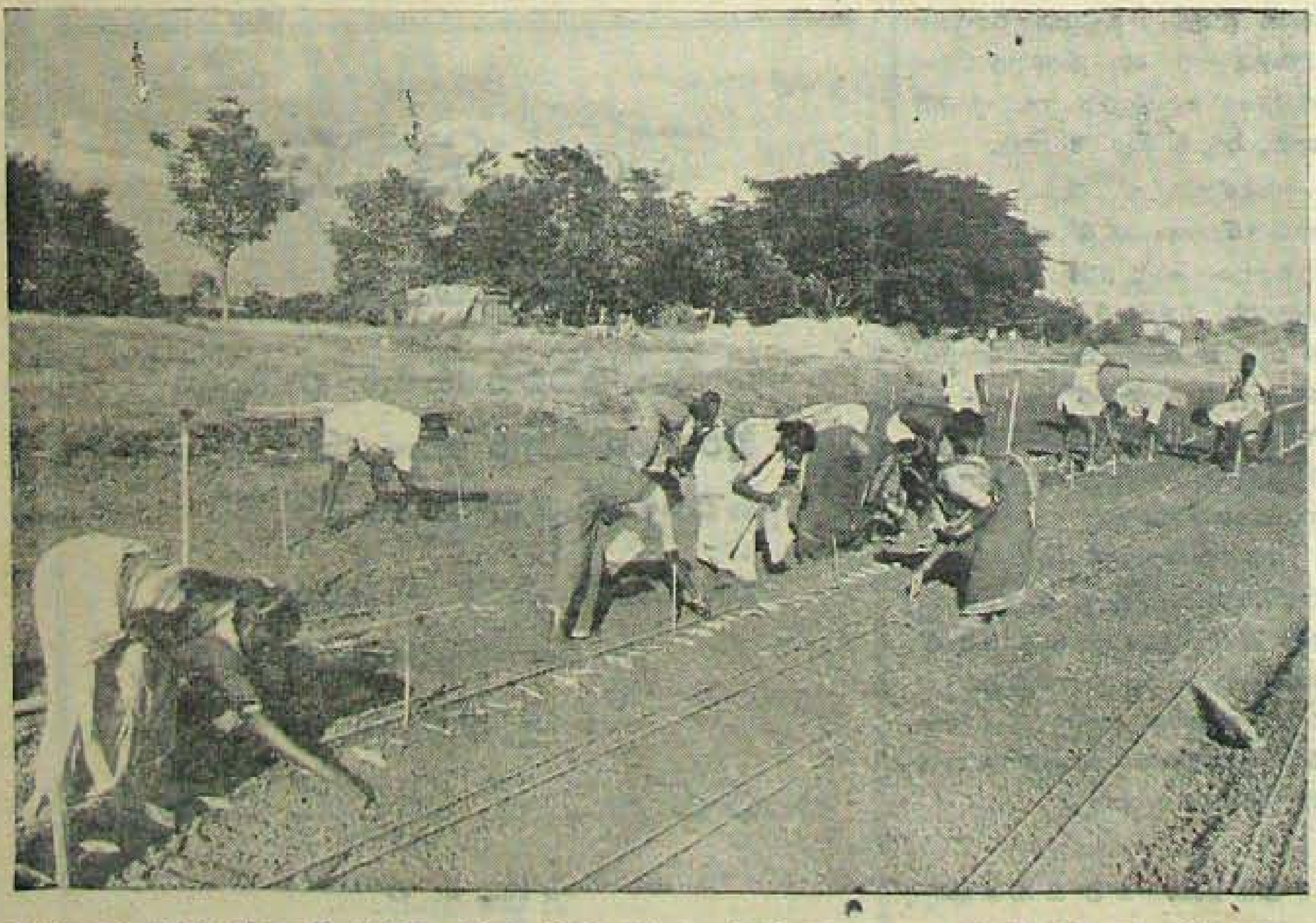
రమారమి అరవైయేండ్లకు ముందు ఆ ఆసుపత్రిని చూచుచు, అక్కడ జరిగిన వైద్య చికిత్సలను, ఆపరేషనులను, జిల్లా సర్జనులను, అసిస్టెంటుసర్జనులను, డ్రెస్సర్లను కొందరిని నేను ఎరిగి వుంటిని' వారు ఎంత శ్రద్ధతో దయాదాక్షిణ్యములతో బీదసాదలను గమనించుచుండిరో ప్రత్యక్షముగా చూచినవాడను.

అయితే అప్పుడు నెల్లూరు చిన్న పూరుగా వుండినది. ఆసుపత్రికూడా దానికి తగివుండినది. మునిసిపాలిటీ సభ్యులు, అధికారులు దినదినమూ దానిని పర్యవేక్షణ చేయుచుండిరి. అనాదరణ, అన్యాయములు తక్షణమే అవుటకు వీలగు చుండినది. పైగా అవి బ్రిటీషుపాలన రోజులు. కలెక్టరు సర్వాధికారి. గవర్నమెంటుకు ఆసుపత్రి అప్పగించబడిన తరువాత, జస్టిస్‌పార్టీపాలనలోను, పానగల్లు రాజాగారి మంత్రివర్గకాలములోను, ఈ ఆసుపత్రి చక్కగానే ప్రజలకు సేవ చేయుచుండెనని చెప్పవచ్చును. ఈమధ్యకాలములో నెల్లూరు మాత్రమే కాదు, ఆంధ్రదేశమంతా మారిపోయినది. నెల్లూరు ఆసుపత్రిమాత్రమే నరకమై, తక్కినఆసుపత్రులు స్వర్గములుగావున్నవేమో అక్కడ రోగులుగా వున్నవారే చెప్పగలరు.

నెల్లూరు ఆసుపత్రి నూరేళ్ల చరిత్రను గురించిన వ్యాసములో రచయిత వ్రాసినట్లు మనవాళ్ళకు చరిత్రఅంటేవనికిరాదు. పూర్వులగొప్ప బయటికివస్తే, మన గొప్పతనము తగ్గిపోతుందనేభయమేమో! పైగా మన తాతలు, ముత్తాతలు, చదువుకున్న వారుకూడా చరిత్రకు సంబంధించిన విషయాలువ్రాసిపెట్టలేదు. అట్టువ్రాసివుండినా కూడా అవి కనపడుటలేదు. ప్రభుత్వము వారి రికార్డులే చోటులేక కాల్చివేసినారు. బీదసాదలు, సామాన్యులు తాళపత్ర గ్రంథాలను లేదా పాతపుస్తకాలను వ్రాతకాగితాలను మంటకై పొయ్యిలోపెట్టుట ఆశ్చర్యముకాదు.

నెల్లూరు ఆసుపత్రి పుట్టుపూర్వములను

—కొరవ 10 వ పేజీలో

హైదరాబాదు సమీపంలోని రాజేంద్రనగర్ ఆధునిక వ్యవసాయపీఠం. వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రమేకాదు; క్రొత్తక్రొత్త ధాన్యపురకాల పరిశోధనకు, వుత్పత్తికి; నవీన వ్యవసాయ విజ్ఞానానికికూడా కేంద్రమే. రాజేంద్రనగర్‌లోని ఒక క్షేత్రంలో విత్తనాలునాటి, ఎరువులువేస్తున్న దృశ్యాన్ని పై చిత్రంలో చూడవచ్చు. ఇంత పద్ధతిగా చేయాలంటే రైతుకు సాధ్యమా? సాధ్యమైనా గిట్టుబాటా?

మన ఆసుపత్రులు

సుదర్శనమ్మ కుష్ఠు ఆసుపత్రి

శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి ఔదార్యంతోనేకాదు, పట్టుదల, కృషితో అవతరించిన హాస్పిటల్ ఇది. రూ. 1,10,000 లు విరాళమిచ్చి, హాస్పిటల్‌ను తనధర్మపత్ని సుదర్శనమ్మ స్మృత్యంకితం చేశారు. 1968 జూన్‌లో కేంద్రమంత్రి డాక్టరు చంద్రశేఖర్ చే ప్రారంభించబడిన ఈహాస్పిటల్‌లో 80 పడకలకు అవకాశమున్నా, 24 మంది రోగులు మాత్రం వున్నారు. ఔట్‌పేషెంట్లుగా రోజూ 100 మందిదాకా చికిత్స పొందుతున్నారు. కుష్ఠు నివారణకాని వ్యాధికాదని, బాగవుతున్నదని హాస్పిటల్ చికిత్సవల్ల నిరూపణఅవుతున్నది. ఈ కుష్ఠు హాస్పిటల్ నెల్లూరు మండల కుష్ఠురోగులకు వరప్రసాదివే.

రైతు లోకం

కూరగాయల సద్వినియోగం

ముల్లంగి, కేరట్టు, బీట్‌రూటు, టర్నిప్ మొదలైన కూరల 'తల'లను తోలు తరిగి పారవేస్తుంటాము. కాని ఆ కూరలయొక్క ఈ భాగాలలో ఎన్నో పోషక పదార్థాలున్నాయి- అని మనకు తెలియక పోవడమే దీనికి కారణం. వీటిలో వేర్ల (దుంపల) కన్న ఆకులున్న భాగమే ముఖ్యమైనది. ఈ ఆకులతో పులుసు, సూప్, చట్నీలు- మొదలైనవి తయారు చేయవచ్చును.

ఈ ఆకులను సన్నగాతరిగి పరోఠాలు గాని, రొట్టెలుగాని తయారుచేసే పిండిలో కలుపవచ్చును. ముల్లంగి ఆకులనుకోసి ఉప్పుచల్లి, కొద్దిగా నిమ్మరసం పిండితే రుచికరమైన 'సలాడ్' తయారవుతుంది. నారను తీసివేసి కాలిఫ్లవర్ ఆకులనూ, క్యాబేజి (కోసుగడ్డ)ఆకులనూ ఇదేవిధంగా ఉపయోగించవచ్చును.

విరివిగా పెరిగి, ఉచితంగాకూడా లభ్యమయ్యే, తోటకూరవంటి ఆకుకూరలంటే గ్రామస్తులకుకూడా చిన్నచూపు వుంది. ఈ ఆకుకూరలు వి పశువుల మేతకోతప్ప పనికిరావన్న దురభిప్రాయంకూడా వుంది. కాని మనం తినే ఎన్నో కూరలలోకన్న ఈ ఆకుకూరలలో ఖనిజలవణాలు విటమిన్లు అధికంగా వున్నాయి.

బఠాణీకాయలను ఒలిచి వాటి గింజలను తీసుకొని కాయల పొట్టును పారవేస్తాము. కాని ఆ పొట్టును, నారతీసివేసి బంగాళాదుంపలతోకలిపి కూర వండవచ్చును.

సరియైన వంటపద్ధతుల వలనకూడా విలువగల పోషకాహారాలను పోగొట్టుకుంటున్నాము.

కూరలను తరగడానికి ముందు- కడగాలి. తరిగినతర్వాత కడిగితే విటమిన్లు కొన్ని ఆ నీటిలో కరిగిపోతాయి. కూరలను నీటిలో సాధ్యమైనంత తక్కువసేపు వుంచాలి. కూరలను వాటిపై తొక్కతో సహా వుడికించడం మంచిది. కొన్ని కూరల తొక్కలలోకూడా విటమిన్లున్నాయి.గనుక, తొక్కను తీయడమంటూ చేస్తే పలచగా తీయడం వాంఛనీయం.

ఎక్కువనీటిలో ఎక్కువసేపుడికించడం ద్వారా ఆహారపదార్థాలను కోల్పోతున్నాము. కనుక కూరలను తగుమాత్రపు నీటిలో వుడికించండి. మొదట నీటిని మసలనివ్వి, ఆతర్వాత దానిలోకి కూరలను వేయడం మంచిపద్ధతి. కూరలుడికిననీళ్ళను వృధాగా పారబోయక దాలులోకి, పప్పులోకి, లేక పులుసులోకి కలపండి. కూరలనుడికించేటప్పుడు, మొదట కొంతసేపు మూతలేకుండావుంచి, తర్వాత గిన్నెపై మూతపెట్టండి. ఇట్లా చేయడం వలన కూరలు తమ సహజమైన రంగు, వాసన, విలువలను నిలబెట్టుకో గలుగుతాయి.

ఆవిరిద్వారా వుడికించినా, కాల్చినా కూరలు తమ ఆహార విలువలనధికంగా కోల్పోవు. కనుకనే ఇట్లావండిన కూరలు పిల్లలకు రోగులకు మంచిది.

లేత, పచ్చి కాయగూరలను తినడం ఆరోగ్యానికి మంచిది. దోసకాయలు, కేరట్లు, టొమేటోలు, మొలకవేసిన పెసరపప్పు, ఉల్లిపాయలు, ముల్లంగి వంటి వాటినీవిధంగా తినవచ్చును.

చపాతీలకని గోధుమపిండిని జల్లించి, పొట్టును పారవేస్తుంటాము. కాని ఈ పొట్టులో ఎన్నో విటమిన్లు ఖనిజలవణాలు వున్నాయి. ఈ పొట్టుతో రుచికరమైన బిస్కట్లు చేయవచ్చును.

బియ్యాన్ని కొద్దినీటిలో కడగండి; కడిగేటప్పుడు రుద్దకండి. బియ్యానికి ఎసరు నీరు సరిగా సరిపడేంత పెట్టండి. ఒకవేళ నీరు ఎక్కువయి, గంజి వార్చవలసివస్తే ఆ గంజిని పారబోయకండి. పప్పులో కలపండి. లేదా దానిలో ఉప్పువేసి, నిమ్మరసం పిండితే త్రాగడానికి బాగుంటుంది.

కాయగూరల విషయంలో ఈ మెలకువలను గమనించి అధికలాభము, ఆరోగ్యము పొందవచ్చును.

—— [ఎస్. ఐ. యు]

వేలం ప్రకటన

★ ★ ★

నెల్లూరు శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామివారి దేవస్థానం కాలాతు రెండు ఆవులు, పాత దూడను 12-2-69 తేది ఉదయం 9 గంటలకు పై దేవస్థానంవద్ద బహిరంగ వేలంలో విక్రయించబడును. వేలం ధరావతు రూ. 100/- లు చెల్లించి వేలములో పాల్గొనవచ్చును. షరతులు వేలం సమయములో తెలియపరచబడును.

ఆర్. రాఘవరెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

- ⊕ వ్యతిరేకించి ఏ. సి. ని బాధలకు గురిచేశాము-ఎన్. సి. పశ్చాత్తాపం!
- ⊕ రాష్ట్రస్థాయి యువ రాజకీయవేత్త ఎన్. సి.-సంజీవరెడ్డి ప్రశంస!
- ⊕ అన్నివర్గాల అభిమానానికి పాత్రుడైన కొండాపురం రివిన్యూ ఇన్స్పెక్టరు
- ⊕ బుచ్చి అధికారి అయిన తెనాలివాసికి నెల్లూరు చోరీల రుచి చూపించారు!
- ⊕ కోవూరులో రుక్మిణీ కళ్యాణం!

పాదయాత్రలో ఎఱ. సి. పశ్చాత్తాపం

పొదలకూరు సమితిలో శ్రీ అనం సంజీవ రెడ్డి-శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారల పాదయాత్ర వృత్తాంతనకంగా, వుత్తేజ పూర్వకంగా వుండినదని, వారితోబి తిరిగి వచ్చిన ఒద్దరు దాదవ్రవు మిత్రుడొకరు దీర్ఘంగా వ్రాస్తున్నాడు. స్వాతంత్ర్యానంతరం ఏ కాంగ్రెస్‌వాదీ గ్రామసీమలలో ఇంతటి చైతన్యాన్ని తీసుకొనిరాలేదని, స్వతంత్ర్యానికి పూర్వం కాంగ్రెస్‌వాదులు యిదేవిధంగా వర్కర్లను సమీకరించేవారని వ్యాసులు చెప్పుకొంటుండినారని ఈ మిత్రుడు వ్రాస్తాడు. రంగురంగు కాగితాల అలంకరణలు, ఖాణనందా కాల్పులు, మంగళహారతులు, గ్రామస్తులు వసులు మానుకొని పాదయాత్రలో పాల్గొనడం, పాదయాత్రబృందం తొన్నచేలమధ్య చెట్టువుట్టలమధ్య నడచిపోవడం, హరిజన వాడల సందర్శనం-ఇవన్నీ అద్భుతాను భూతులని అభివర్ణిస్తున్నాడు. అంతస్తు తగ్గించుకొని వ్యథలను కలసుకోగలగాలి కాని, వ్యథలమంది విశేషమైన వుత్సాహం రాకుండాపోదు.

ఈ మిత్రుడు పాదయాత్ర సభల్లో వుపన్యాసాలనుకూడా సంక్షిప్తంగా వుదహరించాడు. ప్రొహిబిషన్‌మంత్రి శ్రీ వెంగళ్ళ సత్యనారాయణరావుగారు తోడేరు, అయ్యవారిపాళెం, నందివాయి సభలలో వుపన్యసించారట. పైర్ల దుస్థితిని కానున్యాయంగా చూడాలని, కలెక్టరుతో చెప్పి తగువైన సహాయం చేయించగలనని వాగ్దానం చేశాడట. కావుడుసాయి గరో ధానికి వ్యథల సహకారాన్ని అర్థించారట. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు తిరుగుటేని నాయకు డంటూ, సోమశిలను నిర్మించగలమని చెప్పారట. ఇక సంజీవరెడ్డిగారిని గూర్చి ముద్రవేస్తూ "వట్టుదల, కృషిగల అదర్శ నాయకుడ్యాడు" అన్నాడట

ఇక ఖి. వ. చేర్మెన్ శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు వుపన్యసించారట గదా - పినుట్కిస్తు బ్రతికుండగా అనేక కార్యములు గురియైనట్లు ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి గారు సభలలో వుండగా వారిని వ్యతిరేకించి అనేక కార్యములు గురిచేశాము; వారు శేంబోటు జిల్లాలో వ్యస్నుటంగా కనుపిస్తున్నది. ఆ లోటును వారి వారసుడు అనం సంజీవరెడ్డిగారు వూరించగలరంటూ సంజీవరెడ్డిగారి వట్టుదల సేవావరాయణ తలను శ్లాఘించారట.

జిల్లాకాంగ్రెస్ కార్యదర్శి శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డిగారు సంజీవరెడ్డిని వుత్త ఎం. ఎల్. ఏ. అనడం బాగుండదని, జిల్లానాయకుడనడం వుచితమగు; తీర్తిశేషు డైన ఏ. సి. జిల్లాలో మధ్యతరగతి నాయకత్వాన్ని వటిష్టం చేశాడని, వారి వారసుడుగా మధ్యతరగతి నాయకత్వాన్ని సంజీవరెడ్డి స్వీకరించవలెనని ఆయా సభలలో కోరాడట.

ఇది ఆ పాదయాత్ర విశేషాలు. పాదయాత్ర దృశ్యాలుచూచి ఈ మిత్రుడు గుమ్ అయిపోయినట్లున్నాడు!

ఎఱ. సి. చిత్రపటావిష్కరణం

కోవూరు సమితిలోని గండవరం ఈసారి క్రీడామహోత్సవాలకు శీర్షస్థమైంది. 22 తేది 'టోనల్ మిల్' సభ, బహుమతివ్యదానం, ఖి. వ. చేర్మెన్ చిత్ర పటావిష్కరణం ఇత్యాది కార్యక్రమాలు జరిగాయి. వాకాడునాన్థల జనకుడు శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి (ఈ సభలో పాల్గొంటున్నప్పుడే బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి 'పద్మశ్రీ' వార్తవచ్చింది), అనం సంజీవ రెడ్డి, కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి వ్యక్తులు పాల్గొన్నారు.

ఖి. వ. హైస్కూలులో శ్రీ మారంరెడ్డి రంగారెడ్డిగారు బహూకరించిన శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి చిత్రపటాన్ని శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డిగారు ఆవిష్కరిస్తూ చంద్రశేఖరరెడ్డి చేర్మెన్ అయినతర్వాత విద్యారంగంలో జిల్లా చాల ముందడుగు

—కొరవ 12 వ పేజీలో

నెల్లూరు 'స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా' నెం. 2

ఇటీవల మచ్చిలి శంకర్‌నగర్‌లో జరిగిన లేడీస్ డబుల్ బ్యాడ్మింటన్ టోర్నమెంట్స్‌లో ఆంధ్రజట్టులో ఆడిన ముగ్గురు నెల్లూరు యువతులు మధ్యలో వున్నవారు. ఎడమనుండి కుడికి వరుసగా- శ్రీమతి కుసుమకుమారి (గుంటూరు), కుమారి పి. శారద బి. ఎస్‌సి., కుమారి బి. శ్రీనివాసులమ్మ ఎం. ఎస్‌సి. (ఈ ఇద్దరూ నెల్లూరు దొడ్ల కొమల్యమ్మ కాలేజి స్టాఫ్ మెంబర్లు), కుమారి బి నిర్మల (వీరిది నెల్లూరే -యీ సంవత్సరం 'స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా'గా ఎన్నికయ్యారు), పంజాబీ దుస్తులలో వున్న మ్మాయి కుమారి డి. డి. స్నేహలత (గుంటూరు బి ఎస్‌సి. విద్యార్థిని) శ్రీనివాసులమ్మ గతసంవత్సరం 'స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా'గా వచ్చి యిప్పుడు మాజీస్టార్ అయిన విషయం పాఠకులకు తెల్సిందే. ఇట్లనే నిర్మలకూడా వచ్చేసంవత్సరానికి 'మాజీస్టార్' కాకుండుగాక!

★ గాంధీకి అపచారంచేస్తున్న మన మున్సిపాల్టీ- మా మామయ్య గుడిపై ★★ స్టేట్ బ్యాంకును బహిష్కరించిన నెల్లూరు లైఫిన్సూరెన్సు కార్పొరేషన్

గాంధీకి అపచారంచేస్తున్న మనమున్సిపాల్టీ- అనే వార్తాశీర్షికలో చాలా నస్సేవుంది. పాఠకుల్ని ఆట్టే తికమకపెట్టకుండా ఆ నస్సేన్సును విడగొట్టేసి నేరుగా వార్తా కథనంలోకి దిగుతాను.

మా 'మామయ్య' ఈ నెల్లూరు మహా పట్నంలో చాల గుడిసెల్ని కాస్త వార్తా ప్రాధాన్యంలోకొచ్చాడు. మా ప్రయివేటు జీవితాలను వక్రదృష్టిలోకి తీసుకరావాలనే వ్యలోభంతో కాదు సుమండీ నేనికథ నాకి వొడిగట్టింది.

"వ్యక్తుల ప్రైవేటుబ్రతుకు
వారివారి సొంతం
వట్టిలో నలబెడితే
వీపైనా అంటాం, మాంటాం...."

అని శ్రీశ్రీ మహాకవిగారు పినాడో యిట్లాంటి గొడవలమీద కార్టూన్ కవిత ల్లాడు. ఇంతకూ అనలువిషయానికొస్తాం. వీమన్నాను. అఁ, మా మామయ్య చాల గుడిసెలకట్టాడన్నానుకదూ. గుడిసె అంటే కేవలం గుడిసెకాదులేండి, చాల దిన్న వూరిల్లు. గోడలుగీడలు సిమెంటుతోకట్టి పైనేమో వూరికవ్వువేసి గృహప్రవేశం చేశాడన్నమాట.

ముచ్చి పాళీ రూల్సుప్రకారం కాపాండుగోడ, ఆ గోడకుమట్టూ ఐదడుగుల స్థలంగట్రా వదిలేసి కట్టుకున్నాడు. ముందుగాకొంత వెనుకభాగం సిమెంటు రేకులతోదింది తర్వాత ఎందువల్లనో ముందుభాగమంతా వూరికవ్వు వేశాడు. అదేందిమామయ్యా వెనుక సిమెంటు రేకు లేమిటి? ముందు వూరికవ్వు యేమిటి?- అని లోకలిస్టు అడిగాడు.

దానికి మా మామయ్య యిచ్చిన సమాధానం చూడండి: వీముందిరా అబ్బీ, యిల్లు నిర్మాణం మధ్యలో జ్ఞానకం వచ్చింది-ఇది గాంధీ మహాత్ముని శత జయంత్యుత్సవాల సంవత్సరంగదా. గాంధీ గారి స్మృతిచిహ్నం గుడిసెగాక మరేది చెప్మా. అయన వూరిగుడిసెనుండేకదా అంతచిహ్నాన్ని తెచ్చింది. గాంధీగారు సేవాగ్రామ్‌లో మట్టింట్లో మట్టినేలపై కూర్చునే గదా ప్రపంచాన్ని గడగడలాడించాడు. Bricks లోనుండి Brains రావాలన్నారు గాంధీ. కాబట్టి గాంధీగారికి గల మైనస్మృతిచిహ్నం గుడిసెలనే నాకావాలి. అందువల్లే యీ గాంధీ శతజయంత్యుత్సవాల సందర్భంగా అయన పవిత్ర స్మృత్యంకితంగా నా యిల్లును నిర్మించుకోవాలనే ఆలోచన రాంగానే, ఆవేశం కలగంగానే వూరిగుడిసె వేశాను. అందులో కావరం చేరాను. అర్థమైందా?-అన్నాడు.

'లోకలిస్టు' కు ఆశ్చర్యంవేసింది, మా మామయ్య వొకదెబ్బన రాజకీయచిత్ర అయిపోయినాడేమని. లోకలిస్టు పెద్ద అగ్నాస్టిక్. గాడ్‌నేకాదు, గాంధీనిసమ్మడు. వ్యక్తికింది గాంధీపేరుచెప్పి మనవాళ్లుచేసే మోసాలవలన్ని అనలేనమ్మడుగనుక తన ప్రామాణాలు అవనమ్మక బోరణిలో ప్రశ్నించాడు- ఈమాత్సర్యానికి గాంధీ పేరెందుకు మామయ్యా వుచ్చరించడం, ఇల్లుర్మాణం మధ్యలో డబ్బు కొంచెం తక్కువై వుంటుంది, అందుకని సీమెంటు రేకులు మానేసి, వూరికవ్వు వేసుంటావులే- అన్నాను.

అందుకు మా మామయ్యయిచ్చిన సమాధానం చూడండి: అయిశే నేను గుడిసె కట్టుకొన్నది గాంధీగారిపై అభిమాన గౌరవాలతో కాదంటావా? డబ్బు శేకనే అంటావా? మిద్దె కట్టుకోలేనంతగా డబ్బు లేకపోవడం వొక కారణం కావచ్చునేమో కాని, గాంధీగారిపై గలమైనగౌరవం వాకు లేదనడం సత్యదూరమైనవిషయం. అసలు ముందు 'బిల్డ్రా' వేసుకో.

అయిశే దీనికేం సమాధానం చెప్తావ

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ధాన్యం లేవి సభలు : చర్చలు

ఖాననసభ్యుడు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డి గారి రాయబారంవల్ల వంటనష్టం, లెవీ సమస్యల పరిశీలనకు 21 తేది సివిల్ సప్లయిస్ కమిషనరు శ్రీ ఎఱ. కె. గురుస్వామిగారు నెల్లూరు వచ్చారు. దివ్యాటి కమిషనరుకూడావచ్చారు. పాపిరెడ్డిగారు, అభ్యుదయ రైతునంఘం కార్యదర్శి 21 తేది సాయంత్రం రైతులసమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ సమయంలోనే ప్రొహిబిషన్ మంత్రి శ్రీ వెంగళ్ళ సత్యనారాయణగారు కూడా నెల్లూరులో వుండినాడుకాబట్టి జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ గోపాలకృష్ణారెడ్డి ఆ అవకాశాన్ని వుపయోగించుకొని అధ్వానంగా ఆరోజుఉదయం రైతుల అత్యవసర సమావేశాన్ని హోటల్ పిలువులోనే ఏర్పాటుచేశారు. రెండిలోనూ జిల్లా అధికార్లు, ఖాననసభ్యులు, రైతుముఖ్యులు పాల్గొన్నారుకాబట్టి: రెండిలోనూ వంట నష్టం, లెవీ విషయాలే చర్చించబడినాయి కాబట్టి- రెండూ రైతులకు వ్యథాజనకరంగానే వుండినాయని చెప్పవచ్చు.

గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారి వుదయం సమావేశంలో గోపాలకృష్ణారెడ్డి, వేణుంబాక వీరరామవరెడ్డి, వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి, అనం సంజీవరెడ్డి, కూకటి కోదండరామరెడ్డి, అర్. ఎల్. రెడ్డిగారలు మాట్లాడారు. లెవీ 50 శాతం తగ్గించాలని, లెవీధాన్యం పీ మిల్లరుకైనాయిచ్చి రసీదులుతీసుకొనుటకు అనుమతించాలని, బయటమిల్లాలకు బియ్యం ఎగుమతి వుండకూడదని, లెవీ మిల్లర్లవద్దనే తీసుకుంటే బాగుంటుందని, మిలగోలు ఉను స్పెషల్ క్వాలిటీగా పరిగణించి ధర పెంచమనే సూచనలు చేశారు. సంజీవరెడ్డిగారు, ఈసంవత్సరం దిగుబడి 25శాతంవుంటుంది కాబట్టి, లెవీకూడా 25 శాతమే తీసుకోవాలన్నారు. జిల్లాలో రాగి పైరు పూర్తిగా పోయిందని, వరిగ బాగ లేదని శిస్తురెమిషన్ యిచ్చి, ముఠాలు

మా ప్రత్యేక విలేఖరి

వసూలుచేయకుంటే బాగుంటుందని సూచించారు. ముఠాలవసూళ్ళలోఅధికార్లు అనుసరిస్తున్న కఠినవైఖరి వివరిస్తు, తోడేరులో రూ300ల సిస్టవాటికి పైరు జప్తుచేశారని, వాళ్ళూ కోయరు-రైతులూ తోసుకోనివ్వలేదనీ; కోసి అమ్ముకుంటేగాని రైతుకు డబ్బురాదని, ఇలాంటి విషయాలు అధికార్లు గమనించాలని కోరారు. గోపాలకృష్ణారెడ్డి కగగిరి చెరువుక్రింద రెండవ కారును వ్యవసాయించి, తోసిలవద్దకి మేలో, లేక అధికోత్పత్తి దృష్ట్యా దగ్గరలో ఎక్కువ పూమిని అనుమతించడం మేలో, లేక మాగాణిలో మెట్ట పైరుకు పారుదల ఇవ్వడం మేలో ఆలోచించవలసిందిగా కోరారు. చర్చలలో ఖి. సి. కొండయ్య, పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డి వ్యక్తులూ కూడా పాల్గొన్నారు. మంత్రి శ్రీ వెంగళ్ళ సత్యనారాయణగారు ఏదో చెప్పాలకాబట్టి సమాధానపరుచుకుంగం చేశారు. కలెక్టరు శంకరన్‌గారు మౌనప్రేక్షకుడుగా వుండినాడు.

* * *

సాయంత్రం అక్కడే మరో సమావేశం జరిగింది. ఖి. వ. చేర్మెన్, సర్వశ్రీ వేమయ్య, ఓరేవల్లి వెంకటసుబ్బయ్య వుదయంకంటే వచ్చినవారిలో అదనంగావున్నారు. రైతులు ఎక్కువమంది వచ్చారు. ఊరకే రావడమే కాదు తెగులుకు గురియైన వెన్నులతో వచ్చారు. ఈసమావేశంలో వుపన్యాసాలు లేవు, చర్చలే. చర్చలుకూడా వుపయోగకరంగానేవుండినాయి. అభ్యుదయ రైతునంఘకార్యదర్శి శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి లెవీ గూర్చి కమిషనర్ శ్రీ గురుస్వామికి ఒక నివేదిక సమర్పించారు. లెవీని రద్దు చేయమనడంతమవల్లేంకాదని శ్రీ పాపిరెడ్డి వ్రభృతులు చెప్పారు. రద్దుచేసే వ్యక్తే లేదని కమిషనరుగారూ అన్నారు. వంట నష్టం ఎంతవుంటుంది అని కమిషనర్ ప్రశ్నించారు. 75శాతం వుంటుందని సంజీవ

—కొరవ 11 వ పేజీలో

NELLORE CAMERA CLUB
567/8, Gandhinagar,
NELLORE.

Photo Competitions

Subject – 'Landscape'. Size-Full. Black and White: Unmounted. Number of entries - Maximum Four. Last date to send entries - 16-3-1969. Prize Distribution - 23-3-69 at 10 a. m. Entry fee for non-members - One Rupee Entry copies will not be returned.

P. V G. REDDY, President.
T. S. R. MURTHY, Secretary.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి

టెండరు నోటీసు

★ ★ ★

1969–70 సంవత్సరమునకు నెల్లూరు వుర పాలక సంఘ పారిశుద్ధ్యకార్యాల నిర్వహణ నిమిత్తము మరమారు 1600 కి॥ గ్రా॥ న్యూనపరిమాణమైన కొబ్బరినూనె సంవత్సరమంతయు నిరవధిగా చేయుటకు సీలు చేయబడిన టెండర్లు 17–2–1969 తేదిన సాయంత్రం 4 గంటలలోగా నెల్లూరు వుర పాలక సంఘ కార్యదర్శిచేతిగాని, వారిచే అధికారము పొందినవారిచేతగాని స్వీకరింపబడును. అదేరోజు సాయంత్రం 4-30 గంటలకు హాజరులో నున్న టెండరుదార్ల సమక్షములో తెరువబడును. నిర్ణీత కాలములో నిర్ణీత ఫారములో రూ. టెండర్లు అమోదముకొరకు పరిశీలింపబడవు. టెండరు పెట్టదలచువారు రూ. 500/- ల ధరావతు 14–2–69 తేదిగాని అంతకు ముందుగాని చెల్లింది పొందిన రశీదును టెండరుతోబాటు జతపరుచవలయును. 14–2–69 తేదిగాని అంతకుముందుగాని రూ. 1/- వుర పాలక సంఘ ఖజానాలో చెల్లింది టెండరు షరత్తులతోబాటు టెండరు షెడ్యూలు నవరు కార్యాలయమునుండి పొందవచ్చును.

బి. జయరామ్,
శెక్రెటరీ.

నెల్లూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

I A. No. 990 of 1968.

O. S. No 175 of 1965.

నెల్లూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్—పిటిషనరు.

(5) పోలు వద్మావతమ్మ వగైరాలు ... —రెస్పాండెంట్లు.

పిటిషనరీ డిక్రీమేరకు డిక్రీమొత్తము చెల్లించనందున పైనల్ డిక్రీ యిప్పించమని దాఖలుచేసియున్న ఈ దరఖాస్తు 5-వ రెస్పాండెంటుకు నోటీసుగా 14–2–69 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆరోజు పగలు 11 గంటలకు 5-వ రెస్పాండెంటు పై కోర్టుకు హాజరై తనకేదేని అభ్యంతరములు వున్నయెడల తెలువుకొనవలెను.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి, పిటిషనరు అడ్వకేటు.

దరిశి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 49 of 1968.

బొద్దికూరపాటి వెంకటనారాయణమ్మ —వాది.

కార్ల రాధాకృష్ణమూర్తి —ప్రతివాది.

కార్ల నరసింహ్యయ్య తుమారుడు రాధాకృష్ణమూర్తి అనేవారికిః– యీ నెంబరున దావా అడుమానంకాకి వసూలు కిమిత్తం వాది సిపైన దావాచేసినందుకు నోటీసు నిమిత్తం 24–2–69 తేదికి వేసియున్నారు. గనుక అందువిషయమై నీకేమైనా అభ్యంతరములు వున్నయెడల వాయిదారోజు పగలు 10-30 గంటకు పై కోర్టుకు హాజరై తెల్పుకోవలెను. లేయెడల నీ వర్గోక్షమున తీర్మానింపబడును.

—టి. భాజాహుసేన్—అడ్వకేటు.

నెల్లూరు వుచ్చట్లు

విమర్శకుడు

సమ్మెలు-న్యూసెన్సు

కలెక్టరు శంకరన్‌గారు ముందుగానే జాగ్రత్తపడ్డారు; మందివని చేశారు. విద్యార్థుల సమ్మెలు, ఆందోళనలు ప్రారంభం కాకముందే, ఫిబ్రవరి 5 తేది వరకు జిల్లాలోని అన్ని కాలేజీలు, స్కూళ్లు మూసివేయమని ఆదేశించారు. అందువల్ల నెల్లూరు టవున్‌లోను; వాకాడు, గూడూరు, విడవలూరు, కావలి, కందుకూరులలోని కళాశాలలన్నీ ఈరోజు (31 తేది) నుండి మూతబడ్డాయి. టవున్‌లో హైస్కూళ్ళుకూడా మూసివేయబడినాయి. గ్రామాలలోని హైస్కూళ్లు కూడా మూతబడినట్లే.

కావలికాలేజీమాత్రం ఫిబ్రవరి 16 తేది వరకు మూసివేయబడిందట.

* * *

వి. ఆర్. కాలేజీలో ఈరోజు (31 తేది) వరకు జరగవలసిన సాంస్కృతికోత్సవాలు నిన్ననే నిల్చిపోయాయి. జరగాలని కొందరు, జరగకూడదని కొందరు మర్షణ వడి; జరక్కుండానే పోయాయి. ఈరోజు వుదయం కలసుకొని, కార్యాచరణ నమితిని ఎన్నుకోవాలని ఒక విద్యార్థి నాయకుడు చెట్టుమీదఎక్కి వువన్యసిస్తుండినాడు.

ఈరోజు వుదయం పాలిటెక్నిక్ విద్యార్థులు కాలేజీలు పెన్నకు వుత్తరంగా రెవల్ క్వాసింగ్‌వద్ద హైదరాబాదు ఎక్స్‌ప్రెస్‌ను 15 నిమిషాలపాటు ఆపేసి, పెట్రోలుమీద తెలంగాణా వ్యతిరేక నినాదాలువ్యాసి, అ తర్వాత రైలును పోనిచ్చారట. ఇదంతా ప్రశాంతంగా జరిగింది.

* * *

గూడూరులోని విద్యానంస్థల విద్యార్థులందరు నిన్న పెద్ద వుత్సవంజరిపి, ముఖ్యమంత్రి ప్రతిమను బస్టాండువద్ద కాల్చివేశారట.

31 తేది వైస్ చేర్మన్ శ్రీ సిద్దారెడ్డి వెంకటరామారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన మునిసిపల్ కౌన్సిల్ అత్యవసర సమావేశంలో తెలంగాణా దారుణ కృత్యాలను గర్హిస్తూ, ఈ అకృత్యాలను అదువులో పెట్టవలసిందిగా కోరుతూ తీర్మానించింది. గూడూరులో ఈరోజు వూర్తిగా హర్తాల్ జరుగుతున్నది.

జిల్లాలో అవాంఛనీయమైన సంఘటన లేమీ జరగలేదు.

రఘునాథరెడ్డిగారి కార్యక్రమం రద్దు

ఫిబ్రవరి 8 తేది నుండి 6 తేది వరకు వుండిన కేంద్రమంత్రి శ్రీ కె. వి. రఘునాథరెడ్డిగారి కార్యక్రమం రద్దయినట్లు శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డిగారు తెలియజేస్తున్నారు.

మంత్రుల పర్యటన– అల్లర్ల ప్రస్తావన

శ్రీ కె. వి. నరసింగరావు 29 తేది వచ్చి గూడవరం నభలో పాల్గొన్నారు. 30 తేది నాయుడుపేట రైతు సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. శ్రీ కె. వి. వారాయణరెడ్డి గారు 30 తేది ఢిల్లీనుండి నేరుగావచ్చి నిన్న నెల్లూరు సభలో కలసుకున్నారు. శ్రీ వెంచురామానాయుడుగారు మాత్రం రాలేదు. ఆద్దరుమంత్రులు రాత్రి రేబాల రైతుసభలోపాల్గొని, ఈరోజు వెంకటగిరికి పోయివున్నారు.

నాయుడుపేట సభలో రేబాల లక్ష్మీ నరసారెడ్డి, గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి, మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, వేమారెడ్డి, టి. సి. కొండయ్య, దమయంతిదేవి, కుచూరస్వామిరెడ్డి, వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, మరువూరు కోదండరామరెడ్డి-ఒక్కమాటలో అవర్గీయులంతా పాల్గొన్నారు; తర్వాతకూడా మంత్రుల ననునరించారు.

గూడవరంలో, నాయుడుపేటలో కూడా మంత్రి కె. వి. వువన్యాసాలు తిన్నగానే వున్నాయి. శ్రీ కె వి. వరసింగరావుగారు గూడవరంలో మాట్లాడుతూ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలోని విద్యార్థినుమ అధ్యక్ష కార్యదర్శులమధ్య వున్నన్న సైన విభేదాలే అల్లర్లకు మూల కారణమనుః విశాఖకీయ నాయకులకీ వ్యత్యేక తెలంగా కావాలని ముమ్మాటికీ లేదని వ్యాఖ్యానించారు. నాయుడుపేట నభలో–"మార్క్సులు, దుర్మార్గులు, మన అభివృద్ధిని సహించలేనివారు అరాచకాలకు దారితిస్తున్నారు. ఇందులో నంఘ విద్రోహులు బోటుచేసుకున్నారు. ఆంధ్ర తెలంగాణా విభేదంలేదు. అందరం ఒకటే. వ్యాజలచేత ఎన్నుకోబడిన శాసన సభ్యులున్నాడు; మంత్రులున్నారు. వారంతా చస్తేకదా, విద్యార్థులు ముందుకు రావాల. పిల్లలు యిలాంటి సమస్యలు పెద్దలకువదలి తాము చదువులలో నిమగ్నంకావాల"అని గర్జించారు.

కె వి. వువన్యాసం చాల బాగుంది. కాని ఈ వువన్యాసాలు, ఈ వ్యాఖ్యానాలు యివ్వడు అవసరంగావుండేది తెలంగాణాలో. కె. వి. వంటి తెలంగాణా మంత్రులు తెలంగాణావ్యతిరేకభావమధ్యకుపోయి ప్రబోధంచేసి, అమాయక సోదరులవట్ట జరువుతున్న కిరాతకచర్యలను అరికట్టగలిగితే ఎంతబాగుంటుందో చూడండి!

మంత్రుల పర్యటన విశేషాలు మరు వారం.

పిల్లిపెసర సభ

వల్లిపెసరకు నీరుకావాలని కోరడానికి కూడా దిక్కు మాలిన వ్యవహాస్యాస్యం పేరుతోవున్న అధికారస్యాన్యంలో ఒక రైతునభ అవసరమైనదంటే విచారం కలుగుతుంది. 30 తేది రాత్రి కోవూరు కాలాకా రేవాలలో ఒక రైతునభ జరిగింది. మంత్రులు కె. వి. నరసింగరావు, కె. వి. వారాయణరెడ్డి శాసనభ్యులు; తదితరు ముఖ్యులు పాల్గొన్నారు. లెవీరద్దు, మెదవిరువుతో పంట దెబ్బతిన్న ప్రాంతానికి రెండవకారు; గతనంవత్సరం రెండవ సాగు పెనాల్టీల మాపి మున్నగు కోర్కెలతో తీర్మానాలు జరిగాయి. పిల్లిపెసరకు నీళ్ళు యివ్వ నిరాకరించిన కలెక్టరుగారి నిర్ణయాన్ని పెక్కుమంది విమర్శించారు.

కలెక్టరుగారు పిల్లిపెసరకు నీళ్ళివ్వనన దమేకాదు; దొరువులు, గుంటలకుకూడా అవసరం లేదన్నారట; ఎండాకాలం వరువులకు నీళ్ళులేక వస్తాయంపే, చచ్చినా పరవాలేదన్నాడట. కాని వుత్తరువులో పిల్లిపెసరవలె, దొరువులకు నీళ్ళు నిషేధించలేదనుకోండి. వ్యాజాలిస్కాయాన్ని గమనించమని, సాంఘ్యదాయాన్ని పాటించమని, వరువులుకూడా ప్రాణులేనని గుర్తించమని శంకరన్‌గారిని కోరుతున్నాము. పిల్లిపెసరకు నీళ్ళు ఇవ్వకూడదనే వుత్తరువును వువసంహరించి, నముచిత నిర్ణయాన్ని ప్రకటించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

'నగారా'కు శిక్షలు– జరిమానాలు

12–6–1967 తేది వత్రికలో తనమీద అవమానకరంగా వ్యాకారని శ్రీ వేలూరు నుబ్బరాయులు 'నెల్లూరునగారా' పత్రిక సంపాదకుడు శ్రీ బి. వి. రమణయ్య, ప్రింటరు శ్రీ బి. అదిశేషయ్య, వ్యాకర్త శ్రీ బి. అభినవ్యంమీదవేసిన మానవనష్టం దావాను నెల్లూరు రెండవ అడిషనల్ మున్సిఫ్ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ శేషాచార్యులుగారు విచారించి; రమణయ్య, అభినవ్య గారలకు 3 మాసాంవంతున వితిరై రు. రూ 500 ల వంతున జరిమానా; అదిశేషయ్యగారికిమాత్రం రూ 500 లు జరిమానా విధిస్తూ, ఈరోజు తీర్పుచెప్పారు.

దావావేసిన నుబ్బరాయులుగారుకూడా ఒక వ్యతికకు సంపాదకులే.

ఈకేసులో నుబ్బరాయులు వక్షంగా శ్రీ మాదభూషి గోపాలాచార్యులు; వ్యతిక వక్షంగా శ్రీ ఎన్. వద్మనాభం వాదించారట.

100మందికి అన్నంలేదు!

రావూరు సోషల్ వెల్ఫేర్‌హాస్టలు వార్డనుకు, కంట్రాక్టరుకు వచ్చిన విభేదాలవల్ల స్కూళ్ళు తెరిచినా హాస్టలు మూతపడి, 100 మంది హాస్టలు విద్యార్థులు అన్నానికి అగచాట్లుపడుతున్నారట.

సోషల్ వెల్ఫేర్ అధికారులూ! ఈ అన్యాయమేమిటో విచారించండి.

గరిమనపంట అగ్ని ప్రమాదం: బాలిక మరణం

ఉదయగిరి కాలాకా, గరిమనపంటలో 25 తేది అకస్మాత్తుగా అగ్నిప్రమాదం సంభవించి, 70 యిండ్లు కాలిపోయాయి; నగంపూరు శ్మశాన వాటిక అయింది; మంటల్లో చిక్కుకొని ఒక బాలిక దుర్మరణం పాలైనది. ఎముకలుకొరికే చలి; యిల్లు, వాకిలిలేక అల్లాడుతున్నారట. తక్షణసహాయం అందించమని కలెక్టరుగారిని, రెడ్‌క్రాస్‌వారిని ప్రార్థిస్తున్నాడు గ్రామస్తుడొకరు.

కరువు పనులు- కొత్త వుత్తరువు- ఒక విజ్ఞప్తి

జిల్లాకాంగ్రెస్ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లవ రెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, శాసనసభ్యులు వెంవాద పాపిరెడ్డి, పిట్టల వెంకటసుబ్బయ్యగారలు ఒక సంయుక్త వ్యాకటనలో–

కొత్తకరువుపనులు ప్రారంభించవద్దని, మార్చివరకు వ్యయాన్ని 6 లక్షలకు పరిమితం చేయవలసిందని వ్యభుత్వం కలెక్టరును ఆదేశించిందనిః అనలు వంటలేక, వండిన పంట పోయి, పనులులేక వ్యవసాయకూలీలు యితర జిల్లాలకు వలస పోతున్నారనిః జిల్లాలో పరిస్థితి అందోళనకరంగావున్నదనిః కావున పాతపనులను వూర్తిచేయుటకు, కొత్తపనులను మంజూరు చేయవలసిందిగా వ్యభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేశారు.

"ద్వారక"

కృష్ణం యాదవ ద్వారకకాదు యిది; శంకరుని ట్రంకురోడ్డు ద్వారక!

వ్యసిద్ధ వత్త్ర వ్యాపారులైన రాయవరవు శంకరయ్య– వారి కుమారులు, మవళీలాల్‌యిల్చి గుడ్డలకు ప్రత్యేకంగా, ట్రంకురోడ్డులోనే 'ద్వారక'పేరుతో కొత్త అంగడిశెరది, ఈరోజు త్రయోదశి శుభ ముహూర్తమున ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

'ద్వారక' కు మా విజయాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాము.

భార్యహత్య– భర్తకు జీవితఖైదు

ఉలవపాడు వాసి, వడంగి కానల వెంకయ్య 26–11–68 తేది తన భార్యను కొడవలితోచెక్కి చంపినాడని మోపబడిన అభియోగమును అడిషనల్ సెషన్స్ జడ్జి శ్రీ ఎం. వి. ఆర్. శాస్త్రి గారు విచారించి, ముద్దాయికి జీవిత ఖైదు విధిస్తూ 29 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్ వక్షంగా అ. వ. ప్రా. శ్రీ సి. రామకృష్ణ; ముద్దాయి వక్షంగా ప్రభుత్వ గయదిక న్యాయవాది శ్రీ వి. వెంకటరత్నం వాదించారు.

విద్యార్థి కాంగ్రెస్ ఆదర్శ నిర్ణయం

జిల్లా విద్యార్థి కాంగ్రెస్ సమావేశం ఈరోజు శ్రీ కె. సి. కొండయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. అన్నిబోట్లమంది వక్తలు సదులువద్ది పాల్గొన్నారు. పరిస్థితిని విశదీకరించిన వ్యభుత్వవర్యును నిరసిస్తూ; అంధ్ర ఐక్యతను నొక్కిచెప్పూ; ఈ విషమ సమయంలో ముఖ్యంగా నెల్లూరుజిల్లా విద్యార్థులు నమ్మకం, అలజడులకు వూనుకోకూడదని కోరుతూ తీర్మానించారు.

ఇంత వివేకవంతమైన, ఆదర్శవంతమైన నిర్ణయానికొచ్చిన విద్యార్థి కాంగ్రెస్ సోదరులకు; అధ్యక్షుడు శ్రీ రాధాకృష్ణారెడ్డిగారి; వారికి సమోచిత నలహా యిచ్చిన కొండయ్యగారిని అభినందిస్తున్నాము.

మినగల్లు అరెస్టులు

13 తేది మినగల్లులో జరిగిన నారయ్య హత్యకు సంబంధించి 9 మంది అరెస్టు గావించబడినారు. అతని పైకిలు; పాడిన కత్తి, రక్తసిక్తమైన గుడ్డలు వగైరాలన్నీ దొరికినట్లు తెలుస్తున్నది.

నీటిమట్టం

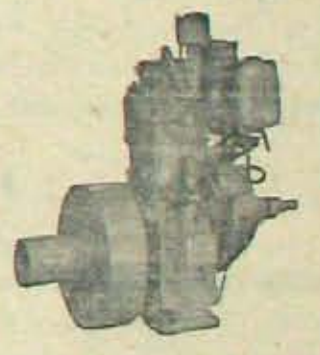
కనిగిరి రిజర్వాయరు	20.8 అ.
నెల్లూరు చెరువు	15.95 అ.

నర్వేపల్లిరిజర్వాయర్ శెలియ శేదు. పోతా చెడిపోయిందట. ఇంతకాలం చెడిపోవాల్నా పోను?

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు (పాతవి)		670–00
,,	(కొత్తవి)	610–00
జి. వి. 24		560–00
ఉలవలు(కొత్తవి) 100 కిలోలు		64–00 70–00
పెల్లిపెనలు	,,	125–00
జనుములు	,,	60–00

బిగ్‌కార్

బాల్‌బేరింగ్ ట్రాప్

ఇంగ్లీషు మేడలు

పెటరు ఇంజన్లు

5 H. P. 1500 R. P. M.

భవాని ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్

రంగనాయకులపేట–నెల్లూరు

లారీ వేలం ప్రకటన

APN 3167 నెక్లో (Fargo Medose) 1964 మోడల్, ఇంజనుకోండిషనులోవున్న లారీ 4–2–69 తేదిన బహిరంగముగా నంజీవి ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్‌వారి ఆఫీసువద్ద వేలం వేయబడును. వూరి వివరములకుః–

నంజీవి ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్
(ఫోన్ : 770.)
(అంజనాబిల్డింగ్సు)వద్ద సంప్రతించండి.
ట్రంకురోడ్డు —నెల్లూరు

షరాః– వేలం నిర్ణయం పై అన్నిహక్కులు కార్పొరేషన్‌వారికే చెందివున్నవి.

రిపబ్లిక్ డే వార్తావళి

ఎన్. జి. ఓ. లకు స్థల దానం

రిపబ్లిక్ దినోత్సవం నాడు నెల్లూరు ఎన్. జి. వో. ల వ్రతం పండినట్టున్నది. దాదాపు 600 మంది ఎన్. జి. వో. లకు నెల్లూరు పట్టణ పొలిమేరల్లో దాదాపు 16 ఎకరాల ఇండ్లస్థలాల్ని కలెక్టరుగారు దఖలుపరుస్తూ అర్డర్లుజారీచేశారు, పట్టాలు పంపకం చేశారు. ఇంకాచేయవల్సినపనులు చాలావున్నా పట్టాలుమాత్రం పంచేశారు.

మామూలు పైల్సు ఏళ్ల పర్యంతం మూల్గేటట్టు చేయగలిగే మన అఫీసులు, అఫీసర్లు– ఈ ఎన్. జి. వో. ల భూముల పంపకాన్నిమాత్రం అంతా మూడు నెల్లో జరిపేశారు. కొత్తరికార్డునే సృష్టించారు.

ఈ ఎన్. జి. వో. స్థలాలు కలిగిన ప్రాంతాన్ని ఎన్. జి. వో. కాలనీఅన్నారు, ఆ కాలనీకి కలెక్టరు శంకరజీగారు అరోజు మధ్యాహ్నం ప్రారంభోత్సవంకూడా చేశారు. దానికి 'మహాత్మానగర్' అనే పేరు పెట్టేయమని అప్పడే సలహాకూడా యిచ్చేశారు డి.ఆర్ వో. చంద్రమౌళిగారు.

సాయంత్రం పట్టాల ప్రదానోత్సవసభ అన్నారు కలెక్టరు ఆఫీసులో. కలెక్టరుగారు 'వట్టిమాటలు కట్టిపెట్టి గట్టి మేల్ తల పెట్టవోయ్' అనే గురజాడ సూక్తాను సారంగా వువన్యాసం ఏమిచేయను పొమ్మన్నారు.

డి. ఆర్. ఓ. చంద్రమౌళిగారుమాత్రం– ఇది గాంధీ శతజయంత్యుత్సవ సంవత్సరం గావట్టి శుభ్రంగా గుడిసెలు కట్టుకోమని ఎన్. జి. వో. లకు సలహా యిచ్చారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎన్. జి. వో. ల సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ శ్రీరాములు అధ్యక్షోపన్యాసం చేశారుకాని ఆ ప్రసంగంలో కారం ఏమీ లేదు– చాలవరకు సాదాగానే వుండింది. కమర్షియల్‌టాక్సు అసిస్టెంట్ కమీషనర్ శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్యంకూడా మాట్లాడారు.

ఇదంతా సరే; ఇంతకూ యీ స్థలంలో ఎన్. జి. వో. లు ఇళ్ళు కట్టుకుంటారా? లేక శుభ్రంగా అమ్మేసుకుంటారా వేచి చూడవల్సివుంది. ఇంకొకమాటేమిటంటే– అర్హులైనవారికి చాలామందికి యివ్వకుండా అనర్హులైనవారికెంతమందికో స్థలాలివ్వబడ్డాయనీ; టౌనులో సొంత ఇళ్ళున్నవారికి కూడా ఇండ్లస్థలా లివ్వబడ్డాయనీ; కావలి వగైరాచోట్లలో పోకసారి ఇండ్లస్థలాలు తీసుకుని అమ్ముకుని మళ్ళీ యిక్కడ పొందినవారుకూడా వున్నారనీ–వగైరా ఆరోపణలు వినబడ్డాయి. ఆ ఆరోపణల వెనుకనిజం ఎంతో తెలియదు. ఏమైనా 600 మంది చిన్న ప్రభుత్వోద్యోగులకు స్థలదానం చేసినందుకు కలెక్టరు– డి. ఆర్. ఓ. గారలను అభినందిస్తూ; ఇండ్లనిర్మాణ వసతులుకూడా కల్పించి, దీన్నొక ఆదర్శకాలనీగా రూపొందింపజేసు వలసిందిగా కోరుతున్నాము.

పాటూరి దంపతులకు "ఇస్కస్" సన్మానం

నెల్లూరుజిల్లాలో కాంగ్రెస్ కు పోక విధంగా ఆదిదంపతులనదగిన వారు పాటూరు సుబ్బరామయ్య, బాల సరస్వతమ్మగారలు. 1914 లోనే 'బెర్రిన్లు' పుద్యమంలో దుమికి తుపాకులచే పట్టినవ్యక్తి సుబ్బరామయ్యగారు. అట్లాంటి వృద్ధులు యివ్వాడు నిరాదరణపాలైవుంటే, కామ్రేడ్ అనంతరామయ్యగారి నెల్లూరు ఇస్కస్ వారినే ఎన్నుకుని సన్మానం చేయడం గమనార్హమైన విశేషం. అర్హరు దుస్తులతో దంపతులను సన్మానం చేశారు గనుక ఇస్కస్‌కు జై అందామా?

కాంగ్రెస్ ఆఫీసు

26 తేది సాయంత్రం శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారు జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యాలయ ప్రారంభోత్సవం జరిపించారు; దక్కెరపాంగలి, చిత్రాన్నం దసుకే కాకుండా, మంటపాం కంకమాధుర్యం కూడా తినిపించారు. ఈ ప్రారంభోత్సవ సభ పాత కాంగ్రెస్ వాదుల సమాగమంగా వుండినది. అంతేకాదు పాత–కొత్తల మేలు కలయికగా వుండినది.

గోపాలయ్యా! కొత్త భవనం సంగతి?

'పద్మశ్రీ'

(మొదటిపేజీ కొరవ)

క్రితం వాకాడు ఒక మామూలు పూరు కావచ్చు; ఈ నాడు అది ఒక విద్యానగరము, ఒక సేవానిలయము. సంఘసేవా ప్రేరితుడైన ఒకవ్యక్తి నిర్మాణ కౌశలానికి; చిత్తశుద్ధి, సేవానిరతికల ఒక వ్యక్తిలో దాగివున్న వంట్టపాటవాలకు వాకాడు సంస్థలు వ్యతిబింబాలు.

ఈ సంస్థలను పోషించడంలో, పెంచడంలో ఎన్నికష్టాలను, బాధలను అనుభవించాలనో; ఎన్ని అపవాదులను, అవమానాలను భరించాలనో బాలకృష్ణారెడ్డిగారు అనుభవించారు, భరించారు. తన అనుభవాలను గూర్చి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు వివరిస్తుంటే, అర్ద్రతచెందని హృదయం వుండదేమో ననిపిస్తుంది. ఒక సంపన్నుడు విరాళమిస్తా నన్నాడట; తిప్పుకున్నాడట తిప్పుకున్నాడట; ఎన్నిసార్లుతిరిగినా ఇవ్వలేదట; ఆఖరుకు ఒకరోజు బాలకృష్ణారెడ్డి అతని బంగళా గేటుముందు మొండికిపడి కూర్చున్నాడట; మధ్యాహ్నం పోయింది, సాయంత్రం పోయింది, రాత్రికూడాపోబోతున్నది; ఆఖరుకు ఆ సంపన్నుడు బాలకృష్ణారెడ్డికి దర్శనంకూడా ఇవ్వకుండా గేటువద్దవున్న ఫోజావద్దకుపిల్చి "ఇదేం గంగెద్దు ఆటా" అని దూషించాడట. దుఃఖాన్ని దిగమ్రింగి, కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకొని, తిట్టిన ఆ వ్యక్తివద్దనే రూ 25 ల విరాళానికి వాగ్దానంపొంది; అర్ధరాత్రి సమయంలో 15 మైళ్ళు నడచి ఇంటికిచేరాడట.

ఒకరోజు నాలుగుసేర్లబియ్యానికి కావలసిన అర్ధరూపాయి దొరకలేదు. అప్పటికే ఋణగ్రస్తత, ఎవరివద్దకుపోయినా అప్పు పుట్టలేదు. అపూట హాస్టలు బాలురకు వస్తు. ఈ దీనావస్థకు చింతిస్తూ హాస్టలు గోడకు అనుకొని కూలబడి వుండినాడట. అపూట పొయ్యిలో పిల్లి లేవటస్థితి చూచిన హాస్టలు బాలురు అపూట తమకు తిండిలేదని గుసగుస లాడుకోవడం వినిపించిందట బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి; హృదయం చివుక్కుమన్నది. దైవప్రేరితంగా అప్పుడే గ్రాంటు పత్రం రావడం, అదిచూపింది అప్పుతెచ్చి ఆ పూట పిల్లలు పస్తువడకుండా చూడడం జరిగిందట.

ఇంకో సంఘటన మరీ విదారకంగా వుంది. ఒక పెద్దమనిషివద్ద గడువుపెట్టి అప్పుతెచ్చాడు. గడువురోజు వచ్చింది. తవన్నుచేసినా చిల్లిగవ్వ దొరకలేదు ఆపెద్దమనిషినుండి గడువురోజు పిలుపు వచ్చింది. ఆత్మహత్యతప్ప మార్గాంతరం లేదనుకొని ఆత్మసంఘర్షణలో వుండగా, ఆ పెద్దమనిషి దయతో కాలవ్యవధి లేకుండా గడువివ్వడం, బాలకృష్ణారెడ్డి గట్టెక్కడం జరిగింది.

ఒకసారి ప్రక్కింటివాళ్లు పూరికిపోతూ, ఇంటి భద్రతను బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి అప్పగించి పోయారట. ఆ యింటిలో దొంగలువడి వున్నదంతా వూడ్చుకొనిపోయారు. అవసరాలలోవున్న బాలకృష్ణారెడ్డిమీద అనుమానం కలిగింది; కాని తర్వాత నిజం బైటపడింది. హాస్టలు సహాయార్థం లాటరీ పెట్టాడు. నూటికి పదిమందికూడా డబ్బుచెల్లించక, అపహరించడం జరిగిందట. దాన్నిగూర్చి బాలకృష్ణారెడ్డిగారంటారు: "...'దీసేకరణ వివల మగుటయేకాక నష్టము, అవమానము, అనుమానము సైతము పొందవలసివచ్చినది" అని నొచ్చుకుంటాడు. వారవు కుండలుపెట్టాడు, నాటకాలువేశాడు, కూరగాయలమూటలు మోశాడు, మైకా ఒలిపించాడు, నూలు వడికించాడు.... ఒక్క 'కేమిటి అభిమానాన్ని చంపుకొని దీన జనోద్ధరణకు అన్నిపనులూచేశాడు. అయిన వారి అసంతృప్తికి, బయటివారి దూషణలకు గురియయ్యారు. ఇన్ని అగ్నిపరీక్షలకు మొండిగా, ఐదగా నిలవగలిగాడుకాబట్టే ఈనాడు అసంస్థలకు సుస్థిరత్వము, ఆయనకు కీర్తి దక్కినది. అందువల్లే వాకాడు సంస్థలనుకాని, బాలకృష్ణారెడ్డినికాని తలచుకున్నపుడు నాకు ఈనాటి వున్నత స్థితి కనబడదు; పాతదృశ్యాలు, బాధామయ గాథలు కండ్లకు కట్టినట్లుంటాయి.

ఇన్ని సంస్థలను, ఇంతమంది చిన్న పిల్లలను నిర్వహించడము, సమర్థించడము సులభసాధ్యంకాదు. వాకాడులో ఇన్నిసంస్థలలో, ఇంతమంది పిల్లలలో మొక్కవోని క్రమశిక్షణ సామ్రాజ్యం రిస్తుంది. సంస్థల పరిశుభ్రత, పిల్లల అనందోత్సాకత, ఈ సేవానిలయం గంభీరత చూచినవారిని ముగ్ధులను చేస్తుంది. సంస్థలను చూడకముందు అనుమానించేవారు, చులకనైనభావం కలిగివుండేవారు చూచినతర్వాత తన్మయులై పరవశంగా మాట్లాడడం జరుగుతుంటుంది. ఎవరి వరకోపనిలేదు– సేవారంగంలో; అందులో యానాది ఎరుకలవంటి ఆదిమజాతుల సముద్ధరణంలో నిరుపమానమైన సేవ చేసిన, చేస్తున్న సేవాతీర్థి విమర్శాలోచనుడు శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారే అన్నారు చూడండి:

"ఇది ఒక మహాద్భుతం. నేను స్వయంగా యావద్భారతదేశంలో 200 లకు పైగా హాస్టళ్ళు సందర్శించినాను. కాని, ఎక్కడకూడా, ఇంతమంది క్రమశిక్షణతో, ఇంత సమర్థంగా నడుపబడిన వసతిగృహాన్ని చూడలేదు. దక్షతగల పాలన, అర్థికస్తోమత, చక్కని పోషణ– వీటికి ఎక్కువసంఖ్యగల వసతిగృహాలు దోహదమివ్వవు అన్నసూత్రంలో నాకు నమ్మకంవున్నది. కాని, శ్రీ రెడ్డిగారి ప్రయోగాత్మకమైనకృషి చూచిన తర్వాత పై సూత్రానికి ఇచ్చట మినహాయింపు యివ్వవలసివున్నది. ఈ సంస్థలను అనుమానించు ప్రతివ్యక్తి చూచిన పిదప ప్రణామాలర్పింపక తప్పదు."

(9–9–62

బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి 'పద్మశ్రీ' తెచ్చిపెట్టిందికూడా హృదయాలను హత్తుకునే ఈ సంస్థలే. రాష్ట్ర గవర్నరు శ్రీ ఖండూబాయ్ దేశాయ్ జాలాలో వాకాడు సంస్థలను సందర్శించారు; ఇవి ఇండియాలోనే విశిష్టమైనవని చెప్తూ దీనజనసేవకుడుగా బాలకృష్ణారెడ్డిగారిని అభినందించారు. వాకాడుసంస్థలను చూడనిమంత్రి, చూడని గవర్నరు, చూడనివున్నతాధికారి, చూడని అనధికార ప్రముఖులులేరు. వీరందరూ ఖండుబాయ్ దేశాయ్‌కంటే ఎక్కువగా ప్రశంసోపన్యాసాలు చేసినవారే. కాని దేశాయ్‌మాత్రం కేవలంమాటలతోనేదిన్న కుండకుండా; ఒక మారుమూల గ్రామీణ ప్రాంతంలో అసాధారణమైన ఈ సేవా కార్యక్రమం సత్కరణార్హమని భావించి, 'పద్మశ్రీ' కి సిఫారసు చేయడం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమ్మతించడం, రాష్ట్రపతి ప్రకటించడం జరిగింది. అంతా అతిరహస్యంగా జరిగిపోయినట్లుంది. 25 తేది రాత్రి 8 గంటలకు కేంద్ర హోంసెక్రటరీ, హోం మంత్రి చవాణ్ నుండి అభినందన సందేశాలొచ్చేవరకు తెలియదు. అందువల్లే కోరుకుంటే రాలేదు, చూడదంటే పోలేదు అని అనవలసివస్తున్నది.

మొత్తానికి ఇది అర్హమైన సత్కారం, సముచితమైన సత్కారం, నెల్లూరువారు సంతోషించదగిన సత్కారం. శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిని 'పద్మశ్రీ' మరింతగా వినమ్రుల్ని చేసింది; సేవావతంలో ద్విగుణీకృతోత్సాహుల్ని చేసింది.

* * *

'పద్మశ్రీ' గౌరవాన్నిపొందిన శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి అభినందన సందేశాలు శరవరంపరగా వస్తున్నాయి. అందులో నెల్లూరీయుడైన గవర్నరు డాక్టరు గోపాలరెడ్డిగారి అభినందనలేఖ ఇదీ–

"I am happy, you have the proud privilege of being the recipient of Padmasri by the President on the happy occasion of our Republic. It is in recognition of your long standing services to the down trodden Harijans of Andhra Pradesh. You richly deserve the recognition. Please accept my heartiest felicitations and regards on the happy occasion"

ఈవారం విశేషాలు

(2వ పేజీ కొరవ)

దిన తర్వాత యివ్వాడు విడుదలచేసింది వారిని. నేడో రేపో గోవాకు తిరిగిరానున్నాడు.

● మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడా లాటరీల రంగంలో ప్రవేశిస్తున్నది. మొదటి ప్రయిజు 2½ లక్షల రూపాయలట! టిక్కెట్ వెలేమో 1 రూపాయేనట. సెకండు ప్రయిజు 1 లక్ష రూపాయలట. ఇవిగాక మరో ఐదొందల చిల్లరమల్లర ప్రయిజులుకూడా వున్నవట. మొదటి డ్రా ఏప్రెల్‌లో వుంటుందట.

ఎన్నికల విశేషాలు

ఫుల్పూర్ నియోజకవర్గం పాఠకులకు జ్ఞాపకం అనుకుంటాము. స్వర్గీయ నెహ్రూ నియోజకవర్గం; మొన్న ఎన్నికల్లో విజయలక్ష్మి పండిట్ గెల్చి, ఆ తర్వాత ఎందువల్లనో రాజీనామా యిచ్చినందువల్ల పార్లమెంటుకు మళ్లీ యీ మధ్యంతర ఎన్నికలతోపాటుగా జరుగుతున్నది. రేపు 5 తేదిన కాంగ్రెస్ తరపున కె. డి. మాలవీయ, ఆయనతో ఎస్. ఎస్. పి. విద్యార్థి నాయకుడు జానేశ్వర్‌మిశ్రా ఢీకొంటున్నాడు. మరో ఎస్. ఎస్. పి. అసంతృప్తవాది భారతీయ క్రాంతిదళం అభ్యర్థికూడా పోటీచేస్తున్నాడు. జానేశ్వర్‌మిశ్రాను 'చిన్న లోహియా' అనిపిలుస్తుంటారు, యువతరంలో మంచి పట్టువున్నవాడు. మాలవియాకు కొందరు స్థానికకాంగ్రెస్ పెద్దలు సహాకారమివ్వడంలేదట. ఇదీ సంగతి.

'టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా' పత్రికలో 'ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ పబ్లిక్ వొపీనియన్' డైరెక్టరు శ్రీ ఇ. పి. డబ్లు. డాకాస్టా వ్రాస్తున్న 'గాలప్ పోల్' సర్వే వ్యాసాలనుబట్టిచూస్తే (ఇంతదాకా మూడు రాష్ట్రాల రిపోర్టులేవచ్చాయి) స్థూలంగా ఈయన అంచనాలిలావున్నాయి.

పంజాబ్‌లో కాంగ్రెస్ వెనుకబడ్డట్టే. మొత్తం 104 సీట్లలో 30–40 కంటె మించకపోవచ్చునంటాడు. పోతే అకాలీ–జనసంఘం ఐక్యసంఘటనకు గొడ్డో గొప్పో మెజార్టీ రావచ్చునంటాడు: కాంగ్రెస్‌పార్టీ 104 సీట్లకుగాను 103 సీట్లకు పోటీపెడితే, ఐక్యసంఘటనలో అకాలీలు 66 సీట్లకూ, జనసంఘం 24 సీట్లకూ పోటీచేస్తున్నాయి. ఉత్తరప్రదేశ్ పరిస్థితి గందరగోళంగానే కనపడుతుంది. ఇదమిద్ధంగా చెప్పలేని స్థితి. అసెంబ్లీస్థానాలసంఖ్య–425. కాంగ్రెస్‌కు 170–200 మధ్యనే వుండొచ్చునంటాడు. జనసంఘంకు 75, చరణ్‌సింగ్‌గారి భారతీయ క్రాంతిదళంకు 50–60 మధ్యనూ, సం. సో. పార్టీకి 35 సీట్లు, మిగతా చిల్లరపార్టీలకు స్వతంత్రులకు వెళ్లవచ్చునంటాడు. పోతే యీసారి రిజర్వుడు సీట్లలో రిపబ్లికన్‌వాళ్ళు (గతవర్యాయం పొక్క సీటుక్కూడ్ పీళ్ళకు) అరడజనుదాకా గెలవవచ్చునంటాడు. ఒకవిధంగాచూస్తే– కాంగ్రెస్, చరణ్‌సింగ్‌గారి క్రాంతిదళం కలిస్తేనేగాని ఉత్తరప్రదేశ్‌లో స్థిరత్వం ఏర్పడదేమోనంటాడు.

బీహార్ అగమ్యగోచరంగా వుందంటాడు. నానారకాలపార్టీలు, కులాలు, తగాదాలు– అంతా గొడవ. స్థిరప్రభుత్వమేర్పడే సూచనే లేదంటాడు. బీహార్ వుత్తరప్రాంతంలో రాజపుట్– కాయస్థ గొడవలు; దక్షిణాదిలో రామ్‌గఢ్‌రాజా వలుకుబడి వుండనేవుంది. జార్ఖండ్, జనతాపార్టీలు, బోలెడంతమంది స్వతంత్రులు వున్నారు రంగంలో.

జనసంఘంకు మాత్రం కాస్త పట్టగతులు కనపడుతున్నాయి. 318 సీట్లలో కాంగ్రెస్‌కు 30 శాతంకు మించిరావంటాడు. జనసంఘ్–సం. సో. పా., లోకతాంత్రికదళం–యీ ఐక్యసంఘటన వుండికూడా మెజార్టీ రాకపోవచ్చునంటాడు.

జనసంఘ్‌కు వ్రతిగా క్రిస్టియన్ చర్చిల బిషప్‌లుకూడా యాతూరి ప్రత్యక్షంగా ఎలక్షన్ ప్రచారంలో దిగారట. జనసంఘ్‌కు బీహార్‌లో బలం కాస్త పట్టుగానే కనపడుతుందంటాడు. ఒక నియోజకవర్గంలో పోటీకి నిల్చివున్న పొక కాంగ్రెస్ సభ్యుడు మరణించాడట.

ఇక పశ్చిమబెంగాల్ వుంది. నక్సల్ బరీయులు ఎలక్షన్లు బహిష్కరించండనే నినాదాల్ని లేవనెత్తారట. ఇక్కడా పరిస్థితి స్పష్టంగాచెప్ప వీలులేనట్లుగా వున్నదంటున్నారు.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15–00.
6 మాసములకు	రు. 8–00.
విడివ్రతి	0–30 పై.

చిత్రకళా ప్రదర్శనం

ఫిబ్రవరి 16 నుండి 18 వరకు నెల్లూరు టౌనుహాలు రీడింగు రూములో జరుగు చిత్రకళా ప్రదర్శనకు నెల్లూరు జిల్లాలోని చిత్రకారులు, తమ చిత్రాలను సరిగా ఫ్రేము చేయించి, పొక్కొక్క చిత్రానికి పొకరూపాయ ప్రవేశ రుసుం చొప్పున ఫిబ్రవరి 10 తేది లోగా కార్యదర్శికి పంపవలెను. ఉత్తమ చిత్రాలకు పొక్కొకదానికి 25 రూపాయల నగదు బహుమతి యివ్వబడును.

వివరాలకు:–

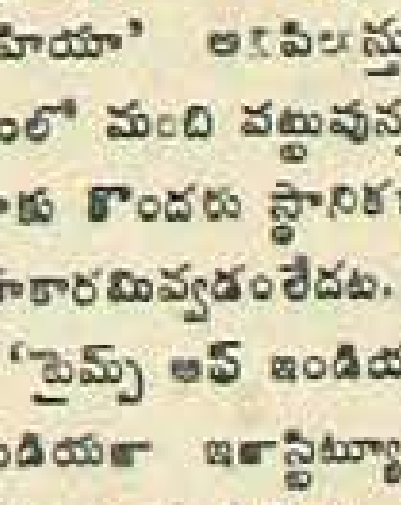
చిత్రకళానికేతన్,

(రిజిష్టర్డు.)

567/8, గాంధీనగర్–నెల్లూరు

వివాహమునకు – ముందు–వెనుక

పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీ వ్యాధి ఏ రకమైనను దిగులుపడవద్దు. పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియలహీనత, బాల్యంలోవ్యర్థత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అతిశ్రమ, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణముల గురించి, శృంగార రసమును నివారించుటకు డా. చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

చౌదరి డిస్పెన్సరీ, కో–ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, ట్రంకురోడ్డు–నెల్లూరు

తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 48 of 1968.

O. S. No. 143 of 1965.

శ్రీ స్వామిహాథిరాంజీమఠం - తిరుపతి, represented by its Mahant —డిక్రీహోల్డరు.

... ఎ. రంగనాథం —జెడ్జిమెంటు డెట్టరు.

వాదిపరం దాఖలు పబ్లికేషన్:-

పై నెంబరులో డిక్రీదారికి గాను వ్రతివాది తాలూకు వేలం యిస్తిహార్ దాఖలా భూములు వేలమునకుగాను 5-2-69 తేదికి వాయిదా వేశియున్నారు. పైకోర్టు వారు వేలం యిస్తిహారు దాఖలా షరత్తుల మేరకు పై కోర్టువారు కోర్టువద్ద పగలు 11 గంటలకు వేలం వేయబడునని సంగతి ఇందుమూలంగా తెలియజేయడమైనది.

షెడ్యూలు:—

(1) చిత్తూరు డి. తిరుపతి సబ్ డి. చంద్రగిరి తాలూకా, కరకంబాడుమజరా, చెంగారెడ్డిపల్లె పొలంలోకు [తూ] గుడిదిబ్బ కొండయ్య నేలకు [ద] దాకలి మాన్యం, నడంబార సుబ్బయ్య నేలకు [వు] షేక్ యిమాంసాహెబు నేలకు [వ] చందా వెంకన్న నేల. ఈమధ్య నంజ య 0-80 టు, (0.3287 హె.) మతింపు రూ. 800/-

(2) సదరు గ్రామములో [తూ] రాకి దీరాలు నేల [ద] షేక్ యిమాంసాహెబు నేల [వ] నగిరి పొరంబోకునేల [వు] నెన్నూరు లచ్చిగాడినేల. యీమధ్య నంజ య 0-48 టు (0.1942 హె) అంత్తు యు 1-28 సెంట్లు (0.5179 హెక్టారు) మతింపు రూ. 850/- లు.

I వ్రస్తుతం షెడ్యూలు:- చిత్తూరు డి. తిరుపతి సబు డి. చంద్రగిరి తాలూకా, కరకంబాడు మజరా, చెంగారెడ్డిపల్లె పొలములో [తూ-వ] షేక్ ఖాదర్‌సాహెబుకు యిచ్చియుండు మకంనేల [ద] పెండమ్మ నేల [వు] శిద్దా చెంచురెడ్డినేల. యీమధ్య పాత పై నె. 326 రు, కొత్త సర్వే 583/2 నెంబరు నంజ విస్తీర్ణం య 0-79 సెంట్లు (0.3196 హె.) మతింపు రూ. 800/-

II సదరు జిల్లా, సదరు తాలూకా, సదరు పూరిలో:- [తూ] పాశం చెంగయ్య నేల [వు] షేక్ ఖాదర్‌సాహెబుకు యిచ్చియుండు నేల [వ] చంగమ్మనేల [ద] శిద్దా చెంచురెడ్డినేల. ఈమధ్య పాత నె. 326 రు కొత్త సర్వే నె. 583/4 రు నంజ విస్తీర్ణం (0.3358 హె.) చెరశి:- య 1-62 టు (0.6554 హె.) మతింపు రూ. 850/-

—యం. క్రిష్ణస్వామి,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

E. P. 29 of 64. O. S. 63 of 61.

The Life Insurance Corporation of India —Petitioner.

(1) మల్లంశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య (2) పుచ్చలపల్లి శిష్టారెడ్డి —రెస్పాండెంట్లు.

ఈ డిక్రీ బాకీకిగా 1-వ రెస్పాండెంటు తాలూకు షెడ్యూలు స్థిరాస్తి 10-2-69 తేదిన పై కోర్టువద్ద వేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:—

(1) నెల్లూరు మూలపేట రాజాగారి వీధి వార్డు నెం. 20 రులో షుమారు 50 అంకణముల స్థలం. ఇందులో కట్టియుండు డోర్ నెం. 64 మరియు 64/A రులు గల యిండ్లు. డిక్రీదారు విలువ రూ. 7000/- బాకీదారు విలువ రూ. 30,000/- లు అమీనా విలువ రూ. 16,000/- లు.

(2) నెల్లూరు సంతపేట వార్డు 10 నెంబరులో షుమారు 16½ అంకణముల స్థలము. యిందులో కట్టియుండు డోర్ నె 207, 207/1, 207/2, 208 రు గల యిండ్లు. డిక్రీదారు విలువ రూ. 5000/- బాకీదారు విలువ రూ. 25,000/- లు అమీనా విలువ రూ. 20,000/- లు.

—మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి,
పిటిషనరు అడ్వకేటు

మన వీరేశలింగంపంతులుగారినిగూర్చి తమిళ జాతీయ మహాకవి సుబ్రహ్మణ్యభారతి వ్రాసిన తమిళనవల

చంద్రిక కథ

(గతసంచిక తరువాయి)

నాలుగో ప్రకరణం

మోటార్లోనుండి దిగిన డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికి చేయూతయిచ్చి, కుశలప్రశ్నలేస్తూ తనగదిలోకి సాదరంగా పిల్చుకొచ్చి వార్ని కూర్చుండజేసారు శ్రీ పంతులుగారు. కాఫీ ఫలహారం అందించారు. నేతి చక్కిలాలు షుమారు పదిపన్నెండుదాకా అరగించి పాక పెద్ద వెండిలోటాతో కాఫీ త్రాగి, అయ్యంగారు 'ఓమ్' అంటూ బాగా తేపుతూ పాక ఉతిచేరలోవాలి కూర్చున్నాడు. పంతులుగారు వాక పళ్ళెంనిండా తాంబూలం, సుగంధ ద్రవ్యాల్ని తెచ్చి పెట్టారు. ముక్కాలుగంటలో అయ్యంగారు వాటినన్నిటిని హతంచేసి పళ్ళెం శూన్యం చేసారు.

పంతులుగారు వారికొక తెలుగుపత్రిక తెచ్చియిచ్చారు. దానిని ఆదినుండి అఖరుదాకా ప్రకటనలతోసహా వొక్క అక్షరం కూడా త్రోసివుచ్చకుండా చదివి పూర్తిజేసారు. అయ్యంగారు-సంస్కృతం, ఇంగ్లీషు తమిళం, తెలుగు భాషల్లో చక్కని నైపుణ్యంగలవారు. వీరు తెలుగు జిల్లాల్లో కొన్నేళ్ళు వుద్యోగంచేసినప్పుడు తెలుగును తన మాతృభాషతో సమానంగా అలవర్చుకున్నారు.

పత్రిక సాంతంగా చదివినపిమ్మట యిద్దరూ యింటిపెరట్లోని తోటలోకి వెళ్ళి కొంతసేపు తిరిగివచ్చారు. స్నానాదులైన తర్వాత భోజనానికి కూర్చున్నారు.

దేవలోకంలోని విందులాగా వంటల పాకం అమరింది. పంతులుగారు ఆనందంలో మునకలువేశారు. ఇంత రుచికరమైన భోజనాన్ని ఆనాటివరకు చవిచూడలేదు. స్వప్నంలో చూడిందిలేదు. మానసిక కల్పనలోనైనా ఊహించిందిలేదు. తినగా, తినగా, దానిరుచి పెంపొందుతూవచ్చింది. పంతులుగారు అయ్యంగారివైపొకసారి చూచారు, పంతులుగార్ని అయ్యంగారొకసారి చూచారు. ఇద్దరిచూపులు కలిసాయి.

పంతులుగారిభార్య వడ్డిస్తూవుంది.

పం. భార్య: ఎవరివంటో తెలుసా?

పంతులు: పొద్దునవచ్చిన అమ్మాయిదేటి పాకమేనా?

పం. భార్య: అవును.

పంతులు: ఆ అమ్మాయి నొకసారి యిటు రమ్మను. మన అయ్యంగారు ఆమె ముఖలావణ్యాన్నీ, మధురభాషణాన్నీ, బుద్ధిసూక్ష్మతనూ చూడాలి. వంట మాధుర్యం మాత్రమే అనుభవిస్తే చాలదు. ఆ సుందరి యొక్క సకల శోభలను చూడాలిగదా?

పం. భార్య: పాపం అమ్మాయికి చాలా తలనొప్పిగావుంది. చాలా దూరం ప్రయాణం చేసిరావడం, వంటచేయడం ఆమెకు శిరోవేదన కల్గించినట్లుంది రాత్రికి ఆమెకు ఆరోగ్యం చేకూరవచ్చు. అప్పుడు చూడవచ్చువారు.

వాళ్ళిద్దరూ చాలసేపు భోజనంచేసి చేతులుకడుక్కొని పంతులుగారి గదిలోకి వచ్చి కుర్చీలో విశ్రమించారు. పంతులుగారి భార్య తాంబూల పళ్లార్ని మేజాపై పెట్టింది. తాంబూలం వేసుకొంటూ—

పంతులు: ఇదే స్వర్గం.

పం. భార్య: ఏది?

పంతులు: ఇప్పుడుచేసిన భోజనం.

పం. భార్య: పంటలు రుచిగా బాగున్నయ్యా. (గోపాలయ్యంగార్ని చూచి అడిగింది)

అయ్యంగారు: చాలా చక్కగా అద్భుతంగా వున్నయ్.

ఆ సమయంలో గోపాలయ్యంగారి మనస్సు అంతచక్కగా రుచిగా వంటచేసిన ఆ యువతియొక్క సౌందర్యాన్నీ, బుద్ధిసూక్ష్మతనూ, వాగ్మాధుర్యాన్నీగూర్చి పంతులుగారు చేసిన వర్ణనలను తలపోసింది. నిజంగా అంతటి రూపవతా ఆమె? లేక పంతులుగారు కవీశ్వరుడు గనుక తన కల్పనా శక్తిచేతనైనా చాలా వర్ణించారా అనే భావతరంగం కల్గింది.

అప్పుడు పంతులుగారు భార్యనుచూచి- ఆ అమ్మాయితోవచ్చిన బిడ్డను యిక్కడకు తీసుకరా- అన్నారు.

పంతులుగారి భార్య 'అలాగే' అంటూ వంటింట్లోకి వెళ్ళింది.

అయ్యంగారు:- ఆ అమ్మాయికీ, యీ బిడ్డకూ చుట్టరికమేమిటి?

పంతులు:- ఆ పాప ఆ అమ్మాయి అన్నకూతురు. వారికథ వొక రసవత్తరమైన గాథ. తర్వాతవివరంగా చెప్తానులే. ఇప్పుడు ఆపాపతో సంభాషించండి. ఆబిడ్డ నేర్పులు

గోపాల- కృష్ణ- రాఘవలు

చూస్తుంటే, ఆమె పెద్దదైతే సాక్షాత్తు సరస్వతీ స్వరూపంగా ప్రకాశించ గలదనే నాకు తోస్తుంది.

ఇంతలో పంతులుగారి భార్య ఆ బిడ్డను అక్కడికి తీసుకొనివచ్చింది.

ఎర్రపట్టుపావడ, అదేరంగులో చొక్కా ఎర్ర రిబ్బను, ఎర్రని తిలకం. ఈ బిడ్డ విశాలాక్షి వలెనే యుక్తవయస్సు రాగానే అపర సరస్వతే అవుతుందని పంతులుగారు వర్ణించారు. కానీ అప్పుడా పాపను చూస్తే ఆదొక లక్ష్మీదేవి విగ్రహంలాగా శోభించింది. బిడ్డ నవ్వితే రోజావుష్పం వికసించినట్లుండింది. కాళ్ళు, చేతులు స్వర్ణంతో చేసినట్లు సుందరంగా మెరుస్తున్నాయి. ముఖం నిండుచంద్రుడు నుండి చేసినట్లుంది. పలుకులు గంధర్వులు తమ బంగారు వీణలతో వాయించిన నాదమును భ్రమకలుగుతుంది. కరపాద చలనాలు అప్సరాంగనల అంగాభినయంగా స్ఫురణ కొస్తున్నాయి.

ఆపాపను చూడంగానే, పొద్దున దాని ముఖంతో తనముఖాన్ని చేర్చి ముద్దాడి ముచ్చటలాడి ఆనంద తన్మయంలో వుండిన వనితామణి సౌందర్యం అయ్యంగారి మనో నేత్రంలో వ్యక్తమైంది.

అయ్యం: పాపా! నీకు పాటలొచ్చా?

చంద్రిక: ఊఁ.

అయ్యం: ఏదీ ఒక పాటపాడు, విందాం.

చంద్రిక: అత్త నాకు నేర్పిన 'నందలాల్' పాట పాడేదా?

అయ్యం: ఆఁ. అదేపాడు. చంద్రిక పాడ్డం మొదలెట్టింది.

—నందలాల్ పాట: యదుకుల కాంభోజిరాగం: ఆదితాళం—

సససాసా—సమమాపదా—పదదపపమ పా—పాపాపనీసదపా — మాగా — సరి మగరీ—గగరిరిససా—

పార్కుమరత్తిలెల్లాం,
నందలాలా నిన్రన్
పచ్చైనిరంతోంద్రుదడా,
నందలాలా
కాక్కై శిరగినిలే,
నందలాలా నిన్రన్.
కరియవిళి తోంద్రుదడా.
నందలాలా.
కేట్కు మొలియిలెల్లాం.
నందలాలా నిన్రన్.
గీతమిశైక్కుదడా.
నందలాలా
తీక్కుళ్ విరలై వైత్తాల్.
నందలాలా—నిన్నైత్తీండు,
మింబంతోన్రుదడా.
నందలాలా!!

(పైపాట తాత్పర్యం: చూచే వృక్షాల్లోకూడా నీరూపమే కనబడుతూవుంది. నీ చూపులోని నల్లదనం కాకుల రెక్కలలోవుంది. వినబడే నాదాలన్నీ నీగీతాన్నే పాడుతున్నాయి. నిప్పులో వేలుంచినా, నిన్ను తాకిన ఆనందానుభవమే కలుగుతున్నది. ఓ నందుని ముద్దుకుమారా!).

ఈ కీర్తనను బహుమెల్లగా వొక్కొక్క చరణాన్ని రెండుసార్లుపాడి, విరుప్ చేసి, స్వరంతప్పకుండా, లయచెడకుండా, గాంధర్వశిశువు గానంచేసినట్లు, ఆశ్చర్యం కల్గించేటట్లు కుమారి చంద్రిక పాడింది. గోపాలయ్యంగారు తన్మయులైపోయారు. వారి జీవితంలో ఇంతటి మధురాతి మధురమైన సంగీతాన్ని వినలేదు. కల్లోకూడా చెవినపడలేదు. మానసికంగా కూడా వూహించలేదు.

అయ్యం: ఇదే స్వర్గం.

పం. భార్య: ఏది?

అయ్యం: ఈ పాప చేసినగానం.

పం. భార్య: సంగీతమా? కవిత్వమా? ఈ చిన్నదాని కంఠమాధుర్యమా? వీటిల్లో ఏదిస్వర్గం.

అయ్యం: అవన్నీకలిసి స్వర్గంలాగుంది. ఈ పాప కంఠం దివ్యంగావుంది. కంఠం అంతగొప్పకాదు, కానీ ఆ పాడినబాణీ విధానం ఆశ్చర్యంగావుంది.

పంతు: ఆ బిడ్డ రూపం, పాట పాడేటప్పుడు చూపిన నేర్పు కలిపే చెప్పండి స్వర్గతుల్యమని.

అయ్యం: అవన్నీ కలిపే

★ ★ ★

వీరిట్లా ఆశ్చర్యంతో మాట్లాడుతూ వుండగా చంద్రిక అక్కడనుంచి ఆడుకోంటానికి పోయింది తుర్రున. ఆ పాపవెంట పంతులుగారిభార్యా నిష్క్రమించింది.

అయ్యం: ఈ బిడ్డను, ఆమె అత్తను గూర్చిన రసవత్తరమైనకథ చెప్తానన్నారే. చెప్తారా?

పంతులుగారు ప్రారంభంమొదలు నేటివరకు తనకు తెల్సిన అన్నివిషయాలూ సాంగోపాంగంగా వివరించిచెప్పారు.

అయ్యం: నా జన్మ సార్థకమైంది.

పంతు: అదెట్లా?

అయ్యం: ఇట్లాంటి అమ్మాయిని వివాహం చేసుకునేందుకే చాలాకాలంగా ప్రతీక్షిస్తున్నాను. ఇప్పటికి నా మనోరథం యీడేరింది.

పంతులు:- ఆహా హా - అని పెద్దగా నవ్వారు.

అయ్యం:- ఏం? ఎందుకు నవ్వుతున్నారు.

పంతులు:- వివాహమైపోయినట్లు మీరు మాట్లాడేస్తున్నారు. అందుకనే నవ్వాను. మిమ్మల్ని పెండ్లాడేదానికి వొప్పుకుంటుందో లేదో. ఈరాత్రి ఆ అమ్మాయి మనతోటిన సమయంలో మనతోనేకలసి భోంచేస్తుంది. సాధారణంగా మన భారత స్త్రీలలో కనపడే, తెచ్చిపెట్టుకున్న సిగ్గు ఆమెలో కనపడదు. అప్పుడు మీరిద్దరూ పరస్పరం చూచుకొని మాట్లాడుకోవచ్చు. రేపు వుదయం నాభార్యద్వారా ఆమె మనస్సు తెల్సుకుంటాను. ఆ అమ్మాయి వొప్పుకుంటే వివాహానికి సంబంధిన సన్నాహాలు చేద్దాం.

అయ్యం: అట్లాయితే ఈవాళ, రేపు మీయింట్లోనే మీకు అతిథిగా వుంటాను. నాకింకేమీపనిలేదు.

పంతులు: అలాగే కానివ్వండి.

ఆ తర్వాత పంతులుగారు సీరాబుడ్డీ, పేనా తీసుకొని, వివో గ్రంథరచనకు కడంగారు. గోపాలయ్యంగారు వాలుకుర్చీలోద్రావి సుఖంగా సుషుప్తిలో మునిగిపోయారు. —(ఇంకావుంది)

వారం.....వారం

(3 వ పేజీ తరువ)

లోని ఒక అలయం విషయంలో కూడా అంతేజరిగింది. వ్యతిరేక్యాన్ని సాగించే పార్టీలలో పెద్దదైన మార్క్సిస్టు పార్టీకి మిగిలిన పార్టీలకూ ఇప్పటికి పొత్తు కుదరలేదు. నక్సలైట్ చర్యకూడా మహా భయంకరమైనది అక్కడేజరిగింది. పోలీసులలాన్ని పక్షపాతంతో వినియోగిస్తున్నారనే తీవ్రమైన ఆరోపణకు మార్క్సిస్టు ప్రభువులు గురియైనారు. ముస్లిం లీగ్ పందాయతీ రాజ్యపు కొత్తచట్టం కావాలంటున్నది; ఆ విధంగా కొన్నిప్రాంతాలలో దానికి గట్టి స్థావరం వస్తుందట; కాని భూస్వాములకు, వలుకుబడిగల వారలకు పంచాయతీలలో బలంవస్తుందిగనక అధికారాలు పంచాయతీలకు అధికంగాయిచ్చే కొత్తచట్టం వద్దంటారు మార్క్సిస్టు ప్రభువులు! అనగా వర్గాలలో ఇప్పటికి మార్క్సిస్టులకు బలం కలగలేదన్నమాట.

తిరు తమిళనాట పార్టీ మైసూర్‌లో ఒకభాగను కొంతకాలంగా సాగిస్తున్నది. ఇప్పుడు బెంగుళూరునగరంలో తమిళులకు విరుద్ధంగా ఒక ఉద్యమం లేచింది. ముందుముందు దీనిస్వరూపస్వభావాలు బాహాటంగా వెల్లడికాగలవు.

మహారాష్ట్రంలో శివసేన కేంద్రమంత్రులను బొంబైనగరంలోకి రానివ్వనంటున్నది. ప్రక్కనున్న మైసూర్‌లోని కొన్నిప్రాంతాలు మహారాష్ట్రంలోకి వచ్చేటట్లు ఆ మంత్రులు చేయలేకపోతే, వారు బొంబై రావడమెందుకు?

ఈ విధంగా మనమంతా దేశమాతను గొంతుకోస్తున్నాం! ఈ పంక్తులు ముగిసే సమయానికి ప్రత్యేక తెలంగాణా అనే కోర్కెతో ఆందోళన విరమించబడునని తెలిసింది. సంతోషం. ఈ మార్గం వృద్ధికి వచ్చి, దేశమంతటా కలియగలవు శక్తి రెక్కునగా బలపడగలవని ఆశిస్తాం.

పంచాంగం

రాహుగ్రస్తము

1969 ఏప్రెల్ 12 తేదివరకు రవి రాహు కబళితమైయున్నాడుగాన ప్రపంచమందు అరాచక ప్రకోపములు కలుగుచుండును. అయితే ఆహారాది సమస్యలకు అంతరాయముండదు.

ముహూర్తములు

ఫిబ్రవరి 6, 7, 8 తేదీలు వైవాహికాది సమస్తకార్యములకు గ్రాహ్యము.

ఫిబ్రవరి తిథులు

1 శని	చతుర్దశి	సా. 4-14	గం.వ.
2 ఆది	పూర్ణిమ	సా. 5-46	,,
	వ్యాసపూర్ణిమ		
3 సోమ	కృష్ణపాడ్యమి	రా. 6-55	,,
4 మంగళ	విదియ	రా. 7-33	,,
5 బుధ	తదియ	రా. 7-58	,,
6 గురు	చవితి	రా. 7-45	,,
7 శుక్ర	పంచమి	రా. 7-01	,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

చిత్ర జగత్

*** మా మద్రాసు సినీవిలేఖరి ***

తెలుగు సినిమా తారలను వరించని ఈ యేటి 'పద్మశ్రీ'లు!

ఎప్పుడు జనవరి వస్తుందా, ఎప్పుడు పద్మశ్రీలు పంచిపెడతారా అని ఎదురు చూస్తున్న మన సినీకళాకారులకు మొన్నటి రిపబ్లిక్ దినోత్సవంనాడు కన్నీళ్ళు కారుటే కట్టు కమ్మాయి. ఈసారి నాకంటే నాకు పద్మశ్రీ రాయం అనుకునేవారు ఓ క్షణం పాటు కృట్టూర్పు. ఇతరులకు-అంటే సాటి తెలుగు నటీనటులకు మాత్రం రానందుకు పరమ సంతోషం పొందారు.

కరువులు కాటకాలు, అతివృష్టి అనావృష్టి, వానలు వరదలు ఎలా వచ్చినా పోయినా, వంటలు పండినా లేకున్నా, ప్రజలు వస్తులున్నా, పద్మశ్రీలు మాత్రం ఈపేడాది ఎక్కువగానే పండాయి. అయితే ఒక్క కళాకారులకే యిది పరిమితం కాలేదు; మాజీ మంత్రులు, పారిశ్రామిక వేత్తలు, సమాజసేవకులు, వారు వీరు ఈ వరుసలలో కూర్చున్నారు. నిరుడు 77 మందికి 'పద్మ' బిరుదాలువస్తే అప్పటికవే ఎక్కువనుకున్నాం- ఈ పేడాది 89 మందికి వచ్చాయి. వచ్చేపేడాది సెంచరీ కావచ్చు. ఈ పట్టికలో మనవాడు అని చెప్పుకోదగ్గవ్యక్తి, శ్రీ ఎన్. బాలకృష్ణారెడ్డి గారు. సినిమావారిలో లతామంగేష్కర్, పృథ్వీరాజ్ కపూర్, ఎస్. ఎస్. వాసన్‌లకు పద్మవిభూషణ్‌లు; బలరాజ్ సాహ్ని, బి. నరోత్తా దేవి, డేవిడ్ అబ్రహాం, కె. ఎ. అబ్బాస్. ఎస్. డి. బర్మన్, సుఖదేవ్‌లకు పద్మశ్రీలు లభించాయి.

భారత రత్న బిరుదం జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ, డాక్టర్ రాధాకృష్ణన్ తర్వాత ఎవరికీ రాలేదు. మూడేండ్లుగా అందుకు ఎవరూ అర్హత సంపాదించుకొనలేదు.

అమెరికాలో వుండేదా. భారానా రాజా రావు,బొంబాయి కృష్ణన్‌చందర్, కలకత్తా తారా శంకర్ బెనర్జీ,దినకర్‌లకు పద్మభూషణ్‌లు వచ్చాయి. ఈ పేడాదిలిస్టులో రచయితలు, కవులు, జర్నలిస్టులుకూడా కొన్ని తదోటు చేసుకున్నారు.

ఆమర తంపరగావున్న లిస్టులో శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణా రెడ్డి. వారొడు, తప్పితే, మరొక తెలుగుపేరు కనిపించక పోవడం ఆశ్చర్యంగావుంది.

విఠల్ కంబైన్స్

శ్రీ విఠల్ కంబైన్స్‌వారి చిత్రంలో రామారావు, జయలలిత ప్రధాన పాత్ర పోషకులు. రామకృష్ణ, విజయలలిత.. రెండవశ్రేణి కథానాయకీ నాయకులు. ఈ చిత్రంలో యడవల్లి రమ నటిస్తున్నది. డైరెక్టర్ బి. బి. శ్రీనివాస్.

డి. వి. ఎస్. లో జయలలిత

డి. వి. ఎస్. వారి నాల్గవ చిత్రంలో ఈమధ్య బీచ్ రాజనాల, చెన్నకోట్ చిరిలింది, జయలలితచే బలవంతంగా నృత్యంచేయించిన సన్నివేశం చిత్రీకరించారు. ఆ నృత్యానికి పాటను నారాయణ రెడ్డి వ్రాశారు.

ఎన్. టి. రామారావు, దేవిక, రాజబాబు, మొదలైనవారు నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు విఠలాచార్య, కెమెరా లాల్.

పారిస్‌లో భారతచిత్ర దర్శనం

55 కథా చిత్రాలు, 20 వార్తాచిత్రాలను చేర్చి పారిస్‌లో ని రెండు ప్రదర్శనశాలల్లో భారతచిత్ర దర్శనం ప్రదర్శిస్తున్నారు. మన సినిమా ప్రగతిని గురించి చెప్పే 103 ఫోటోలను ప్రదర్శించారు.

పెద్దచిత్రం

ఇంతవరకు ఫిలిం చరిత్రలో లేనంతటి పెద్దచిత్రం 'వార్ అండ్ పీస్' టాల్‌స్టాయ్ నవలకు సినిమానుకరణ. 6 గంటల 12 నిమిషాలకు పూర్తి అవుతుంది. విదేశీ చిత్రాలశ్రేణిలో అమెరికా ప్రథమ బహుమతి సంపాదించింది.

జగత్ కిలాడీలు

ఫల్గుణా పిక్చర్స్‌వారి తొలిచిత్రం 'జగత్ కిలాడీలు' జనవరి 10 షూటింగ్ ఆరంభమైంది. కథా రచన విశ్వప్రసాద్. కృష్ణ, వాణిశ్రీ, రంగారావు, గుమ్మడి, రాజబాబు, విజయలలిత, బి. బి. రావు నటవర్గం.

విదేశాల సహాయంతో కలిసితీసే చిత్రాలు

సినిమా ఎలావుండనీ, రాజ్ కపూర్

—తరువాయి 11 వ పేజీలో

'నెప్జా' నాటక కళాపరిషత్తు

ప్రదర్శనలస్థాయి పెరిగింది-గుంటూరుజిల్లా ఎక్కువ బహుమతులు పొందింది

'నెప్జా'- నాటకకళా పరిషత్తు జనవరి 15 తేదినుంచి 21 వరకు నెల్లూరు టౌన్ హాల్లో జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని వివిధ ప్రాంతాలనుంచి నాటకసమాజాలు పాల్గొన్నాయి. పన్నెండు నాటకాలు, పదమూడు నాటికలు, ఇరవై ఒక్క ఏకపాత్రాభినయాలు, మూడు బహుపాత్రాభినయాలు పోటీచేశాయి.

22 తేది బహుమతుల పంపకం జరిగింది. జిల్లాకాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. ప్రోహిబిషన్ శాఖామాత్యులు శ్రీ బి. సత్యనారాయణరావు బహుమతి ప్రదానం చేశారు. శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు, శ్రీ బి. లక్ష్మికుమారరెడ్డి, శ్రీ పి. గోపాలకృష్ణారావుగారలు న్యాయనిర్ణేతలుగా వ్యవహరించారు.

పోటీఫలితాలు—నాటకాలు:

ప్రథమ బహుమతి: 'పూలదోసిళ్లు'- ఎలక్ట్రికల్ కల్చరల్ అసోసియేషన్, బాపట్ల.

ద్వితీయ బహుమతి: 'ప్రేమాలయం'- పద్మశ్రీ ఆర్టుథియేటర్సు, చిలకలూరిపేట.

ఉత్తమనటుడు: శ్రీ జయ్యావరపు వెంకటేశ్వరరావు, గుంటూరు.

ద్వితీయ ఉత్తమ నటుడు: శ్రీ బాబు, విజయవాడ.

ఉత్తమనటి: కుమారి సి.ఎల్.బృందం, బాపట్ల.

ద్వితీయ ఉత్తమనటి: కుమారి భారతి, చిలకలూరిపేట.

ఉత్తమ హాస్యనటుడు: శ్రీ ప్రకాశరాయులు, నెల్లూరు.

ఉత్తమ విలన్: శ్రీ టి. ఎస్. ఆర్. కె. శాస్త్రి, గుంటూరు.

ఉత్తమ దర్శకత్వం: శ్రీ కె. ఎ. బాబు, బాపట్ల. (పూలదోసిళ్ళు)

ఉత్తమరచన: ప్రేమాలయం రచయిత శ్రీ పద్దిపిది.

నాటికలు

ఉత్తమ ప్రదర్శన: 'సిరులు-గిరులు'- సమతాఆర్ట్సు, గుంటూరు.

ఉత్తమ ద్వితీయ ప్రదర్శన: శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆర్టుథియేటర్సు, గుంటూరు.

ఉత్తమనటుడు: శ్రీ ఎస్.ఆర్. జంగాల, గుంటూరు.

మా పరిశీలకుడు

ఉత్తమ ద్వితీయనటుడు: శ్రీ కె. రాజగోపాల్, నెల్లూరు.

ఉత్తమనటి: శ్రీమతి కె. ఎల్. వనజ, గుంటూరు.

ఉత్తమ ద్వితీయ నటి: శ్రీమతి మీనాకుమారి, సికింద్రాబాద్.

ఉత్తమ హాస్యనటుడు: శ్రీ టి. వెంకటరమణ, విజయవాడ.

ఉత్తమ విలన్: శ్రీ పి. సి. ఆర్. మాకినేని, గుంటూరు.

ఉత్తమ దర్శకత్వం: శ్రీ పి. సి. ఆర్. మాకినేని, గుంటూరు.

ఉత్తమ రచన: 'వల' – రచయిత శ్రీ పూసల, రేపల్లె.

ఏకపాత్రాభినయం

ప్రథమ బహుమతి: డాక్టరు. యల్. శ్రీకృష్ణ, గుంటూరు.

ద్వితీయ బహుమతి: శ్రీ కె చంద్రమోహన్, రామచంద్రపురం.

బహుపాత్రాభినయం: శ్రీ దుత్తా బాబూరావు, హైదరాబాదు.

★ ★ ★ ★

గత నాలుగు సంవత్సరాలకంటే, యీ సంవత్సరం పోటీలలో పాల్గొన్న నాటక, నాటికల ప్రదర్శనలస్థాయి కొంత పెరిగిందనే చెప్పాలి. మంచినటీనటులు పాల్గొన్నారు. చాలా మంది పుత్తమస్థాయిలో నటించారు. గుంటూరునుంచి ఎక్కువ సమాజాలు పోటీచేశాయి. ఎక్కువ బహుమతులుకూడా పొందాయి. మంచి ప్రదర్శనలుకూడా యిచ్చాయి. పోటీచేసిన నాటక నాటికల సమీక్ష ఈ దిగువ యిస్తున్నాము.

నాటకాలు

పూలదోసిళ్లు:

ఎలక్ట్రికల్ కల్చరల్ అసోసియేషన్, బాపట్లవారు ప్రదర్శించారు. ప్రదర్శన చాలా చక్కగానడిచింది. కేవలం సంభాషణలపైనే ఆధారపడిన యీ నాటకాన్ని నటులంతా పుత్తమంగానటించి రక్తికట్టించారు. ముఖ్యంగా కుమారి బృంద నటన ప్రశంసనీయం.

ప్రేమాలయం:

పద్మశ్రీ ఆర్టు థియేటర్స్, చిలకలూరిపేటవారు ప్రదర్శించారు. ప్రదర్శన చాలా బాగుంది. మంచి యితివృత్తం. కుమారి భారతి వెలితిలేకుండా పాత్రను అర్థంచేసుకొని నటించి నాటకానికి ప్రాణం పోసింది. చెలికాని సుబ్బారావు నౌకరుగా చక్కగా నటించాడు.

కీర్తిశేషులు:

శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆర్టుథియేటర్సు, గుంటూరువారు ప్రదర్శించారు. ఇందులో శ్రీ జయ్యావరపు వెంకటేశ్వరరావు మురారి పాత్రలో జీవించాడు. మంచి పుచ్చారణ, మంచి నటన ప్రేక్షకుల ప్రశంసల నందుకున్నాయి. చివరన చంపోయేపట్టం అద్భుతంగానటించాడు. ప్రదర్శనబాగుంది.

తస్మాత్ జాగ్రత్త:

సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వే యిన్‌స్టిట్యూట్, విజయవాడ వారి నాటకం. ప్రదర్శన బాగుంది. మొదటి రంగం సమయం, రాత్రో పగలో అర్థంకాలేదు. చివరిరంగం కొంత విసుగు కలిగించింది. బాబు, సోమసుందరం పాత్రకు న్యాయం కూర్చారు. రమణకూడా బాగానటించింది. సత్యనారాయణ విలన్‌గా వెలితిగా కనుపించాడు.

పట్టాలుతప్పిన బండి:

మంజులా ఆర్ట్సు అకాడమి, నెల్లూరువారు ప్రదర్శించారు. ప్రదర్శన బాగుంది. ప్రకాశరాయలు మంచిహాస్యం అందించారు. దివాకరరావులో మంచి నటుడుకాగల సూచనలున్నాయి. యజ్ఞమూర్తి, నరేష్‌లు వర్వాలేదు.

దొంగవీరుడు:

శ్రీ రామా నాట్యమండలి, చినవరివారి నాటకం. ప్రదర్శన రక్తికట్టలేదు. విజయ్ చిన్నకుర్రవాడుగా అందరికన్నా బాగానటించింది.

ఇదేమిటి:

సింహపురి లలితకళాసమితి, నెల్లూరువారి ప్రదర్శన. షుమారుగావుంది. శ్యామ్ పర్వాలేదు. కుమారి నిర్మల ఇంట్లోకి రావటం పోవటం తన యిష్టప్రకారం చేసింది. రాజగోపాల్ చివరిరంగంలో

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

షేక్ మీరాసాహెబ్ గిలకపాడు

ప్ర: యుగళగీతము అనగానేమి?

జ: ఒకస్త్రీ, ఒకపురుషుడు కలిసి పాడే పాట అని సినిమా అర్థం.

తిరుపతయ్యచౌదరి రేపూరు

ప్ర: సినిమాతార జమునలో వివాహమైన తర్వాత మార్పుకలిగిం దంటారు నిజమేనా?

జ: పెళ్ళిఅయినతర్వాత హరనాథ్‌ప్రక్కన ఎక్కువగా నటించడానికి యిష్టపడుతోంది. అంతకుముందు నాగేశ్వరరావుతో నటించాలనుకునేది.

జి. టి. రెడ్డి మహమ్మదాపురం

ప్ర: తెలుగులో భానుమతివలె హిందీలో స్వయంగా పాడగల హీరోయిన్ ఎవరైనా వున్నారా?

జ: ఉన్నా, నిర్మాతలు పాడనివ్వరు. పాటలకు గొంతు అరువుతెచ్చుకొనడం అనవాయితీ అయింది.

నాయుడు మాల్యాద్రి కావలి

ప్ర: అక్కినేనివారికి పద్మశ్రీ, నటసామ్రాట్, కళా, రొమాంటిక్‌హీరో, డ్యాన్సింగ్ అనే బిరుదులున్నవా?

జ: నాకుతెలిసి లేవు.

ఎ. ఎ. రమణయ్య సైదాపురం

ప్ర: పెద్దపండగ రోజున విజయవాడనుండి చల్లనినీడ, హైదరాబాదునుండి శ్రీరామకథ వచ్చాయా?

జ: 'చల్లనినీడ' మద్రాసునుండి వచ్చిందనుకుంటా.

ఎండి. ఖాదర్‌హుసేన్ కావలి

ప్ర: మాధవీ వారి 'బందిపోటు దొంగలు' డిసెంబరు 30 న సెన్సార్ అయింది. 'సుడిగుండాలు' వలె ఇదికూడా ఏదైనా ప్రయిజ్‌కు ప్లానా?

జ: వచ్చినా ఆశ్చర్యపడకండి. అందులో హీరో నాగేశ్వరరావు!

> ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
> ★
> Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
> 12 B-Subba Reddy St.,
> MADRAS-33.

డి. చలపతిరావు కావలి

ప్ర: ప్రేమించుకున్న కొత్తలో ప్రేమికుల సంభాషణలు కావ్యమయం... వివాహమైన తర్వాత అది గద్యమయం... సంతానం కలిగాక?

జ: అత్యప్రాసన అక్షుదయ వచన కవితలు.

పి. ఎం. ప్రేమానందం కావలి

ప్ర: భానుమతి ఇప్పుడు నటిస్తున్న చిత్రమేది?

జ: అత్తగారు-కొత్తకోడలుతో అవస్థ పడుతోందట...!

ఏ. జె. ఆర్. ప్రసాద్ కావలి

ప్ర: అరవిచ్చిన రోజాల్లాటి అమ్మాయిలకు చంద్రుడు ప్రేమపాఠాలు చెబుతాడట నిజమేనా?

జ: ఇన్ని తెలుగు సినిమాలలో ఒక్కు చంద్రుణ్ణిమాది తెలుసుకోలేదా!

ఎం. జనార్దన్ నెల్లూరు-2

ప్ర: ఎన్. టి. ఆర్. కు జనవరిలో సంక్రాంతినాడు హైదరాబాదులో 'కనకాభిషేకం' అని రాశారు...

జ: అవును... ఆ నిర్వాహకులు ఇంత పెద్ద కట్టు పంపారు అప్పుడుమరి! నిజంగానే సంక్రాంతికి కనకాభిషేకం జరగనేలేదు గదూ! పోరా మన హీరో రామారావు గారికి ఎంతఅవమానం! అంత చేయ చేతగానివారు అనలెందుకు సంకల్పించాలి! సంకల్పించి రేపో, వ్రతికలలో ప్రకటించవలె? ప్రచురించి రేపో, ఏల సన్మానం కనకాభిషేకం చేయకపోవలె?

పి. భాస్కరనాయుడు వెలిగంటిపాళెం

ప్ర: సారథి స్టుడియో అక్కినేని నాగేశ్వరరావుదా, ఎల్. వి. ప్రసాద్‌గారిదా?

జ: ఇద్దరిదీకాదు..... హరిశ్చంద్రప్రసాద్ గారిది. ప్రస్తుతం నవయుగ శ్రీనివాసరావుగారి నిర్వహణలోవున్నది.

——

ఆరోగ్య అనారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు

ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు ఆధారపడునది లోధ్ర

60 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధినొందినది

కేసరి కుటీరం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ రాయపేట, మద్రాసు-14

ఏజెంట్లు:
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)
విజయవాడ-సికింద్రాబాదు-మధుర-బరహంపురం-బెంగుళూరు

కోవూరు మునసబ్ కోర్టులో

E. P. 17 of 68. O. S. 474 of 66.

చతుర్వేదుల రుక్మిణమ్మ—వాది-డి. హో. యజ్ఞావఝుల ధర్మాంబ వగైరాలు

—ప్రతివాదులు - జె. డెట్టర్సు.

ఈ దిగువ కనపరచిన షెడ్యూలు దాఖలాఆస్తి 10-2-69 తేదిన పై కోర్టువారి యెదుట బహిరంగముగా యాలము వేయబడును.

ఆస్తివివరము:—

నెల్లూరుజిల్లా రిజిస్ట్రేషను, కోవూరు సబ్ రిజిస్ట్రేషను, కోవూరు తాలూకా, పడుగుపాడు గ్రామము యినాము పట్టా నెం. 1889 రు, సర్వే నెం. 47 రు, విస్తీర్ణం య 4-01 ట్లు అందుకుగా య 0-4¾ ట్లు అనగా 27 అంకణముల యింటి కాళీస్థలముకు హద్దులు:- [తూ] పంటకాల్వ [ద] మస్నేపల్లి వెంకటమ్మ స్థలం [ప] గ్రాండుట్రంకురోడ్డు [ఉ] డి. దశరథరామయ్య కాళీస్థలం. 5 అంకణముల మిద్దెయిల్లు, 2 అంకణముల వరండా ప్రహరీగోడ, పంచాయతీ వార్డు నెం. 5 రు డోరు నెం. 74 రు.

—చతుర్వేదుల శ్రీరామమూర్తి, డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

గుడివాడ సబ్ కోర్టులో

O. S. No. 31 of 1968.

శ్రీ రామకృష్ణా రైస్ అండ్ గ్రౌండ్ నట్ ఆయిల్ మిల్, 301 కంట్రాక్టర్సు కంపెనీ తరం మేనేజింగు పార్టనరు కొండపల్లి బ్రహ్మానందరెడ్డి-గుడివాడ —వాది.

(1) చక్కా సుబ్బారాయుడు (2) చక్కా శేషగిరిరావు (3) యీ. రామసుబ్బారావు (4) యీ. సత్యనారాయణ (5) యీ. వెంకటేశ్వర్లు. 3 to 5 మైనర్లు అయినందున గార్డియను తండ్రి 1-వ ప్రతివాది చక్కా సుబ్బారాయుడు —ప్రతివాదులు.

యీ నెంబరు దావాలో 1, 2 ప్రతివాదులు అయిన చక్కా సుబ్బారాయుడు (2) చక్కా శేషగిరిరావులకు దావానమను నిమిత్తం 17-2-69 తేదికి వాయిదాలయి యున్నది. గనుక ఆరోజు పగలు 10-30 గంటలకు పై కోర్టువారి యెదుట హాజరైతమ ఆక్షేపణలను తెలుపుకోవలెను. లేని యెడల పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని ఇందుమూలముగా తెలియపర్చటమైనది.

—పి. వెంకట్రావు—వాది అడ్వకేటు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు.
[illegible]

నూరేళ్లక్రితంవైద్యపాఠశాల

(4వ పేజీ తరువాయి)

సమగ్రముగా పరిశీలించివ్రాస్తే నేనునంతో షిస్తాను. ఇంతటివనమును కల్గించినవారు ఈ చిన్న పరిశోధనకు వలయు వసతులు, సహాయము కలుగజేస్తే లోకము ఇంకా మెచ్చుకుంటుంది.

నాకు తెల్సినంతమటుకు ఈ అనుపత్రికి సంబంధించిన చరిత్ర విషయములను క్లుప్తముగా వ్రాస్తాను. బాస్వెల్ దొర వ్రాసినంతమటుకు అది చారిత్రక పత్రముమీద ఆధారపడినదే అయితే ఆయన జిల్లా గజిటీరు మాత్రమే వ్రాయ పూనుకొన్నవాడుకాని అనుపత్రి చరిత్ర వ్రాయుటకు కావలసిన వివరములను సేకరించి సమగ్రముగ వ్రాయలేదేమో. అందుకని అరికార్డులను పరిశీలించుటకై నేను మద్రాసు రికార్డు ఆఫీసులో కొన్ని విచారణలు చేసివుంటిని. అక్కడ 1835 వరకుగల రికార్డుల జాబితాలు తయారై అచ్చయి వున్నవి. 1835 నుండి 1857 వరకు అన్ని జిల్లాల రికార్డులు ప్రోగుచేయబడినవికాని వాటి జాబితాలు యింకా తయారుకాలేదు. ఈ రికార్డులను యీ మధ్యనే మద్రాసునుండి హైదరాబాదుకు పంపివేసినారు. వానిని పరిశోధించి పట్టీలు తయారుచేయుటకు కొంతకాలము పట్టుతుంది. ఇక 1857 నుండి ఏర్పడిన రికార్డులు నెల్లూరునుండి మద్రాసుకు చేరలేదట.

నెల్లూరు 'ఈస్టు ఇండియా కంపెనీ' వారి చేతినుండి క్వీన్ విక్టోరియా అధీనంలోకి, అనగా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము చేతికి వచ్చిన తర్వాత ఏర్పడిన రికార్డులు ఎక్కడనున్నవో కనుగొనవలయునని ఆంధ్రప్రభుత్వమునకు, నెల్లూరుజిల్లాకలెక్టరు ఆఫీసుకు, మెడికల్ డిపార్టుమెంటు డైరెక్టర్లకు, చాలామార్లు వ్రాసివున్నాను. వీటన్నింటికి ఫలితము లేకపోయింది.

కొన్ని కలెక్టర్ ఆఫీసులలో పాతరికార్డుల పట్టీలు మాత్రము వున్నవి. అసలు రికార్డులు మాత్రము పాతకాగితములక్రింద అమ్మబడినవి, లేదా కాల్చివేయబడినవి. నెల్లూరు రికార్డులను చరిత్ర స్థానిక చరిత్రకారులే శ్రద్ధతీసుకుని విచారించి పరిశోధన చేయవలసివున్నది. విశాఖపట్టణం ఆస్పత్రి గురించి నేను చేసిన విచారణలు ఫలించినవి. 'విజిటర్సు బుక్కు' దొరికినది. 1864 నుండి చరిత్ర లభించినది.

నెల్లూరు సివిల్ డిస్పెన్సరీ, అనుపత్రి 1850 లో స్థాపింపబడినదనుటలో పిసాత్రమూ సందేహములేదు. అది నెల్లూరు మండలీయుల చందాలతో ఏర్పడినదే-వెంకటగిరిరాజాగారు నెలకు 150 రూపాయలు యివ్వకపోయిన అది నిర్వహింపబడుట సాధ్యమయ్యేదికాదు. అటుతర్వాత మున్సిపాల్టీవారు అడుకొని నడిపినారు. 1870 నాటికే, అంటే నూరేండ్లనాటికే దీనికి శాఖగా 'బ్రాంచి డిస్పెన్సరీ' కూడా స్థాపింపబడివుండుట, అది ప్రజలలో ఎంత అభిమానమును సంపాదించుకున్నదో తెలియుచున్నది.

ఈబ్రాంచి డిస్పెన్సరీయే తర్వాత కలెక్టరు ఆఫీసునుండి మారి 'కలవల కన్నం శెట్టి'గారి సహాయంతో మునిసిపాలిటీ ఆయుర్వేద చికిత్సశాలగా అడారివీధిలో వెలసి సుప్రసిద్ధులైన పండిట్ ఆయుర్వేద వైద్యవిద్వాన్ శ్యామయ్యంగారి (నేటి డాక్టర్ రామయ్యంగారి తండ్రి) ఆధిపత్యమున ప్రజలను ఆకర్షించుచుండినది.

ఇక 1873 నాటికి ఆ కాలపు అభిప్రాయములకు అనుకూలముగా, అనాటి ప్రమాణముల ప్రకారము వైద్యములకు సర్వాంగములు అన్ని వసతులు కలిగివుండిన ఈ అనుపత్రి ఆంధ్రజిల్లాలలో కొంత విశిష్టత గాంచెను. ధాతునామ సంవత్సరములో వచ్చిన కరువువలన తెలుగు జిల్లాలలో చెలరేగిన అనారోగ్యము, వ్యాధులు, సాంక్రామికరోగములు విదురుట వల్ల కొంతవరకు అరికట్టుటకు అప్పటి మద్రాస్ గవర్నమెంటువారు నెల్లూరులో వుండిన అనుపత్రి సౌకర్యములను వుపయోగించు కొని, ఒక 'వైద్యపాఠశాల' (Medical School) ను స్థాపించివుండడం నెల్లూరుకు కలిగిన ప్రత్యేక గౌరవము. అనగా, మద్రాసు తర్వాత ఆంధ్రజిల్లాలలో మొదటి వైద్య శిక్షణాకేంద్రము నెల్లూరులోనే స్థాపించబడినదన్నమాట.

ఈ వైద్య పాఠశాలవలన నెల్లూరుజిల్లా యువకులును, పరిసరజిల్లాల యువకులును యిక్కడి వైద్యవిద్య నభ్యసించి కోస్తాజిల్లాలలోను, రాయలసీమలోను డైసర్ల పదవిలో ఉద్యోగముచేసి ప్రజలకు ఎంతో మేలుచేసినారని వినియున్నాను. ఆ వైద్య పాఠశాల రికార్డులు ఏమైనవి? ఎక్కడవున్నవి? ఆ పాఠశాల ఎక్కడవుండినది? అనే విషయములు విచారణ చేసిచేసి విసుగుదలనై విసిగితిని.

నెల్లూరు వైద్య పాఠశాలను గురించిన కథలు కొన్నిమాత్రము నాచిన్నతనమున వినివుంటిని. మా తండ్రితోకలిసి పడమటి పొలములకు పోవునపుడు – అనుపత్రి లోనికో, లేక డాక్టరు రఘునాథసింగ్‌గారి తండ్రి అయిన కీ. శే. డాక్టర్ సుబాన్‌సింగ్ గారి ఇంటిలోనికో పోయి 'కార్బనేటివ్' మందును రుచిచూచివుంటిని. కీ. శే. డా. కోలా సాంబయ్యగారు నెల్లూరు మెడికల్ స్కూలులో చదివి పేరుగడించిన వారిలో వొకరు. వారు గోదావరిజిల్లాలో వుద్యోగం చేయుచు సెలవుమీద నెల్లూరువచ్చినపుడు అనేకసారులు మాయింటిలో చూచివుంటిని. కీ. శే. బది గురవారెడ్డి, ఓబులరెడ్డి మొదలైనవారు ఈనెల్లూరు మెడికల్‌స్కూలులో చదివి డాక్టర్లు పట్టాలను పొందినవారే.

1899 ప్రాంతములలో ఈ వైద్య పాఠశాలలోను, మద్రాసు రాయపురం వైద్య పాఠశాలలోను చదువుచున్నవారి సంఖ్య అత్యధికమైనందున, నెల్లూరు పాఠశాలను మూసివేసిరి. కాని 1902 నాటికి మరల ఎక్కువగా డాక్టర్లు కావలసినందున ఆ సంవత్సరములో నెల్లూరుమాట మరచి వొక మెడికల్‌స్కూలును విశాఖపట్నంలో స్థాపించిరి. ఆ మెడికల్ స్కూలు 28 ఏండ్లు తరువాత పానగల్ రాజా రామారాయణింగారు మద్రాసులో ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు విశాఖపట్నం మెడికల్ కాలేజిగామార్చి ఆంధ్రజిల్లాలకు వున్నతవైద్య విద్యను అందుబాటులోకి తెచ్చిరి.

మొదటి వైద్యపాఠశాల నిర్వహించిన నెల్లూరు వెనుకబడినది. తరువాత 1930లో జస్టిసుపార్టీ నాయకులు కీ. శే. శ్రీ ఎతిరాజులుగారి ప్రోత్సాహమున గుంటూరులో స్త్రీలకు వైద్యపాఠశాల స్థాపింపవలెననే వుద్దేశముతో కొన్ని భవనములు కట్టబడినవి. కాని ఆ ప్రయత్నము సిద్ధించలేదు. 1942 లో విశాఖపట్టణంమీద జపాను విమానములు బాంబులు వేసినప్పుడు, విశాఖపట్నం మెడికల్‌కాలేజిని గుంటూరు తరలింపవలెనని కొందరుకోరిరి ఇంతలో ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ గుంటూరుకు తరలింది. అటుతర్వాత ప్రకాశంపంతులుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు అచంట రుక్మిణమ్మగారు ఆరోగ్యమంత్రిగా వుండిరి. ఆమె పట్టుదలవలన 1947-48 ప్రాంతములలో గుంటూరులో వైద్యకళాశాల స్థాపించబడినది. ఇది ఆంధ్రజిల్లాలలో రెండవ వైద్యకళాశాల.

1953లో కర్నూలు ముఖ్యపట్టణముగా ఆంధ్రరాష్ట్రము స్థాపించబడినప్పుడు ఆ పట్టణములో అనుపత్రి వైద్యసౌకర్యములు పెంచబడెను. అనేక ఆఫీసుభవనములు, గృహములు నిర్మింపబడెను. 1956 లో హైదరాబాదులో విశాల ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని ఏర్పడునప్పుడు, కర్నూలులో ఖాళీ పడిన ఆఫీసు భవనములు, ఆఫీసర్ల ఇండ్లు వృధాగాపోకుండా వాటినన్నిటిని వుపయోగించుకొనుటకు రాయలసీమకు ప్రత్యేకముగా మెడికల్ కాలేజి స్థాపింపబడెను.

వీటన్నిటికంటేముందే దాదాపు నూరేళ్ల క్రితమే నెల్లూరు అనుపత్రికి అనుబంధముగా వొక వైద్యశాల వర్ధిల్లిన విషయము గమనించినపుడు ఆశ్చర్యము వేయకమానదు; ఆ అంశము చరిత్రగర్భములో దాగిపోయినది. నెల్లూరు అనుపత్రి విషయమునకాని, నెల్లూరు ప్రజలకు సరియైన వైద్యసౌకర్యములువున్నవా అనిగాని ఆలోచించినవారు చక్కపెట్టదలచినవారు మూడు నాలుగు దశాబ్దములు లేకపోయిరి. అందుకు కారణములు నెల్లూరువారికందరకు తెలియును. ఇక నెల్లూరులో ప్రయివేటు మెడికల్ కాలేజి పెట్టుటకు 1954 నుండి జరిగిన ప్రయత్నములు ఎట్టి ట్లనో నిష్ఫలమైనవి.

—

నెల్లూరు కళా పరిషత్తు

(9వ పేజీ తరువాయి)

వైటకు వెళ్ళేప్పుడు చెప్పాలు వేసుకోలేదు.

మహాశిల్పి :

నటరాజ కళానిలయం, సికింద్రాబాద్ వారి నాటకం మంచి సెట్టింగువేశారు. ప్రదర్శన వర్వాలేదు. ఇతివృత్తం రచన బాగులేదు. అనవసరమైన పాత్రలున్నాయి. ఇందులోని నటులు మంచి నాటకంపై కృషిచేస్తే ఫలితం దక్కుతుంది.

ఆశ్రయం :

శ్రీ వెంకటేశ్వర కళానికేతన్, గుంటూరువారి ప్రదర్శన. జి. యస్. ఆర్. కె. శాస్త్రి చాలా చక్కగా నటించాడు. రాజకుమారి, భరతమూర్తి కొంత వెలితిగా కనుపించారు. రాధాకృష్ణమూర్తి వర్వాలేదు. ప్రదర్శన బాగుంది.

నటనాలయం :

ఆంధ్ర నాటక కళాసమితి, భువనేశ్వరం వారు ప్రదర్శించిన నాటకం. ప్రదర్శన బాగుంది. శ్రీరామమూర్తి నటన, విగ్రహం బాగున్నాయి. భాష కొంత సాగదీసినట్టుగావుంది. జగన్నాధరావు మంచినటుడు కాగలడు. మాస్టర్ రమణమూర్తి వర్వాలేదు. ఒరిస్సా ప్రాంతంమంది యింతదూరం వచ్చిన వీరి కళాభిమానం ప్రశంసనీయం.

పునర్జన్మ :

నటనాలయ, కావలివారు ప్రదర్శించిన నాటకం. నటీనటుల కృషి చాలా అవసరమనిపించింది. మంచి సెట్టింగువేశారు. సెట్టింగుపై చూపేశ్రద్ధ ప్రదర్శనపైగూడా చూపటం చాలాఅవసరం.

విషవలయం :

కాస్మాస్, సికింద్రాబాద్‌వారిప్రదర్శన. పినపాటి శేషుబాబు వర్వాలేదు. సురిత వెలితిగావుంది. ప్రదర్శనపట్ల కొంత శ్రద్ధ చూపితే మంచినాటకమవుతుంది.

నాటికలు

నీడలు—నిజాలు :

సమతాఆర్ట్సు, గుంటూరువారు ప్రదర్శించిన నాటిక. చాలాచక్కనిప్రదర్శనం. ఇందులోని నటీనటులందరు వుత్కృష్టంగా నటించారు. మంచి 'టీమ్‌వర్కు' కనుపించింది. పి. సి. ఆర్. మాటిపేటి విలన్‌గా నటనలో, వుచ్చారణలో ప్రత్యేకత చూపాడు.

ప్రతిధ్వనులు :

శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆర్టు థియేటర్సు, గుంటూరువారిప్రదర్శన. ప్రదర్శన చాలా బాగుంది. బయ్యవరపు వెంకటేశ్వరరావు. కె విజయవతి చక్కగా నటించారు. బి. నరసింహారావు చెవిటివాడుగా హాస్యం అందించాడు. నటుల్లో 'టీమ్‌వర్కు'వుంది.

అనుమానం :

జయంతి నాట్యమండలి, గుంటూరు వారి ప్రదర్శన. యం. వి. యస్. ప్రసాదరావు బాగా నటించాడు. సుబ్బారావు మంచి భావప్రకటన చేశాడు. శంకర్రావు మంచి నటుడనిపించుకున్నాడు. నాటిక ప్రదర్శన సంతృప్తి కుషాలే వచ్చింది.

బహిష్కృతులు :

యువజన నాట్యమండలి, గుంటూరు వారు ప్రదర్శించిన నాటిక. మంచిసెట్టింగు వేశారు. ఎస్. ఆర్. జంగాలనటన ప్రశంసనీయం ప్రతిపాత్ర తన పూర్వాశ్రమ కొంతసేపు చెప్పడంవల్ల ప్రదర్శన కొంత విసుగనిపించింది.

కడలి.

చంద్రకళామందిర్, సికింద్రాబాద్‌వారి నాటిక. శ్రీమతి మీనాకుమారి పిచ్చిదిగా బాగా నటించింది. బి. ఆర్. అందే వర్వాలేదు. ప్రదర్శన బాగుంది.

అన్వేషణ.

శ్రీ సత్యదేవ ఆర్ట్సు అకాడమి, అన్నవరంవారి ప్రదర్శన. వై. సత్యనారాయణ చలాకీగానటించాడు. మిగతావారిలో కృషి అవసరం. ప్రదర్శన రక్తికట్టలేదు.

వల :

రసాలయ, రేపల్లెవారు ప్రదర్శించారు. రచన దేశభక్తి పూర్వకంగా, బాగుంది. కుమారి సునంద మంచి నటనాశక్తిగల నటి. కాని ఆపాత్రలో ఆమెకు అవకాశం దిక్కలేదు. వున్నంతలో వెలితిలేకుండా చేసింది. పూసల కొంటుకవెయ్యటం శోచనీయం. ప్రదర్శన బాగుంది.

ఇల్లుఅమ్మబడును :

సింహపురి లలితకళాసమితి, నెల్లూరు వారు ప్రదర్శించిన నాటిక. కె. రాజగోపాల్ పాత్రను అర్థంచేసుకొని నటించాడు. సి. సుబ్బారెడ్డి వర్వాలేదు. ప్రదర్శన బాగుంది.

తప్పించుకోలేవు :

నెల్లూరు కల్చరల్ అసోషియేషన్‌వారి ప్రదర్శన. రచన–ప్రదర్శన బాగులేవు.

రైలుప్రమాదం :

డాక్టరు రాజారావు ఆర్ట్సు అకాడమి, గుంటూరువారు ప్రదర్శించిన నాటిక. శ్రీమతి కె. యల్. వనజ పాత్రలో లీనమై చాలా చక్కగా నటించింది. నరసింహమూర్తి బాగానటించాడు. జయరావు బందిపోటుగా వెలితిగా వున్నాడు. ఇంక కొంత శ్రద్ధతీసుకొనివుంటె ప్రదర్శన యింకా బాగుండేది.

రుస్తుంరంగడు :

యన్. యం. కె. కళామందిర్, నెల్లూరువారి నాటిక. చక్కని సెట్టింగు వేశారు. మునికుమార్ బాగా నటించాడు. రంగారావు కొంటుకులు వేశాడు. ప్రదర్శనపట్ల యింకా కొంత శ్రద్ధ అవసరం.

పేటెంటు మందు :

సౌతు సెంట్రల్ రైల్వే యిన్‌స్టిట్యూట్, విజయవాడవారు ప్రదర్శించిన నాటిక. జి. వెంకటరమణ కాంపౌండరుగా మంచి హాస్యం అందించాడు. దేవమణి నటనాశక్తి చూపేందుకు ఆ పాత్ర చాల్లేదు. సాంబశివరావుగూడా అంతే. ప్రదర్శన సుమారుగావుంది.

కలాకార్ :

శ్రీనివాస ఆర్ట్సు థియేటర్సు, నెల్లూరు వారి నాటిక. ప్రదర్శనపట్ల యింకా కొంత శ్రద్ధతీసుకోవాల. హాస్యనటుడైన నవనాథరావు తన నటనాశక్తి చూపేందుకు తగిన పాత్రలు ఎన్నుకోవటం అవసరం.

—

భూముల అమ్మకం

రాపూరు తాలూకా గిద్దలూరు గ్రామంలో కొత్తచెర్వుక్రింద ఒకే ప్లాటుగావున్న 9 ఎకరాల మంచి మాగాణిభూమి అమ్మబడును.

వివరాలకు:—

సి. ఎ. రామచంద్రరావు
(బి. ఆర్. కాలేజి లెక్చరరు)
టెక్కామిట్ట :: నెల్లూరు.

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

చెప్పి? గాంధీ శతజయంత్యుత్సవాల పేరుచెప్పి జిల్లా నాయకులు (అనే అనాల్నా?)అనం సంజీవరెడ్డ్యాదులు 'పాద యాత్రల వ్యసనం' జరుపుతుంటే మీ పత్రికలవాళ్ళుచేరి ఏమేమో పొగిడేస్తున్నారే. ప్రజాసేవాదృష్టితోనేననీ, గాంధీ మార్గ పునరుద్ధరణ చేస్తున్నారనీ కీర్తిస్తున్నారే, కైవారాలు చేస్తున్నారే – వాళ్ల కాళ్లకు పట్టిన తీటను తీర్చుకోడానికనో లేక యిన్నాళ్ళూ ఏ వ్యాయామమూ లేనందువల్ల యేర్పడిన అజీర్తిని తమ పాద యాత్రానడకల పేరుతో పోగొట్టుకొనేందుకనో లేక వందాయతీ ఎలక్షన్లఎత్తుగడకనో ఎందుకనుకోకూడదు? వాళ్ల పాదయాత్రలతో గాంధీమార్గావలంబులైతే, నేను గుడిసెకట్టుకుని గాంధీ సంపూజన చేసానని కీర్తించకపోతేపోయిరి, కనీసం నమ్మనైనా నమ్మరెందుచేత? ఈ మాటనివు పేపర్లో వెయ్యకపోతే వెయ్యకపోవచ్చు కానీ (అయినా మాలాంటి రాజకీయేతర సామాన్యుల భావాలకు మీ పేపర్లలో స్థానం వుంటుందనే దురాశలు మాకులేవు) గాంధీ మార్గాలపైవ్యగాఢమైన ప్రేమాభిమానాలు వొక్క అనం సంజీవరెడ్డ్యాదుల గుత్త సొమ్ము కాదని; గుడిసెకట్టో, పాదయాత్రలుచేసో, తిండానికి అన్నం లేకపోతే వేరుశనగపప్పుతినో,మేకపాలుత్రాగో,లేక కట్టుకోడానికి గుడ్డలేకపోతే ముతకదుప్పటైనా కప్పుకొనో గాంధీగారిపై ప్రేమాభిమానాలు వ్యక్తంచేసే హక్కులేదని మాత్రం వ్రాయ్యిందవాక. సరేనా?–అట్లా దులిపేశాడు మా మామయ్య.

లోకలిస్టు 'దంగై' పోయాడు. పోక తప్పలేదు. అయితే వొకందుకు సంతోషం వేసింది. మా మామయ్యవంటి ఈ దేశపు సామాన్య రాజకీయేతర నగటుమనుషుల్లో కూడా గాంధీ సిద్ధాంతాలపై యింతటిమమకారం యింత గుప్తంగానైనా యింకా దాగి వున్నదే సనే అనందంలో తన్మయుణ్ణై పోయాను. ఇక ఈ దేశానికి సేగిలేదు, గాంధీమార్గంలో ఈదేశానికి వుజ్వలమహోజ్వల భవిష్యత్తు అపారంగా వున్నది–అను కోకతప్పలేదు. మామయ్యకుజై–అని మనసులో అనుకున్నాను.

ఇంతవరకు చదివినవారు వొకటనుకోవచ్చు. అదంతా వొట్టిగ్యాస్. లోకలిస్టుకు అసలు మామయ్యేలేడు, ఆ మామయ్య గుడిసెకట్టిందీలేదు, అమామయ్య గాంధీగారిపై ప్రేమ వొలకబోసిందీలేదు,ఇదంతా వొట్టి గ్యాస్‌ఆనిఅయిష్టదంగాజరుగుతున్న అనం సంజీవరెడ్డ్యాదుల పాదయాత్రోద్యమాన్ని (అన్నట్లుమర్చాను, ఇదివాళ్ల'పాదయాత్ర'ఎందుకనుకోవాలి'పాతయాత్ర'లే అని పిలవవచ్చుగా– అని కూడా మా మామయ్య అన్నాడు.) గేలిచేసేందుకు; సెటైర్ రచనలు చేయడంలో 'స్విఫ్ట్' తో పోటీపడాలనే ప్రవక్తకొద్దీ 'లోకలిస్టు' కల్పించిన 'ఊహాసంభాషణ' యిది–అని భావించేవారుంటారనే విషయం నాకు తెలుసు. అందుకు నేనుచెప్పకనేనంటాయిషీ వొక్కటే– లోకలిస్టు కథారచయిత కాదు, లేనిది కల్పించేందుకు; వున్నది వున్నట్లుగా వ్రాసే మొరటు వార్తారచయిత మాత్రమే. జరగనిదానిమీదకాదు, జరిగిన దానిపైన్నే లోకలిస్టు దృష్టి.

ఇది అబద్ధపు కల్పన అనేవాడెవడైనా వుంటే–మున్సిపాల్టీ ఫైల్సు వెతకవచ్చును. మామామయ్య గుడిసె (పూరిల్లు)పై మున్సిపల్ టౌన్ ప్లానింగుశాఖాధికారిగారు యీ విధంగా వ్రాశారు– ఘనతవహించిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మున్సిపల్ చట్టానుసారంగా టౌన్ ఏరియాలో ఎవరూ పూరిల్లుగానీ, గుడిసెగానీ కట్టడానికిలేదట. అదిదట్టురుట. కాబట్టి మామామయ్య రెండు సంవత్సరాలలోపల ఆపూరిల్లు పీకేసి మాములు బిల్డింగుల్లో లేక పెంకుటిల్లో కట్టాలనే షరత్తు విధిస్తూ వొక నోట్ వ్రాసున్నారు; అనుమానమున్నవారు దీన్ని 'వెరిఫై' చేసుకోవచ్చు.

మున్సిపల్ చట్టంలో యీ షరత్తు వుందా? పూరిల్లు, గుడిసె కట్టుకోకూడదనే నిబంధనవుందా? గాంధీగారికి అపచారాన్నాపాదించే నిబంధనకాదా యిది? అనేది నా ప్రశ్న. కనీసం యీ గాంధీ శతజయంత్యుత్సవాలలోనైనా – మా మామయ్య కోసమనికాదు.గానీ – గాంధీగారి పవిత్ర సిద్ధాంతాలకోసమైనా యీ మున్సిపల్ చట్టపు నిబంధనను వెంటనే తొలగించవల్సిన అవసరముందని నా భావం.

అసలీగోడంతా వ్రాయడానికికారణం– మొన్న డి. అర్. ఓ. శ్రీ చంద్రమౌళిగారు నెల్లూరు ఎన్. జి. వో. లకు ఇండ్ల స్థలాల పట్టాలు ప్రదానం చేసే సందర్భంలో మాట్లాడుతూ– ఇది గాంధీ శతజయంత్యుత్సవాల సంవత్సరంగనుక అట్టహాసమైన కట్టడాలు, అడంబరమైన భవనాల జోలికి పోకుండా పూరిగుడిసెలే కట్టుకుందాం, అందులోనే నిరాడంబరంగా జీవిద్దాం– అని ఎన్. జి. వో. లు కంకణబద్ధులు కావాలన్నారు. గుడిసెలకు జై అన్నారు. ఈ ప్రసంగమే నన్ను ప్రవోక్ చేసింది.

మరి పూరిండ్లు కట్టుకొనేందుకు, గుడిసెలు నిరాడంబరంగా కట్టుకోడానికి మున్సిపాల్టీల చట్టంలో అడ్డంకులున్నవనే విషయం వారికి తెలియదా? ఐ. ఎ. ఎస్. అయిన చంద్రమౌళిగారికి ఆ విషయం తెలియదని ఎట్లాఅనుకొందాం? ఈ గాంధీ శతజయంత్యుత్సవాలసందర్భంగా ఆ నిబంధనను తొలగించాలనే నా సిద్ధాంతాన్ని బలపర్చేందుకు మరొక ఐ. ఎ. ఎస్. ఓటరు నాకుదొరికాడని సంబరపడుతూ ఇదంతా వ్రాస్తున్నాను. ఇంతకూ యీ వార్తా కథ వెనుకవున్న నీతియేమిటో పాఠకులకు యీపాటికి బోధపడి వుంటుందనే నమ్మకంతో యింతటితో ముగిస్తున్నాను.

, , ,

ఆశ్చర్యమే కల్గుతున్నది యీ విషయం వింటే. స్టేట్‌బ్యాంకును పరిపాలిస్తున్నది కేంద్రప్రభుత్వ కార్పొరేషనే. అట్లనే ఎల్. ఐ. సి. వారిదీ మరో కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్పొరేషనే.

నెల్లూరు ఎల్. ఐ. సి. బ్రాంచివారి లావాదేవీలు ఇంతకాలమూ స్టేట్‌బ్యాంకు వారి ద్వారా జరుపుతూవుంటే, బహుకాలంగా అక్కడబ్యాంకింగ్ సర్వీసెస్ పొత్తిగా బాగాలేవనీ, బిల్లులు కలెక్టు చేసుకునేందుకు, చలాన్లు తెచ్చుకునేందుకు, చెక్కులిచ్చి డబ్బు మార్చుకొచ్చుకునేందుకు అనవసరంగా తమ వుద్యోగస్తులు స్టేట్‌బ్యాంకుచుట్టూ తిరగవల్సి వస్తున్నదనీ, ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా వొక జవానును కేటాయించినా స్టేట్‌బ్యాంకువారు తమ సహజమైన బ్యూరోక్రసీలో– తమపనులు సరిగా చకచకా జరగటంలేదనే కారణంగా తమ అకౌంటును 'కెనరాబ్యాంకు' లో వోపన్‌చేశారు ఎల్. ఐ. సి. వారు, మొన్న జనవరి 1 తేదినుంచి.

కెనరాబ్యాంకులో తమ అకౌంట్ ఓపన్ చేసినప్పట్నుంచీ తమకెంతో పనులు బాటుగా వుందనీ, తమ స్టాఫంతా ఎంతో హాయిగా వుందనీ ఎల్. ఐ. సి. వారు భావిస్తున్నారట. స్టేట్ బ్యాంకు పని చేస్తున్న తీరుతెన్నులపై ఇదొక వ్యాఖ్యానం కాదా? సరే, యిక ఎల్. ఐ. సి. విషయమై వ్రాయాల్సింది కూడా చాలవుంది గానీ, ఇప్పుడు స్థలంలేదు.గానీ, ఎప్పుడైనా మరోసారి దాని వంతు రేపుదాం!

——

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

తుండగా భావించే పార్టీలకూ, కుదరదనే పార్టీలకూ ఎగ్గుటి ప్రపంచంలో పుట్టుక వచ్చింది. తక్కాలంగా, అక్రమణపక్షం వారు ప్రజాస్వామికులకు కొంతవరకు లొంగినారు; అదే విధంగా ప్రజాస్వామికులు ధూర్తులతో రాజీపడవలసివచ్చింది.

జెకోస్లోవేకియాలో ఆ రాజీ అమలు జరగడం కష్టమైపోతున్నది. అక్రమణ, కమ్యూనిస్టుపార్టీ పాలన, లిబరల్‌పంథాలు సహజీవనం చేస్తూ జెక్ ప్రజలను ఉద్ధరించవలసి వచ్చింది. లేతనైనంతవరకు డుబ్చెక్ విద్యుక్తధర్మాన్ని నెరవేర్చాడు. రాని అభిమానంగల జెక్‌ప్రజ పరాయి పెత్తనం పరోక్షంగా జరిగేస్థితిని సహించలేకున్నది. అట్లని, ఆక్రమించివున్న సేనపై ఎదురు తిరగగలరా? అ పనిచేస్తే విప్లవ ప్రతీఘాతకం అంటారు. మౌనంగావుంటే, అక్రమణ ఎన్నటికి అంతమవుతుందో తెలియదు.

భావస్వాతంత్ర్యంకోసం ముసువు అమరజీవులైన వారితో సమానంగా ఈ జెక్ యువయోధులను పోప్ పరిగణిస్తున్నాడు.

లోగడ దక్షిణ వియత్నాంలో కాథలిక్ డెమ్ పరిపాలనను విరోధిస్తూ బౌద్ధులు ఆత్మార్పణ చేసుకున్నారు. ఆ చర్యకు బౌద్ధధర్మంలో అదరం, ప్రోత్సాహం వున్నది. అందువలన ధర్మ ప్రచారకులే అహుతిఐనారు.

మతంతో సంబంధంలేని జెక్ ఉద్యమంలో అహుతి జరుగుతున్నదంటే, జెక్ ప్రజ, జెక్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ, జెక్ ప్రభుత్వం, జెక్ రేడియో రష్యా అక్రమణ వలన ఎంతటి వేదనను అనుభవిస్తున్నారో ఊహించవలసిందేగాని వర్ణించడానికి వీలుగాదనిపిస్తున్నది.

పాత వున్నతాలను అవలవుంది–వాటి వలన పొందవలసిన లాభం పొందడమైనది గనక–తమ ఎదుట వచ్చిన కొత్తసమస్యలను గూర్చి, చాంధసులైన విద్యుత్ ప్రకాండులవలెగాక, తలకాయలను తాకట్టుపెట్టని తెలివితేటలతో పరిశీలిస్తే అవి పరిష్కారం కాకపోవు.

జెక్ సమస్య, అరబ్ – ఇజ్రాయిల్ సమస్య, వియత్నాం సమస్య, చైనా సాంస్కృతిక విప్లవం– ఈ సమస్యల కన్నిటికీ పరిష్కారాలున్నవి. ఒక పంథాననుసరిస్తే అవి మనకు లభ్యం కాగలవు.

, , ,

ఆ వంతా ఈ వాక్యావళిలో ఇమిడి వున్నదం మాభావం: "వినండి, వినండి- అంతా వినండిమాట! సమాధానం మా అభిలాష. బాధపడేవారికి మా సానుభూతి. మమ్ముల నెదిరించేవారిని మేము అర్థంచేసుకుంటాము. ఈ భువిలోవుండే ప్రజ ఎవరికి యిష్టంవచ్చిన రీతిన వారు జీవించే హక్కును కలిగివున్నారు. ఆ హక్కును ఆదరిస్తాం."

పై వాక్యాలలో అన్నిటికంటె ముఖ్యమైనది: మమ్ముల నెదిరించేవారిని మేము అర్థం చేసుకుంటాము.

ఇంతకంటె గొప్ప నీతివాక్యమెక్కడున్నది? ఈ గీటురాయిపై నడపడివుంటే అన్ని సమస్యలు నెమ్మదిగా పరిష్కారం కాగలవు.

పై వాక్యాన్ని పల్కిందెవరో పాఠకులు గ్రహించే వుంటారిపాటికి! ఈ ప్రపంచంలో ప్రబలమైన రాజ్యాలు రెండు. రెంటిలో ఒకటి అమెరికా. దాని 'సింహాసనం'పై కూర్చోడానికి ఎన్నికైన రిచర్డ్‌నిగ్జన్ పలుకే అది.

అధికార స్వీకారం చేసేటప్పుడు ఆ 'చక్రవర్తి' ప్రపంచానికిచ్చిన సందేశం చదువుతూవుంటే, ఏదో ఒక ధర్మమూర్తి ప్రవచించినట్లున్నదిగాని ఒక రాజ్యపాలకుడు నుడివినట్లుగాలేదు!

చిత్తశుద్ధితో ఆతడు తన సందేశసారాన్ని అమలుపరిచే యత్నంచేస్తే, అందుకు ఎదటివారు సాయపడితే, ఈ ఉభయుల కార్యక్రమాన్ని లోకంమెచ్చితే – ఈ అయితే గియితేలన్నీ నెరవేరితే మనం ధన్యులం.

కనీసంగా, ఉభయపక్షాలు (గొప్ప రాజ్యాలురెండూ) తమతమ రంగాలలో తమ్మెదిరించేవారిని అర్థంచేసుకొనే సద్బుద్ధిని పొందగల్గితే జెక్‌సమస్య, నీగ్రో సమస్యవంటివి పరిష్కారం కాగలవు. ఓపిక, వివేకం, ఆలోచించే పద్ధతి అవసరం.

——

లెవీ సభలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

రెడ్డి అన్నారు. వంటో–నష్టమో స్పష్టంగా చెప్పకుండా వేమయ్యగారు 25 శాతం అన్నారు. సంజీవరెడ్డిగారి 75 శాతం అతిశయమని, వేమయ్యగారి అంచనా సరిగా వున్నదని భావించి కాబోలు; కలెక్టరు శంకరజగారు వేమయ్యను 25 శాతం నష్టంకదా అని అడిగారు; కాదు, వచ్చే పంట అంతేనన్నారు వేమయ్య. కలెక్టరుగారికి వేమయ్య సహాయకారికాలేకపోయారు! గత సంవత్సరం 22 వేల టన్నులుండింది 12 వేలకు తగ్గిందామనిచెప్తూ, తగ్గింపు విషయంలో ప్రజాప్రతినిధుల అభిప్రాయం అడిగారు శ్రీ గురుస్వామి. గత సంవత్సరం దానిలో వాల్గోవంతు నిర్ణయించమని పీసు వెలిబుచ్చారు. కలెక్టరు వగైరాలతో చర్చించి నిర్ణయించగలమని, నష్టపడిన ప్రాంతాలకు, రైతులకు కలెక్టరు తప్పక సహాయపడగలడని గురుస్వామిగారు చెప్పారు. మిల్లర్లవద్ద లెవీ తీసుకోవడం, సహకారమిల్లులను మినహాయించడం, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు సూచించినట్లు 20 ఎకరాలలోపు రైతులను లెవీ నుండి తొలగించడం సాధ్యంకాదని గురుస్వామిగారు స్పష్టంగా చెప్పివేశారు.

కమీషనర్ రైతులుతెల్పిన వెన్నులను చూదారు; తాను గుంటూరునుండి వస్తూ అక్కడక్కడ అగి పైరు చూదానని చెప్పారు. రైతులు చెప్పకున్నదంతా విన్నారు. ఫలితం చూడవలసివుంది.

—— —మా. వి.

చిత్రజగత్

(9 వ పేజీ కొరవ)

'మేరానామ్ జోకర్' కోసం రష్యానుండి, సర్కస్ కళాకారులు రావడం గొప్ప సంచలనంకలిగించింది. రాజ్ కపూర్‌కు రష్యాలో పెద్ద పేరున్నది. బోల్షాయ్‌థియేటర్ నర్తకి క్సానా రాబిన్‌కినా మరలావస్తుందట. ఇందరు విదేశీ తారల్ని ఒక దేశవాళీచిత్రం కోసం దిగుమతి చేయడం యిదే ప్రథమం.

"ఫ్లయిట్ నెం. 417" అనే చిత్రంలో నటింపచేయడానికి ఫిల్మిస్తాన్‌వారు ముగ్గురు హాలీవుడ్ నటుల్ని రావించారు. కానీ అ చిత్రాన్ని మన సెన్సార్‌వారు నిషేధించారు. కనుక అది మనదేశంలోను, విదేశాలలోనూ ప్రదర్శించబడదు. 'కామూన్' చిత్రంలో ఒక నృత్యంకోసం బి. అర్. చోప్రా, ఒక రష్యన్ నర్తకిని పిలిపించారు.

విదేశీ నిర్మాతల తరఫున, ఇంట నిర్మాణాలకోసం కొందరు విదేశీయులువచ్చారు. నయానంపార్, మాన్ ఫిలిమ్ వారు సంయుక్త నిర్మాణం 'పరదేశి'లో నటించడానికి 1957 లో కొందరు రష్యన్ సాంకేతిక నిపుణులు, ఒక నటుడు వచ్చారు.

హాలీవుడ్ నిర్మాతలు కిప్లింగ్ కథలు చాలానే ఇండియాలో చిత్రీకరించారు. 'భవానీ జంక్షన్' నిర్మించడానికి జార్జి కుకర్ రాగా, అయనకు ప్రభుత్వం అనుమతి యివ్వలేదు, పాకిస్తానువెళ్ళిపోయినాడాయన. 'నైట్ అవర్స్ టు రోమ్' అనే చిత్ర నిర్మాణానికి మార్క్ రాబ్‌సన్ వచ్చాడు– ఢిల్లీలో, బొంబాయిలో చిత్రీకరించాడు; మన నటుల్ని ఉపయోగించుకున్నాడు. మర్‌చాంట్ అనే నిర్మాతకం కత్తాలో 'రివర్' నిర్మించాడు; అచిత్రంలో బెంగాలీవారువనటించారు. 'భవానీ జంక్షన్' మనదేశంలో నిర్మించ వీల్లేదు అన్న ప్రభుత్వం ఆ చిత్రం ప్రదర్శనకు అంగీకరించింది. 'నైట్ అవర్స్ టు రోమ్' చిత్రం ఇక్కడే తయారైనా, ఇక్కడ ప్రదర్శనకు నోచుకోలేదు. 'జార్జి కేం టు ఇండియా' అనేది భారత అమెరికా నిర్మాతల సంయుక్త నిర్మాణం. అది ఇంగ్లీషు చిత్రం. పూర్తిఅయి విడుదలయింది. హిందీ చిత్రం మూలబడి పోయింది. కింగ్ బ్రదర్స్ 'మాయా' అని ఒకచిత్రం, అనేక చిన్న చిత్రాలు యిక్కడ తయారు చేస్తున్నారు. 20 సెంచరీఫాక్సువారి చిత్రం 'గురు' లో నటించడానికి బ్రిటిష్ తారలు నిరుడు వచ్చారు.

అమెరికాతో చేతులుకలిపి సత్యజిత్ రే 'ఏలియన్' అనే చిత్రం నిర్మిస్తారు.

——

ఇండ్ల స్థలము అమ్మకం

నెల్లూరు సౌత్ స్టేషను దిగువ నాగరాజ కాలనీయందు దుకుట 120 అంకణముల జాగా అమ్మబడును.

వివరములకు:–

రేణంగి శేషయ్య.

మహమ్మదాపురం. (నెల్లూరుజిల్లా.)

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి

టెండరు నోటీసు

నెల్లూరు మున్సిపాలిటీకి రెండు బక్కెట్లు గలిగియుండు వీలుబ్యారోలు (WHEEL BARROWS) ఒక వంద సరఫరా చేయు నిమిత్తము సీలు వేయబడిన టెండర్లు 20-2-69 తేది సాయంత్రము 4 గంటల లోపుగా పురపాలక సంఘ కార్యదర్శిగారికి చేరునట్లు కోరబడుచున్నవి. నిర్ణీతకాలంలో నిర్ణీత ఫారములో వచ్చిన టెండర్లు అదే రోజు సాయంత్రం 4–30 గంటలకు హాలులో నున్న టెండరుదార్ల సమక్షములో తెరువబడును. టెండరు పెట్టదలచువారు 18-2-1969 తేదిగాని అంతకుముందుగా గాని రూ. 500/- లు ధరావతు నెల్లూరు మునిసిపల్ ఖజానాలో చెల్లించి పొందిన రసీదును టెండరుతోటి జతపర్చవలయును 18-2-1969 తేది గాని అంతకుముందుగాగాని రూ. 2/- లు మునిసిపల్ ఖజానాలో చెల్లించి టెండరు షరతులతోటి టెండరు షెడ్యూలు సదరు కార్యాలయము నుండి పొందవచ్చును.

వి. జయరామ్,

కార్యదర్శి.

నెల్లూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 221 of 66. O. S. 220 of 55.

నెల్లూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్—పిటిషనరు.

కె. యస్. యస్. గౌసుమొహిద్దీన్ సాహెబు చెట్టి వగైరాలు —రెస్పాండెంట్లు.

యీ డిక్రీదాకీగా రెస్పాండెంట్లు తాలూకు షెడ్యూలు దాఖలాభూమిని 17-2-69 తేదిన పై కోర్టువద్ద వేలము వేయబడును.

డిక్రీదారు విలువ రూ. 500/- లు.

అమీనా విలువ రూ. 3500/- లు.

షెడ్యూలు:–

నెల్లూరు గ్రామములోని నెం. 525 రు యినాం పట్టా దాఖలా మెట్టభూమి సర్వే నె. 29 రు, య 0–70 టు, నె. 30 రు, య 3–00 టు, నె. 31 రు, య 0–12 టు, నె. 32/ఎ రు, య 0–33 టు, నె. 33 రు, య 0–48 టు, నె. 34 రు, య 2–28 టు. కులుం- య 6–91 టులో 5, 6, 7 రెస్పాండెంట్లకు హక్కుగల 6–వ భాగం మినహాయించి కొరవ 5/6-వ భాగము.

—యం. మోహనరామరెడ్డి,

పిటిషనరు అడ్వకేటు.

శివా రెడ్డిపద్యాలు

సంస్మరణ (రివట్టికుదే)

అంటరాతనము మంటగల్పిన మహా
మహుడు, రాజకీయ మంత్రవేత్త,
కర్మయోగి, విశ్వకళ్యాణ నంధాత
కరమువోడ్డు గాంధి చరణములకు.

ఇండియా వ్రతిష్ఠ రెండింతలగజేసె
వంచశీలాయ్ప్ పాణంబోసె
ఆరిపోరాజ్యోతి వీరజవ్యారు మహో
జ్వల చరిత్ర నెంతు సంస్మరింతు

బండెడంత గుండె, కొండంత ధైర్యమ్ము,
చెక్కు చెదరడు వుక్కుమగషి
మా వజేలు లోకమాన్య దీనశరణ్యు
వూలు వత్రిచెట్టి వూజేతు

వైశీకరుండు, వజ్రసంకల్పుండు,
దీటులేని తెలుగు దిగ్గజమ్ము
సాంద్ర తేటోరాసి ఆంధ్రకేసరి కీర్తి
మూర్తిశేను శిరము మోకరింతు

నీతి కవ్వారమ్ము, బాధికి తలమాని
కమ్ము, ప్రేమమూర్తి, నెహ్యాగుణుడు
మనుడు మానధనుడు మన లాలబహదూరు
పాదవద్మములకు వ్రణతులిడుదు.

ఆంధ్రరాష్ట్రమునకై ఆత్మార్పణము జేసి
నట్టి త్యాగి యోగి అమరజీవి
దిట్ట దిరయశస్వి పొట్టిశ్రీరామయ్య
అడుగు కామరలకు అంజలిడుదు.

ఇంతకన్నకవిని యీ రీతిబ్రీతిచే
వత్రికలకు వ్యాసి వంపదగిన
అభినుతించదగిన అంశాలు విషయాలు
లేనేలేవు నాకు కానరావ!

పద్మశ్రీ బాలకృష్ణ

ఈ వద్మశ్రీ బిరుదము
వీపాటిది నిడుపేవ కిదితాలదు ది
ల్లీ వరిపాలక వర్గము
చూవు యింతకంపెపార్ల! తూకంనర్హా!

ఇంతకాలమునకు వీలాగా గుర్తించి
గౌరవించి తమ్ము మనశకెక్కి
ఢిల్లి దొరతనమ్ము, నెల్లూరుజిల్లాకు
యిదొక క్కొత్తశోభ అధికలాభం.

కానిదేంది సివు కావాలెననుకుంటె
లే దేంది సివు వూనుకుంటె
వచ్చితిరుతుంది వైద్యకశాస్త్ర
బాధబళ్ళ సికు కాలక్షేవ!

గొడ్డుబోలందేశం అడ్డంల వేలోకె
కోటిదేందిముష్టి, నాటుకవికి
క్కొత్తకారువొకటి కొనిపెట్టు ట్యూర్ జేస్త
తినకొచ్చి రఙ్ము తివ్వలోన్ల!

నిన్నువంటి మనుని, నీలాటి పేవా వ
రాయణుడ్డి, కృష్ణరాయ లంత
బోట్టి మాకొవంగి, అన్న నేదురుమల్లి!
సికమంట మిగుల ఖ్యాతికెక్కె.

కవిం నేనొయ్యి రంగ్యాదులేవన్ను
తెప్పివవ్వ, నాడు గొవ్వదిండు
అన్నికాయగూర్లె అనలువన్తువులేదు
నగమునగమదిన్న నర్దుకున్న!

— —

పల్లెలు

(5వ పేజీ కొరవ)

వేసిందన్న; వ్యాజలనంది విరాళాలు సేక
రించడంలోను, వ్యాయ్యనుండి గ్రాంటు
సంపాదించడ లోను, కాలేజీం స్థాపన
లోను చంద్రశేఖరరెడ్డిపాత్ర అద్వితీయ
మగి, అనుపమానమగి; చంద్రశేఖరరెడ్డి
రా ష్ట్ర స్థా యి యువరాజకీయవాదులలో
అగ్రశ్రేణికి చెందవలసినవాడని, అటు
వంటి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి చిత్రవటాన్ని
ఆవిష్కరించడం తనకు సంతోషదాయక
మనఅన్నారు. గిగస్పోర్టునువ్యస్తాపించి,
శ్రీ నంటివరెడ్డి గతంలో గూడూరు అత్య
ధికులలో ఆరిగిన అల్లరులను ఛక్తిపికి
తెస్తూ, గండవరంలో అట్టవాటికి కాని
వ్యక, గౌరవ-ఓటములను సమానంగా
స్వీకరింది, సౌహార్దతతో సమర్థవంతంగా
నిర్వహించిన అటుగాడ్డను, నిర్వాహకు
లను అభినందించారు. జిల్లా విద్యాధికారి
కారి శ్రీ ఎజ్. జనవరాజు కీడలనుగూర్చి
మాట్లాడారు. రిజైర్డు హెడ్మాస్టరు శ్రీ రామ
స్వామిరావు చంద్రశేఖరరెడ్డి ఉపాధ్యా
యుల పాలిటి పెన్నిధి అన్నారు. శ్రీ
కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి ధన్యవాదా
నతో ఆనాటి కార్యక్రమం
ముగిసింది.

వుట్‌బాల్, హాకీ బాస్కెట్‌బాల్,
క్రికెట్‌లలో వి. ఆర్. హయ్యర్ సెకండరీ
స్కూలు వ్యతిమ బహుమతులు పొందింది
క్యాడ్‌మింటన్‌లో ఐదిరెడ్డిపాళెం, వాలి
బాల్‌లో ముదివర్తిపాళెం, సాఫ్ట్‌బాల్‌లో
దెన్నవల్లిపాళెం, కబడ్డీలో మూలపేట
ఇ ఎన్ ఆర్. హైస్కూలు మొదటిబహు
మతులు పొందాయి. గూడవరం హైస్కూలు
హెడ్మాస్టరు శ్రీ వి. రాధాకృష్ణమూర్తి
ధన్యవాదాలతో ఆనాటి కార్యక్రమం
ముగిసింది.

కొండాపురం ఆర్. ఐ.

గ్రూపువాదం గూడుకట్టుకొనిపోయిన
ఈ రోజుల్లో; చిన్నవాటికూడా పోటాపోటీ
గా తోర్యంపెట్టుకొని, ఏదోఒకమూకా
కిందపడకపోతే ఈ దినాళ్లల్లో వల్లెటూళ్లకు
నంబంధించిన ఒక అధికారి అన్నివర్గాల
రాజకీయవాదుల, అందరి వ్యజల అభిమా
నానికి పాత్రుడై, అందరూ ఒక వేదిక
మీదకు చేరుటకు కారకుడైరాడంటే ఆశ్చ
ర్యం కలిగినా, అనందించదగిన విషయం.

వుద్యోగరీత్యా శ్రీ దువ్వూరు బాలకృష్ణా
రెడ్డి అందరితోపాటు ఒక మామూలు
ఆర్. ఐ. కాని ఆనరంబరత్వం దృష్ట్యా
మాత్రం విశిష్టమైన వుద్యోగిఅని చెవ్వక
తవ్వదు. ఒకదోట అభిమానాన్ని సంపా
దించుకోవడమైతే అదేదోలే అనుకోవచ్చు;
కాని, పోయినవ్యతిదోట పావులర్ కావడ
మనేది అసాధారణమైన విషయమే. ఏదో
మంచితనం, కటాయితీతనం వుండటమే
అది సాధ్యంకాదు.

శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి కొండాపురంనుండి
కావలి ఆర్. ఐ. గా బదిలీఅయిన సంద
ర్భంలో కొండాపురం-కావలి గ్రామాది
కార్లు సంయుక్తంగా కావలిలో ఒక అభి
నందన సభ ఏర్పాటుచేశారు. ఇందు లో
ముఖ్యులు పాల్గొనడమేకాదు, ఎడమొగం
పెడమొగంగా వుండేవారు పాల్గొనడం
విశేషం. జి వ. ఉపాధ్యక్షుడు గొట్టిపాటి
కొండవనాయుడు, కావలి నమితి అధ్య
క్షుడు వేదిరెడ్డి అయ్యవరెడ్డి, ఎం.ఎల్.ఏ.
జి. నుబ్బులనాయుడు వ్యళ్ళతులు ఈ
అభినందన సభలో పాల్గొన్న వారిలో
వున్నారు.

కొండవనాయుడు తన వ్యనంగంలో
బాలకృష్ణారెడ్డి కృషుసాతబుద్ధిని, కస్వార్థ
కాయితీనను వివరించారు. పేదలకు
భూముల వంవకంలో వారికృషి సేవ అన
మానమన్నారు. ఉద్యోగ ధర్మనిర్వహణలో
పై అధికార్ల అనంతృప్తికి, అగ్రహా కిగురి
కావలసినవ్పినా, బాలకృష్ణారెడ్డి న్యాయం
పక్షంగా ధర్యంగా నిలబడేవాడన్నారు.
బాలకృష్ణారెడ్డి అందుకి ప్రతిపాత్రుడని
చెవ్పూ, అందరి అభిమానాన్ని పొందే
'ఐక్యత'ను రాజకీయవాదులు బాలకృష్ణా
రెడ్డినుండి నేర్చుకోతగున్నారు శ్రీ అయ్యవ
రెడ్డి తాననన్నయ్యుడు శ్రీ నుబ్బులనాయుడు
మాట్లాడుతూ బోగోలు, కొండాపురంలలో
శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి ఎవ్వరి సి వాప్పింద
ఖండా అందరికీ గౌరవపాత్రుడయ్యాడని
వ్యళంసించారు. కాసిల్దారు శ్రీ కె. కృష్ణ
రావు ముఖ్యతిస్తూ వుద్యోగుల నమర్థతను
తెలియజేసేది పై అధికార్లువ్యాసే 'పర్సనల్
సైల్సు' కాదని, వ్యక్తిగతమానమే గీటు
రాయి అని, బాలకృష్ణారెడ్డి నమర్థతకు,
నర్వప్రియత్వానికి ఈనవే అర్దమని వెలి
బుచ్చారు.

నీతి నిజాయితీలకు, సేవ నమర్థతలకు
వ్యజలలో గుర్తింపు పోలేదనటకు ఈ
నవే నిదర్శనం. ఇంతటి ప్రేమగౌరవాలను
పొందిన బాలకృష్ణారెడ్డిని అభినందిస్తు
న్నాము. —మా. వి.

ఐచ్చి అధికారి–
నెల్లూరు చోరీ

మెరువువలెవరిగే నెల్లూరు చోరీలరుది
వీయిబో, పావం! శేనాలినుండి వచ్చిన
బుచ్చి అధికారి ఒకరు దవిదూడక తప్ప
లేదు.

శ్రీ ఎజ్. ఎల్. కాంతారావు బుచ్చిలో
నబ్‌డివిజినల్ స్థాయిగా వున్నారు; మంచి అధి
కారంపేరు.